

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

SIA "CIRCLE K TERMINAL LATVIA"

naftas produktu terminālis
Rīgā, Laivinieku ielā 7

Rīga

2020

Satur

Tekstā lietotie termini un saīsinājumi	6
Ievads.....	10
1. Informācija par objektu.....	12
1.1. Objekta nosaukums un atrašanās vietas adrese, zemesgabala kadastrālais apzīmējums.....	12
1.2. Objekta ģeogrāfiskais izvietojums apkārtnes ģeoloģiskais, hidroloģiskais, meteoroloģiskais un klimatiskais raksturojums	12
2. Apkārtnes teritorija, kuru var ietekmēt rūpnieciskā avārija	17
3. Objekta ārējie riska avoti	18
3.1. Avārija un ugunsgrēks blakus esošajos objektos.....	18
3.2. Sprādzieni, sprādziena draudi.....	20
3.3. Bioloģiskais terorisms	22
3.4. Sabiedriskās nekārtības un bruņots konflikts	23
3.5. Nelikumīga ielaušanās, kas saistīta ar vandālismu, ļaunprātīgu dedzināšanu un citiem faktoriem	23
3.6. Radiācijas avārijas	23
3.7. Dabas katastrofas.....	25
4. Objektā esošo ēku un būvju un tā darbības īss raksturojums	26
4.1. Darba laiks, cilvēku skaits komersanta objektā.....	28
4.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas	29
4.2.1. Dzelzceļa cisternu noliešana un to uzpildīšana	30
4.2.2. Pārkraušana no tankkuģa.....	31
4.2.3. Autocisternu uzpildīšana, noliešana	31
4.2.4. Rezervuāri	32
4.2.5. Dzelzceļa estakāde, sliežu ceļi, manevrējošās lokomotīves, vagoncisternas	33
4.2.6. Autocisternu uzpildes (noliešanas) stacija, autocisternas.....	35
4.2.7. Rīnūžu ostas piestātne ZO-18, tankkuģi.....	35
4.2.8. Naftas ķīmisko produktu cauruļvadi un armatūra	36
4.2.9. Sūkņi.....	37
4.2.10. Gāzu rekuperācijas iekārta	37
4.3. Inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	37
4.3.1. Ūdens apgāde	37
4.3.2. Kanalizācija.....	38
4.3.3. Elektroapgāde.....	38
4.3.4. Siltumapgāde.....	39
4.4. Apsardzes sistēmas	39
4.5. Objekta iekšējie apdraudējumi	40
5. Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un šādu avāriju seku smagums un izplatība, kā arī seku izvērtējums sliktākajiem avāriju attīstības variantiem ar smagākām sekām cilvēkiem un videi, tai skaitā ietekme uz teritoriju ārpus objekta	42
5.1. Bīstamības novērtējums	42
5.2. Iespējamie avāriju attīstības scenāriji.....	42
5.3. Iespējamo rūpniecisko avāriju seku izvērtējums	46
5.3.1. Iespējamās avāriju seku iedarbības izplatības benzīna avārijas gadījumos.....	48

5.3.2. Iespējamā avāriju seku izplatība etanola avārijas gadījumos	51
5.3.4. Iespējamā avāriju seku izplatība dīzeļdegvielas rezervuāra avārijas gadījumā.....	52
Secinājumi.....	53
6. Civilās aizsardzības organizācija objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem	56
6.1. Atbildīgās personas par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu un sakariem ar avārijas dienestiem	56
6.2. Darbinieku pienākumi civilās aizsardzības nodrošināšanai un rūpniecisko avāriju ierobežošanai un likvidēšanai objektā	56
6.3. Civilās aizsardzības vienības, pirmās palīdzības un citām operatīvajām avārijas vienībām, kas izveidotas objektā	62
7. Informācija par darbinieku teorētiskajām un praktiskajām apmācībām rīcībai rūpniecisko avāriju gadījumos, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā.....	63
7.1. Kārtība, kādā notiek darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība par pasākumiem, kurus paredzēts veikt nevēlama notikuma un rūpnieciskās avārijas gadījumā objekta teritorijā	63
7.2. Plānoto pasākumu un resursu iesaistīšanas gatavības pārbaudes	64
7.3. Sadarbība ar VUGD, avārijas dienestiem, valsts un pašvaldību iestādēm šo mācību organizēšanā un veikšanā	64
7.4. Kārtība, kādā notiek darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība par pasākumiem, kurus paredzēts veikt rūpnieciskās avārijas vai katastrofas gadījumā ārpus objekta teritorijas, īstenojot sadarbības un savstarpējās palīdzības plānus ar VUGD, citām valsts institūcijām vai avārijas dienestiem	65
8. Pasākumi, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.....	66
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšanu par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem.....	66
8.2. Darbinieku nepieciešamās darbības pēc brīdinājuma saņemšanas.....	67
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā	68
9. Nevēlamu notikumu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums	68
9.1. Kārtība, kādā reģistrē nevēlamus notikumus, nelaimes gadījumus vai tiešus rūpnieciskās avārijas draudus	68
9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par nevēlamu notikumu, tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem vai rūpniecisko avāriju ziņo VUGD, pašvaldībai un citām institūcijām	70
9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā atbildīgā persona sniedz turpmāko informāciju	71
9.4. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par rūpniecisko avāriju vai tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem brīdina objektā nodarbinātos, apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus, apdraudētās darbības vietas un organizācijas	72
10. Informācija par pasākumiem	72
10.1. Nevēlamu notikumu ierobežošana un likvidēšana	72

10.2. Cilvēku un vides aizsardzība objekta teritorijā rūpnieciskās avārijas gadījumā	75
10.3. Pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas	75
10.4. Sabiedrības brīdināšana un turpmākas savlaicīgas informācijas sniegšana valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā	77
10.5. Piesārņotās vietas izpēte, sanācija un vides atjaunošana, lai likvidētu rūpnieciskās avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	78
11. Detalizēts būtiskāko rūpnieciskās avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts	80
11.1. Evakuācijas pasākumi	80
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem	82
11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana objektā un īpašuma apsardze	82
11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana	83
11.5. Preventīvie avārijas attīstību ierobežojošie pasākumi	83
11.6. Objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	85
11.7. Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi, tai skaitā ugunsdzēsības pasākumi	85
11.8. Pasākumi pēc rūpnieciskās avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi	87
12. Rīcība nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei	87
13. Resursu raksturojums	88
13.1. Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums	88
13.2. Ugunsdzēsības sistēma un aprīkojums	89
13.3. Civilās aizsardzības (operatīvām) vienību, pirmās palīdzības un citu operatīvo avārijas vienību materiāli tehniskais nodrošinājums	91
13.4. Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izsniegšanas kārtība	91
13.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā	92
13.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	93
13.7. Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas	93
13.8. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā ir iespējams saņemt attiecīgos resursus	95
14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties rūpnieciskās avārijas vietā	95
15. Pasākumi un kārtība, kādā sniedzama palīdzība VUGD un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas rūpnieciskās avārijas bīstamības vai seku samazināšanai, kā arī informācija, kas VUGD nepieciešama ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna izstrādāšanai	96
16. Izmantotā literatūra un dokumenti	

PIELIKUMI

1. SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa plāni un darbības shēmas
 - 1.1. Termināļa plāns (M 1:10 000)
 - 1.2. CA shēma
2. Informatīvais paziņojums sabiedrībai

Tekstā lietotie termini un saīsinājumi

Agrīnā brīdināšana – mērķtiecīga un nekavējoties veicama cilvēku un atbildīgo institūciju informēšana par katastrofu vai katastrofas draudiem un nepieciešamo rīcību.

Atbildīgā persona - viena vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas, kuras norīko objekta īpašnieks, valdītājs vai lietotājs un kuras pārvalda objektu vai iekārtu, ja tām ir tiesības pieņemt lēmumus par objekta vai iekārtas ekspluatācijas sākšanu, ekspluatāciju (tai skaitā tehnisko apkopi, atjaunošanu, pārbūvi vai citām izmaiņām ekspluatācijas gaitā) vai ekspluatācijas apturēšanu.

Atjaunošanas pasākumi - tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai pēc iespējas savlaicīgi un samērīgi palīdzētu cietušajiem cilvēkiem un pēc iespējas atjaunotu vidi un īpašumu tādā stāvoklī, kāds tas bija pirms katastrofas.

Ārkārtējā situācija – valsts iestāžu, pašvaldību, komercsabiedrību un individuālo komersantu darbības īpašs tiesisks režīms, kas katastrofu gadījumos, ja apdraudēta sabiedrības, vides vai saimnieciskās darbības drošība, pieļauj fizisko un juridisko personu tiesību un brīvību ierobežošanu vai papildu pienākumu uzlikšanu.

Avārijas situācija - situācija, kura rada kaitējumu vai tā draudus cilvēka veselībai, dzīvībai, labklājībai, īpašumam, videi un kuras pārvaldīšanā nepieciešams iesaistīt operatīvos dienestus, aktivizēt CA sistēmu.

Bīstamas kravas – kravas, kas pārvadāšanas vai uzglabāšanas procesā savu īpašību dēļ var izraisīt sprādzienu, ugunsgrēku vai citus postījumus, kā arī apdraudēt cilvēku dzīvību vai veselību.

Bīstama viela – ķīmiska viela vai produkts, kas tai piemītošo fizisko, ķīmisko vai toksikoloģisko īpašību vai fizikālā stāvokļa dēļ var radīt kaitējumu cilvēka dzīvībai vai veselībai, dzīvniekiem, videi.

Bīstamība – substancei, enerģijai vai situācijai raksturīga īpašība, kas pie noteiktiem nosacījumiem rada vai var radīt kaitējumu cilvēka dzīvībai un veselībai, videi.

Civilā aizsardzība – organizatorisku, inženiertehnisku, ekonomisku, finansiālu, sociālu, izglītojošu un zinātnisku pasākumu kopums, kuru īsteno, lai nodrošinātu reaģēšanu katastrofu gadījumos vai pastāvot katastrofas draudiem, kā arī atbalstītu valsts aizsardzības sistēmas vajadzības, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš.

Dabas katastrofas – meteoroloģiskās un hidroloģiskās parādības, kas spēj izraisīt vētru, viesuļvētru, plūdus, atkalu, stipru salu, stipru snigšanu, lielu karstumu, mežu un kūdras purvu ugunsgrēki.

Dezaktivācija – radioaktīvā piesārņojuma aizvākšana, lai samazinātu paliekošo radioaktīvo vielu daudzumu uz virsmām, cilvēka organismā, materiālos vai citos vides objektos.

Evakuācija – cilvēku pārvietošana no apdraudētās teritorijas (telpām) katastrofu (avāriju) draudu periodā vai tās gadījumā, lai pasargātu viņus no katastrofu (avāriju) postošajiem faktoriem.

Gatavības pasākumi – tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai sagatavotos katastrofas gadījumā nepieciešamajai rīcībai.

Glābšanas darbi - reaģēšanas pasākumu un seku likvidēšanas pasākumu kopumā ietilpstotī pasākumi, kurus plāno, vada un veic Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, izņemot glābšanas darbus jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai, kurus plāno, vada un veic Nacionālie bruņotie spēki

Individuālie aizsardzības līdzekļi – ražotāja izveidotas ierīces, iekārtas un sistēmas, kas sastāv no vairākiem atsevišķiem izstrādājumiem un paredzētas lietotāja aizsardzībai pret risku, ko rada viens vai vairāki kaitīgi vai bīstami darba vides faktori.

Katastrofa (avārija) - notikums, kas izraisījis cilvēku upurus un apdraud cilvēku dzīvību vai veselību, nodarījis kaitējumu vai radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Katastrofu (avāriju) draudi - situācija, kad risku novērtējums, prognozes, informācija vai citi apstākļi pamatoti liecina par katastrofas iespējamību.

Katastrofas (avārijas) pārvaldīšana - Tādu vadītu un koordinētu preventīvo, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas pasākumu, kā arī atjaunošanas pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai nodrošinātu civilās aizsardzības uzdevumu izpildi.

Ķīmiskā avārija – notikums ar ķīmisku vielu noplūdi no tehnoloģiskām iekārtām vai bojātām tilpnēm tādos daudzumos, kas apdraud cilvēku, dzīvnieku veselību un dzīvību, kā arī rada postījumus apkārtējai videi.

Koordinēšana — valsts un pašvaldību institūciju rīcības saskaņošana, veicot preventīvos, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas pasākumus, kā arī atjaunošanas pasākumus.

Maksimāli pieļaujamā bīstamās vielas koncentrācija – maksimālais bīstamo vielu daudzums augsnē, gaisā, ūdenī, pārtikas produktos, pārtikas izejvielās, kas neietekmē cilvēka veselību un neizsauc nelabvēlīgas sekas.

Nevēlams notikums – negatīvas pārmaiņas iestādes ekspluatācijas gaitā, piemēram, tehnoloģiska vai mehāniska rakstura bojājumi, neapzināta vai apzināta nepareiza ekspluatācija, kā arī citi trūkumi vai ārējie faktori.

Objekts – visa atbildīgās personas pārziņā esošā teritorija, kuras vienā vai vairākās iekārtās atrodas bīstamās ķīmiskās vielas un bīstamie maisījumi, kas minēti 2016.gada 1.marta MK noteikumu Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (turpmāk tekstā MK noteikumi Nr.131) noteikumu 1. pielikuma 1. un 2. tabulā, tai skaitā izejvielu, produktu, blakusproduktu, ražošanas atkritumu vai starpproduktu veidā (turpmāk – bīstamās vielas), arī šo objektu kopīgajās vai saistītajās infrastruktūrās vai darbībās.

Pali – ūdens līmeņa paaugstināšanās upēs un ezeros pavasara periodā, kas rada to pārplūšanu un raksturojas ar ilglaicīgu ūdens līmeņa noturību.

Pirmā palīdzība – nekavējoša palīdzība cietušajiem nelaimes gadījumā, kuru var sniegt personas, kurām ir kvalifikācija medicīnā vai tās nav, savu zināšanu un iespēju robežās, neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma.

Pamatvajadzības — uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums.

Plūdi – ūdens līmeņa celšanās upēs un ezeros, kas var notikt lietūs vai sniega segas straujas kušanas, ledus (vižņu) sastrēgumu, hidrotehnisko būvju avāriju, kā arī citu dabas parādību rezultātā.

Preventīvie pasākumi – tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai novērstu vai mazinātu katastrofas draudus.

Radiācijas avārija – notikums, kā rezultātā valstī vai ārpus tās teritorijas konstatēts radiācijas līmenis, kas būtiski pārsniedz ilggadējo mērījumu rezultātā konstatēto radiācijas fona līmeni un var tikt pārsniegti apstarojuma dozu limiti, apdraudot iedzīvotāju veselību.

Radioaktīvā viela – viela, kura satur vienu vai vairākus radionuklīdus – izotopus, kas atomu pārvēršanās procesā rada jonizējošo starojumu ar kopējo vai īpatnējo radioaktivitāti, kura pārsniedz pieļaujamos lielumus un no kuras nepieciešams aizsargāt darbiniekus, iedzīvotājus un vidi.

Reaģēšanas pasākumi – tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam.

Risks – nevēlamu seku (zaudējumi, kaitējumi) iestāšanās iespējamība noteiktā laikposmā vai konkrētos apstākļos.

Riska avots – tehnisks objekts, sociāla vai dabas parādība, kas pie noteiktajiem nosacījumiem var novest pie negadījuma.

Riska faktori – riska lieluma iespaidojošie parametri, kas atkarīgi no tehniskajām ierīcēm, tehnoloģiskajiem procesiem, apkalpojošiem procesiem un darbības nodrošināšanas.

Riska zona – teritorija, kuru var iespaidot negadījuma nevēlamās izpausmes.

Rūpnieciska avārija - notikums, ko izraisa nekontrolējamas vai nekontrolētas norises tādu objektu ekspluatācijas laikā, uz kuriem attiecas šie noteikumi, piemēram, liela apjoma emisija, ugunsgrēks vai eksplozija, kas uzreiz vai pēc kāda laika pašā objektā vai ārpus tā nopietni apdraud cilvēku veselību vai vidi un kas saistīts ar vienu vai vairākām bīstamām vielām.

Seku likvidēšanas pasākumi - tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai nodrošinātu vismaz minimālās iedzīvotāju pamatvajadzības, kas saistītas ar cilvēku izdzīvošanu, un apturētu vai mazinātu veselības, vides un īpašuma apdraudējumu.

Sprādziens – momentāna (eksplozīva) vielas vai maisījuma ķīmiskā pārvērtība, kurā izdalās liels enerģijas daudzums, kas rada paaugstinātu spiedienu (pārspiedienu un triecienvilni).

Tehnogēna katastrofa – katastrofa, kuru izraisījusi saimnieciskā darbība (piemēram, ražošanas avārijas ar ķīmisko, radioaktīvo un bioloģiski aktīvo vielu noplūdi, ugunsgrēki ēkās un tautsaimniecības objektos, sprādzieni, transporta avārijas, dambju pārrāvumi, komunālo un enerģētisko tīklu pārrāvumi, ēku un būvju sabrukšana).

Trauksmes signāls – noteiktā teritorijā vai iestādē pārraidīts signāls, kas brīdina par katastrofu vai tās draudiem un nepieciešamību darbiniekiem ieslēgt televizoru vai radio, lai saņemtu informāciju turpmākai rīcībai.

Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti – kodoliekārtas, radioaktīvo atkritumu

apglabāšanas vai pārstrādes uzņēmumi un tādi objekti, kur tiek veiktas darbības ar radioaktīvām vielām, kuru kopējā radioaktivitāte vairāk nekā vienu miljardu reižu pārsniedz Ministru kabineta noteiktos limitus, kuriem nepieciešama speciālā atļauja (licence) vai atļauja.

Ugunsdzēsības automātikas iekārtas – stacionāras automātiskās ugunsdzēsības iekārtas, automātiskie ūdens aizsegi, automātiskās ugunsgrēku atklāšanas un trauksmes iekārtas, stacionāras automātiskās dūmu aizsardzības iekārtas, ugunsgrēka un citu avārijas situāciju izziņošanas un evakuācijas vadības iekārtas.

Ugunsdrošība – atbildība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz ugunsgrēku novēršanu, sekmīgu dzēšanu un to seku mazināšanu.

Ugunsdzēsība – organizēta darbība, kuru veic, lai likvidētu ugunsgrēku, glābtu fiziskās personas un materiālās vērtības, kā arī aizsargātu vidi ugunsgrēka dzēšanas laikā.

Ugunsdzēsības aparāts – ierīce ar ugunsdzēsīgo vielu, kuru var ievadīt degšanas zonā, iedarbojoties ar iekšējo spiedienu.

Ugunsdzēsības hidrants – pieslēgums ūdens apgādes sistēmai, kurā ietilpst drošības vārsts.

CA	– civilā aizsardzība;
CAS Nr.	- Chemical Abstract Service – ķīmiskās informācijas pakalpojumi – vielas identifikācijas Nr. datu bāzēs;
IAL	- Individuālie aizsardzības līdzekļi;
LVĢMC	– Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs;
MK	- Latvijas Republikas Ministru kabinets;
NĶM	- naftas pārstrādes produkti, ķīmiskās vielas un maisījumi;
NMPD	– Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests;
NP	- Naftas produkti (maisījumi)
RBP	- Rīgas Brīvostas pārvalde;
VVD LRVP	- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde;
VUGD	- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
VUGD RRP	- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvalde;

Citu objekta CA plānā pielietoto saīsinājumu, arī atsevišķu terminu un jēdzienu skaidrojumi ir iekļauti plāna tekstā.

Ievads

SIA „Circle K Terminal Latvia” īpašnieks ir Norvēģijā reģistrētā kompānija Circle K Terminal Group AS. Zīmols “Circle K” pieder mazumtirdzniecības uzņēmumam “Alimentation Couche-Tard”, kas 2012.gadā pārņēma mazumtirdzniecības uzņēmumu “Statoil Fuel & Retail”.

“Couche-Tard” ir Kanādas pārtikas un pirmās nepieciešamības preču nozares līderis. ASV tas ir lielākais neatkarīgais pārtikas un pirmās nepieciešamības preču mazumtirgotājs veikalu skaita ziņā. Eiropā “Couche-Tard” ir līderis pārtikas un pirmās nepieciešamības preču un degvielas mazumtirdzniecībā Skandināvijas valstīs (Norvēģijā, Zviedrijā un Dānijā), Baltijas valstīs (Igaunijā, Latvijā un Lietuvā) un Īrijā, kā arī nozīmīgs spēlētājs Polijā.

Latvijā uzņēmums darbību uzsāka 1992.gada aprīlī, 1993.gadā atklājot pirmo degvielas uzpildes staciju Rīgā. 1996. gadā tika pieņemts lēmums uzsākt naftas produktu termināļa projektēšanu un būvniecību Rīgas brīvdabas teritorijā. Termināļa darbība tika atklāta 1998.gada septembrī.

2016. gada 1. aprīlī SIA “Statoil Fuel & Retail Latvia” juridiskais nosaukums ir mainīts uz SIA “Circle K Latvia”, bet 2018.gada 28.augustā komercreģistrā reģistrēts uzņēmums SIA “Circle K Terminal Latvia” ar juridisko adresi Rīga, Laivinieku iela 7, kur atrodas degvielas tirgotāja SIA “Circle K Terminal Latvia” naftas produktu terminālis.

Uzņēmuma nosaukuma maiņa neparedz savstarpējās sadarbības līgumu, iekšējo normatīvo aktu u.c. dokumentu pārformēšanu – nosaukumu maiņu veic tikai pēc jaunu līgumu noslēgšanas, instrukciju aktualizēšanas, drošības pārskata, civilās aizsardzības plāna dokumentu pārskatīšanas. Iekšējie normatīvie akti, kuros iekļauts iepriekšējais uzņēmuma nosaukums ir saistoši uzņēmuma darbībai.

Tā kā terminālī tiek uzglabāts ievērojams daudzums bīstamo vielu – benzīns, dīzeļdegviela, etanols u.c., tad naftas produktu terminālis saskaņā ar reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem ir atzīts kā A kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, un kā rūpnieciska riska objekts ir iekļauts Rīgas attīstības plānā 2006.-2018.gadam, un uz to attiecas normatīvais regulējums, kas nosaka ka tam jāizstrādā Civilās aizsardzības plāns.

SIA “Circle K Terminal Latvia” naftas produktu termināļa objekta “Civilās aizsardzības plāns” (turpmāk tekstā CA plāns) izstrādāts atbilstoši 2016.gada 1.marta MK noteikumu Nr.131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (turpmāk arī MK noteikumi Nr.131), 2017.gada 19.septembra MK noteikumu Nr.563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” (turpmāk MK noteikumi Nr.563) prasībām un atbilstoši faktiskajai situācijai objektā.

CA plānā ir sniegta informācija par atbildīgo darbinieku noteikšanu civilās aizsardzības jautājumos, objekta apziņošanas un trauksmes sistēmu, darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos, rīcībā esošajiem resursiem, kas nepieciešami rūpnieciskās avārijas vai katastrofas gadījumam, kā arī par

plānotajiem un veiktajiem preventīvajiem pasākumiem un gatavību reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanai rūpnieciskās avārijas vai nevēlamu notikumu gadījumā, lai likvidētu vai ierobežotu rūpnieciskās avārijas objekta teritorijā un samazinātu to ietekmi uz cilvēkiem, īpašumu un vidi.

CA plānā mērķis ir radīt nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas pārvaldīšanas organizatorisko struktūru objektā, izstrādāt skaidru un nepārprotamu rīcības kārtību, lai novērstu vai mazinātu iespējamo kaitējumu, cilvēkiem, īpašumam un videi avāriju vai tās draudu gadījumā, kā arī, lai veiktu glābšanas darbus un iespējamo avāriju izraisīto seku likvidēšanas pasākumus.

Izstrādātā objekta CA plāna uzdevumi ir:

- raksturot uzņēmumu no rūpnieciskās avārijas riska viedokļa;
- raksturot uzņēmumā izveidoto avārijgatavības organizāciju;
- sniegt informāciju par objektā esošo civilās aizsardzības un drošības organizāciju;
- sniegt informāciju par pasākumiem rūpniecisko avāriju iespējamības novēršanai un rīcībām avāriju gadījumos;
- sniegt informāciju par avārijas seku likvidēšanas kārtību;

CA plānā ir aprakstītas uzņēmuma darbinieku un sadarbības partneru - organizāciju rīcības dažādu rūpniecisko avāriju gadījumos, nosakot avārijas apziņošanas, lokalizācijas un seku likvidācijas kārtību, kā arī norādītas atbildīgās personas par šo darbu veikšanu. Aprakstīta uzņēmuma darbinieku evakuācija un sadarbība ar VUGD un NMPD darbiniekiem.

CA plānā sniegta informācija par izmantotajām tehnoloģiskajām iekārtām, objektiem un to izvietojumu, bīstamajām vielām objektā un tehnoloģiskajiem procesiem. Raksturota procesu vadība, drošības tehniskās iekārtas un riska samazināšanas pasākumi. Sniegta informācija par uzņēmuma civilās aizsardzības struktūru, amatpersonu pienākumiem un civilās aizsardzības pasākumu nodrošinājumu. Aprakstītas galvenās rīcības seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai rūpniecisko avāriju gadījumos, nosakot avārijas izziņošanas, lokalizācijas un seku likvidācijas kārtību, kā arī norādītas atbildīgās personas šo darbu veikšanai.

CA plāna pielikumos pievienoti dokumenti un shēmas, kas precizē dažādu dokumentā aprakstīto rīcību izpildi objektā. Pielikumā pievienotas arī objektā esošo bīstamo vielu drošības datu lapas.

SIA „Circle K Terminal Latvia” terminālā CA plāns pastāvīgi glabājas un ir brīvi pieejams (izņemot tajā iekļauto ierobežotas pieejamības informāciju) jebkuram interesentam darba dienās no plkst. 9:00 – 17:00 SIA „Circle K Terminal Latvia” terminālī (Laivinieku ielā 7, Rīgā, LV-1015, tālr. nr.: 67088198, 26544962) pie termināļa vadītāja – atbildīgās personas.

Attēlos un objekta plānos izmantoti Karšu izdevniecības “Jāņa sēta” un SIA “Vides Konsultāciju Birojs” materiāli. Teritorijas apkārtnes attēlošanai izmantots Google Earth serverī pieejamais materiāls.

Blakus esošo uzņēmumu un tuvējo daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju informēšanai SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu terminālis ir izstrādājis informatīvo materiālu, kura saturs ir saskaņots ar VUGD, elektroniski nosūtīts Valsts vides dienestam (VVD) un brīvi pieejams VVD tīmekļa vietnē: <http://www.vvd.gov.lv/kontrole/vides-aizsardzibas-kontrole/rupniecisko-avariju-riska-objekti/>

2019. gada rūpniecisko avāriju risku samazināšanas pasākumu plāns ir izpildīts pilnā apjomā. Ir sagatavots un apstiprināts rūpniecisko avāriju risku samazināšanas pasākumu plāns 2020.gadam. Plānotie pasākumi atbilst bīstamības novērtējumiem, virzīti uz stāvokļa uzlabošanu un drošības līmeņa paaugstināšanu un uzturēšanu.

Izveidotā drošības sistēma uzņēmumā funkcionē labi, periodiski tiek veikts paveikto riska samazināšanas pasākumu un termināļa drošības sistēmas pašnovērtējums. Pašnovērtējumā iekļautie realizētie inženiertehniskie pasākumi, materiāli tehniskā apgāde, mācību-metodiskie pasākumi, organizatoriskie pasākumi par 2019.gadu.

Atbilstoši 2016.gada 1.marta MK noteikumu Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" prasībām uzņēmumam ir izstrādāts un iesniegts Vides pārraudzības valsts biroja Drošības pārskats.

SIA "Circle K Terminal Latvia" ir saistošs VUGD 21.01.2019. apstiprinātais apvienotais (SIA "Circle K Terminal Latvia", SIA "NESTE LATVIJA" un SIA "NAFTIMPEKS") ārpusobjekta Civilās aizsardzības plāns, kas izstrādāts, lai ierobežotu vai likvidētu rūpnieciskās avārijas un samazinātu šo avāriju ietekmi uz cilvēkiem un vidi ārpus termināliem.

CA plāns nav uzskatāms par galīgo tā variantu, jo nepieciešama periodiska tā papildināšana un precizēšana. Pārskatot vai papildinot CA plānu, jāņem vērā iegūto pieredzi un izdarītos secinājumus, uzņēmumā notikušās izmaiņas, izmaiņas normatīvo aktu prasībās, izmaiņas, kas notikušas valsts, pašvaldības vai avāriju un glābšanas dienestu funkcijās un materiāli tehniskajā nodrošinājumā, jaunākās tehniskās zināšanas vai informācija par efektīviem pasākumiem rūpniecisko avāriju ierobežošanai vai likvidēšanai un citus faktorus, kas var ietekmēt šī ārpusobjekta CA plāna īstenošanu.

Plāns glabājas viegli pieejamā vietā, lai nepieciešamības gadījumā būtu pieejams Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, kā arī citiem avārijas dienestiem.

Ar CA plānu un tajā paredzētajiem piesardzības un aizsardzības pasākumiem ir iepazīstināti visi objekta darbinieki, apliecinot to ar parakstu.

Šī ir CA plāna saīsinātā redakcija, kas iesniegta pašvaldībai – Rīgas domei.

1. Informācija par objektu

1.1. Objekta nosaukums un atrašanās vietas adrese, zemesgabala kadastrālais apzīmējums

SIA „Circle K Terminal Latvia” (vienotais reģ. Nr. 40003064094, juridiskā adrese: Dunties iela 6, Rīga, LV-1013, tālr. nr.: 67088100, 67088150) – terminālis (turpmākā tekstā arī *uzņēmums*) atrodas Daugavas labajā krastā Rīgas pilsētā Laivinieku ielā 7 (LV-1015) Rīgas brīvdostas Rīnūžu ostas teritorijā ~15 km attālumā no pilsētas ģeometriskā centra (Pēterbaznīca). Uzņēmuma ģeogrāfiskās koordinātes: 57°07'36" Z pl, 24°05'40" A g (rezervuāru grupa Nr. 1). SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa teritorija, tās atrašanās vieta redzama 1.1. attēlā. SIA „Circle K Terminal Latvia” teritoriju (zemes vienību kadastra Nr.: 0100 111 0952, 0100 111 0953, 0100 111 0955, 0100 111 0937, 0100 111 0956, 0100 111 0957) nomā no Rīgas brīvdostas.

1.2. Objekta ģeogrāfiskais izvietojums apkārtnes ģeoloģiskais, hidroloģiskais, meteoroloģiskais un klimatiskais raksturojums

Administratīvi terminālis atrodas Rīgas pilsētas Ziemeļu rajonā Rīgas brīvdostas pārvaldes (RBP) teritorijā. Uzņēmums aizņem 31 650 m² (3,16 ha) teritorijas¹, kuru lieto uz ilgtermiņa zemes nomas līguma ar Rīgas brīvdostas pārvaldi pamata. Par Rīnūžu ostas piestātnes ZO-18, kurā notiek terminālim paredzēto NĶM kravu pārkraušana, izmantošanu noslēgts līgums ar Rīgas Brīvdostas pārvaldi, bet piestātnes apsaimniekotājs ir SIA „Apvienotais Baltijas Fonds”. Termināļa tehnoloģiskās iekārtas, ēkas un būves atrodas SIA „Circle K Terminal Latvia” īpašumā. Daļa tehnoloģisko iekārtu un būvju ir kopīpašumā ar SIA „Neste Latvija”.

Laivinieku ielas un tuvējo teritoriju ūdensapgādi nodrošina pilsētas centralizētais ūdensvads. Laivinieku ielā un ielai tuvējās teritorijās radušies notekūdeņi pa pašteses kolektoriem nonāk Vecmīlgrāvja sūkņu stacijā, kas notekūdeņus pa spiedvadiem novada uz SIA „Rīgas ūdens” bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Daugavgrīvā. No termināļa un tuvējām teritorijām savāc lietotus notekūdeņus un novada tos Laivinieku ielas galā esošajā Audupē.

Vecmīlgrāvī ir gan augstā spiediena (<16 bar) gāzes vads, gan vidējā spiediena (<4 bar) gāzes vads. Viscaur Laivinieku ielai ieguldīts vidējā spiediena gāzes vads (dabas gāzi vienas administratīvās ēkas apkurei izmanto SIA „Naftimpeks” NP terminālis).

Vecmīlgrāvja un Vecmīlgrāvja daudzdzīvokļu māju siltumapgādi nodrošina AS „Rīgas siltums” siltumcentrāle, bet Vecdaugavas individuālajām mājām un Laivinieku ielas termināļiem ir lokāli siltumapgādes avoti.

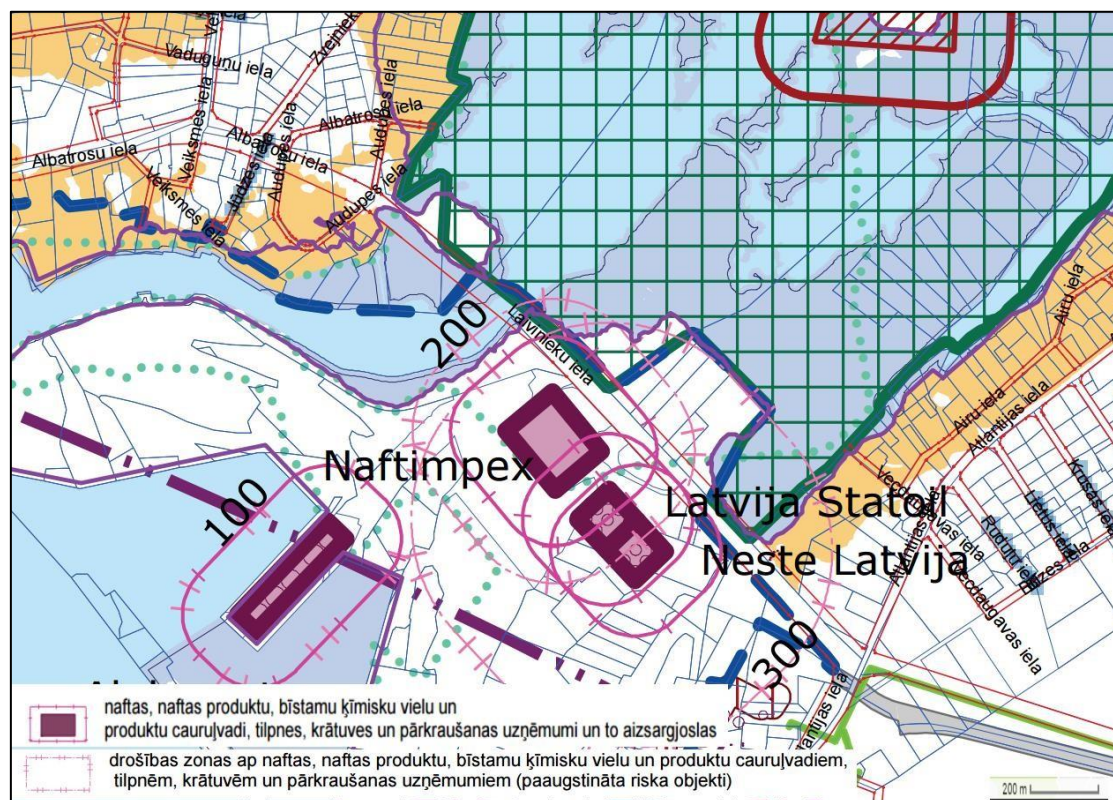
¹ kā arī servitūta teritorijas dzelzceļa pievedceļos.

Termināļa tuvumā neatrodas sabiedriskas nozīmes ēkas. SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa tiešā tuvumā, kā arī tuvākajā apkārtnē (0,5 km rādiusā) izteikti kultūrvides objekti nav konstatēti un valsts aizsardzībā esošo pieminekļu aizsargjoslas nešķērso.

SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa atrašanās vietas karte mērogā, kurā norādīts apkārtējo teritoriju zemes izmantošanas veids, apkārtnes ūdensteces un ūdenstilpes, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, ap termināli noteiktā drošības aizsargjosla (100 m) un ierobežojuma zona (300 m), transporta un inženiertīklu maģistrāļu, apkārtējo objektu, sabiedrisko un dzīvojamo ēku apbūves teritoriju izvietojums attēlots 1.1. un 1.2. attēlos.

1.1. attēls. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa novietojums, tuvākā apkārtnē

1.2. attēls. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa drošības aizsargjosla (avots: Rīgas domes Teritorijas plānojums)

Termināļa teritorijas augstuma atzīmes ir 2,5-2,8 m v.j.l. (BS). Teritorijas reljefa virsma ir tehnogēni ietekmēta – uzbērta un noplanēta smalka smiltis, vietām ar būvgružu, atkritumu, ogļu un dolomīta šķembu piejaukumu. Uzbērums biežums svārstās no 0,8 līdz 3,0 un vairāk metriem. Zem uzbērums iegul tumši pelēka, dūņaina, smalkgraudaina smiltis. Tālāk seko: aluviālie nogulumi (smiltis – vidēji graudaina, aleirolīti, sīkslāņaina mālsmiltis ar dūņām un kūdras 2-4 m biezā kārtā), jaunākie holocēna nogulumi, limnoglaciālie nogulumi (22-40 m) un morēna 0,5-6 m biezumā.

Termināļa teritorijā hidroģeoloģiskos apstākļus pamatā nosaka Daugava un tās attekas tuvums. Gruntsūdens plūsmas virziens pēc hidroģeoloģiskās izpētes rezultātiem ir ZR-Z (Daugavas virzienā), taču dažādu ietekmējošo faktoru (hidroelektrostacijas darbība, plūdi, vēja virziens) darbības rezultātā tā var mainīties. Gruntsūdens krituma gradients ir zems – 0,004. Sezonālās gruntsūdens līmeņa svārstības ir intervālā no dažiem centimetriem līdz pusmetram. Gruntsūdens pieplūde raksturojama kā vāja līdz vidēji laba.

Grunts filtrācijas koeficients raksturojams kā vidējs (5-7 m/dnn.). Gruntsūdeņu iegulas ir 0,40-1,60 m dziļumā no zemes virsas. Tuvāk zemes virsmai gruntsūdeņi iegul dzelzceļa estakādes rajonā.

Termināļa teritorija, kurā notiek saimnieciskā darbība, ir 3,16 ha un to aizņem tehnoloģiskās iekārtas, celtnes, būves un ceļi. Visas vietas, kurās iespējama tehnoloģiskajā aprītē (uzglabāšanā) esošo NĶM noplūde, ir aprīkotas ar pretinfiltrācijas segumiem ar apmalēm (pamatā nedegošs asfaltbetons vai betons).

Teritorijas daļa, kuru neizmanto, ir apzaļumota.

Maksimālie ūdens līmeņi Daugavā (absolūtā augstuma atzīme virs Baltijas nulles – „0”) Rīgas ostas akvatorijā ir:

- ar 10 % varbūtību – 1,45 m,
- ar 1 % varbūtību – 1,90 m (ar īslaicīgu noturīgumu – vidēji 3-6 stundas).

Minimālie (zemākie) ūdens līmeņi ir 1,0-1,2 m, vidējās ūdens līmeņa svārstības: no - 0,10 m līdz 0,20 m. Līmeņu izmaiņas Audupē un Vecdaugavā saistītas ar Daugavas līmeņu izmaiņām un tiek pieņemtas atbilstoši Daugavas maksimālajam līmenim (izņēmums ir ar kapitālo dambi atdalītā Vecdaugavas daļa, kur līmenis ir stabilāks un zemāks).

Ņemot vērā termināļa teritorijas augstuma atzīmes un maksimālos (augstākos) ūdens līmeņus Daugavā un Audupē, nepastāv termināļa teritorijas applūšanas risks. Ūdens līmeņa celšanās gadījumā Audupē nav apdraudētas arī ugunsdzēsības iespējas, gluži pretēji – tās pat uzlabojas, jo pieejams lielāks daudzums ūdens.

Straumēm Daugavas grīvā ir reversīvs raksturs, ko ietekmē Daugavas hidroelektrostacijas kaskādes, pamatā Rīgas hidroelektrostacijas darbība un Rīgas līča piegrīvas rajona blīvāko ūdeņu masas:

- Rīgas hidroelektrostacijas darba režīmā – straumes ātrums upes ūdeņu augšējā slānī ir $\leq 1,2$ m/s un piegultnes slānī – 0,7 m/s,
- Rīgas hidroelektrostacijas ārpusdarba režīmā – upes straumei ir izteikts divslāņu reversīvs raksturs: virsējais ūdens slānis virzās uz ieteku Rīgas līcī ar ātrumu 0,1-0,2 m/s, apakšējais ūdens slānis (straume) virzās augšup pa upi ar ātrumu 0,2-0,3 m/s.

Kopējo viļņu augstums parasti ir 0,2-0,3 m, vētras laikā un ZR vējā viļņu augstums var sasniegt 1,5 m. Kuģu viļņu augstums nepārsniedz 0,3 m.

Straumes ātrumi attekā Audupē ir nelieli no 0-13 cm/s, ūdens apmaiņa starp Vecdaugavu un Daugavu ir lēna – šie rādītāji atkarīgi no vēja ātruma. Audupes ūdens temperatūra un sāļuma sinhronā gaita liecina par upes ūdens sajaušanos ar vēsākajiem jūras līča ūdeņiem. Pēc institūta „Melioprojekta” datiem diennaktī Vecdaugava vidēji ieplūst 30 000 m³ sajauktu Daugavas un jūras līča ūdens, kurš ir blīvāks un koncentrējās gultnes piedibena slānī. Augšējais saldūdens slānis veido kompensējošo noteci uz Daugavu.

Ledus apstākļi Daugavas ietekai pieguļošajā Rīgas līcī:

- pirmā ledus izveidošanās: – agrā – novembra mēnesī,
– vēlā – februāra mēnesī,
- noturīga ledus izveidošanās: – agrā – decembra mēnesī,
– vēlā – februāra mēnesī,
- pilnīga aizsalšana: – agrā – janvāra mēnesī,
– vēlā – marta mēnesī,
- ledus kušana: – marta – maija mēnešos.

Ledus segas biezums: Daugavas grīvā – līdz 0,20 m, Rīgas jūras līcī – 0,50 m.

Meteoroloģiskie apstākļi

Rīgas klimats veidojas Atlantijas okeāna mēreno platuma grādu gaisa masu ietekmē, kas izraisa aktīvu ciklonisko darbību. Aptuveni 220 dienas gadā Rīgā valda jūras gaisa masas. Nokrišņi iespējami vidēji katru otro dienu. Gada nokrišņu

summa ir 636 mm. Visvairāk nokrišņu ir jūlijā – augustā (mēneša nokrišņu summa ir 79 mm), vismazāk – februārī (mēneša nokrišņu summa 25 mm). Vislielākā stipra lietus varbūtība ir jūlijā un augustā, kad ir visvairāk lietaino dienu gadā. Tad arī vērojams vislielākais dienu skaits ar pērkona negaisu (4,3-13 dienas).

Termināļa apkārtnē ir šāds vēju sadalījums: D (23 %), DA (15 %), DR (15 %), bezvējš (8 %). Gada vidējais vēja ātrums ir 4,4 m/s. Lielākais vēja ātrums novērojams novembra mēnešos – vidēji 5,2 m/s, tāpat novembrī iespējams novērot maksimālās vēja brāzmas ar ātrumu līdz pat 26 m/s.

Gada vidējā gaisa temperatūra ir 6,2 °C, maksimālā gaisa temperatūra – 16,9 °C (jūlijs) un minimālā – -4,3 °C (janvāris). Gaisa temperatūras absolūtais minimums ir -34,9 °C. Minimālā temperatūra, kuras pārsniegums iespējams reizi 50 gados, ir -34,8 °C un reizi 10 gados - -31 °C. Gaisa temperatūras absolūtais maksimums ir 33,6 °C. Maksimālā temperatūra, kuras pārsniegums iespējams reizi 50 gados, ir 33,3 °C un reizi 10 gados – 32,2 °C.

Vidējais gaisa relatīvais mitrums ir no 69 % (maijs) līdz 86 % (decembris), gada vidējais rādītājs – 79 %. Gada kopējā nokrišņu summa ir 636 mm. Maksimālais grunts sasaluma dziļums dabiskos apstākļos laika posmā no oktobra līdz janvārim ir 47 cm, vidējais – 24 cm.

Bīstamas dabas parādības veidojas nestabilos laika apstākļos. Ziemas periodā, kad ir liels gaisa mitrums un temperatūra strauji mainās bieži veidojas atkala un sarma. Atkala Rīgā vērojama vidēji 10 dienas gadā (kad sals neliels 0 °C līdz 5 °C), sarma Rīgā vērojama 17 dienas gadā. Atkalas biežums parasti nepārsniedz 16 mm, bet sarmas 35 mm.

Pērkona negaiss vidēji ir 22 dienas gadā, galvenokārt vasarā. Ir fiksēts pērkona negaiss siltā ziemā (decembrī). Parasti pērkona negaiss ilgst no 30 minūtēm līdz 2 stundām. Visbiežāk negaiss vērojams pēcpusdienā vai vakarā, retāk no rīta. Parasti negaisu pavada spēcīgas lietusgāzes, brāzmais vējš, strauja temperatūras pazemināšanās, retāk krusa, īpaši spēcīgas vēja brāzmas - vētra, ļoti stipras vēja brāzmas, bet ļoti retos gadījumos ir iespējami arī lokāli virpuļviesuļi.

Stipra vēja apstākļos, saskaņā ar MK 04.02.2020. noteikumu Nr.77 "Rīgas brīvostas noteikumi" prasībām tiek ierobežot kuģu satiksme un pārkraušanas operācijas pietātnē.

Krusa ir samērā reta parādība. Tā veidojas aptuveni 2 dienas gadā, maksimums 7 dienas. Visbiežāk tā aptver nevis visu pilsētu, bet tikai nelielu tās daļu.

Migla Rīgā ir iespējama visu gadu, vidēji 44 dienas, maksimums 60 dienas. Visvairāk miglainu dienu ir no oktobra līdz martam (59%), mazāk laika posmā no maija līdz jūnijam. Rudenī un ziemā migla ir aptuveni 5 stundas, ar maksimumu 8 stundas, vasarā vidēji 3 stundas. Migla veidojas galvenokārt naktī.

2. Apkārtnes teritorija, kuru var ietekmēt rūpnieciskā avārija

Terminālis atrodas Vecmīlgrāvja apkaimes Rīnūžos. Termināļa tuvākajā apkārtnē, skaitot no rezervuāru grupas Nr. 1 dzelzsbetona norobežojuma vidusdaļas, atrodas:

R – Z – ZA virzienā:

Laivinieku iela, neizmantojamās platības un Vecdaugavas dabas lieguma D daļas robeža (~50 m attālumā), dzīvojamā un sabiedriskā sektora (apbūves) Z virzienā attālumā līdz 500 m – nav. ZA virzienā: dzīvojamie nami Atlantijas ielā Nr. 67 – Nr. 75 (~500-550 m), bijušā stadiona „Auda” būves (Atlantijas ielā Nr. 69) atrodas ~400 m attālumā

A – DA virzienā:

Tiešā saskarē ar termināli atrodas SIA „Neste Latvija” terminālis. Attālums starp abu termināļu rezervuāru grupām VTR-5000×6 (dzelzsbetona paliktņu centriem (akām)) ir ~80 m, starp tuvākajiem rezervuāriem – ~52 m. Apmēram 380 m attālumā atrodas AS „Rīgas Siltums” termoelektrostacija „Vecmīlgrāvis”. Birztalu un Atlantijas ielā Nr. 55 – Nr. 67 (Nr. 30, 32) esošā dzīvojamā apbūve ir attālumā >500 m. Apmēram 80-100 m attālumā atrodas sliežu pievedceļi, ~90 m attālumā – NP virszemes cauruļvada trases posms no Neste termināļa uz piestātņi ZO-18

D virzienā:

SIA „Rīgas universālais terminālis” teritorija, t.sk. dzelzceļa estakāde E1 ~120 m attālumā, sliežu ceļi (uz SIA „Naftimpeks” termināli) ~160-250 m attālumā. Apmēram 450 m attālumā atrodas SIA „Alpha Osta” minerālmēslu terminālis

R – ZR virzienā:

Tiešā saskarē ar termināli (dzelzsbetona siena ar 3,0 m augstumu) atrodas SIA „Naftimpeks” NP terminālis. Attālumi līdz tuvākajiem rezervuāriem VTR-11 000×3 – apmēram 110 m, VTR-32 000×2 – apmēram 70 m, VTR-27 500×1 – apmēram 105 m. Aptuveni 330 m attālumā Audupes krastā atrodas termināļa ugunsdzēsības ūdensapgādes stacija (USS) – koplietošanā ar Neste termināli. Piestātne ZO-18 atrodas ~800 m attālumā.

Rīgas brīvostas teritorija ir rūpnieciska rakstura. Tuvākā dzīvojamā māja (Atlantijas ielā 67) atrodas DA virzienā – apmēram 460 m attālumā no uzņēmuma perimetra (~510 m attālumā no rezervuāru parka). Tuvējo teritoriju apdzīvotība nav augsta:

Vecdaugavā:

Iedzīvotāju blīvums ir 4 iedzīvotāji uz hektāru. Vecdaugavas, Airu, Ruduļu, Lietas, Krusas un Viesuļu ielās dominē divstāvu individuālās mājas, 4 stāvu daudzdzīvokļu ēka ar 32 dzīvokļiem atrodas Atlantijas ielā 30 un Atlantijas ielā 67 un 71 atrodas 2- stāvu daudzdzīvokļu ēkas ar izbūvētiem bēniņiem (katrā ēkā pa 12 dzīvokļiem),

Mangaļsalā:

Iedzīvotāju blīvums ir 2 iedzīvotāji uz hektāru. Izteikti dominē mazstāvu individuālās mājas, tuvākās daudzstāvu (5-stāvu) dzīvojamās mājas atrodas 1070-1360 m attālumā – Albatrosu iela Nr. 18, 20, 22, 24, 26, 19, 19/1.

Bīstamo vielu noplūde ar ārpusobjekta ietekmi pamatā vērtējama saistībā ar bīstamo vielu noplūdi rezervuāru parkā, no dzelzceļa cisternas uz pievadceļiem un cauruļvada, pa kuru pārsūknē naftas produktus no ZO-18 pietātnes.

Attiecībā par citu uzņēmumu strādājošo apdraudējumu smagākās sekas tieši var iestāties pie bīstamo vielu noplūdes no rezervuāra (benzīns), kad toksisko koncentrāciju ietekmei būs pakļauta visa SIA „Circle K Terminal Latvija” teritorija un daļēji arī SIA „Naftimpekss” teritorija. Ietekmēto cilvēku skaits ārpus objekta normālos apstākļos var sasniegt 10 cilvēkus. Pastarpināta ietekme uz ārpusobjekta darbiniekiem būs sagaidāma pie atvasināta avārijas scenārija, kad siltumstarojuma vai pārspiediena ietekmē tiek bojātas SIA „Naftimpekss” tehnoloģiskās vienības, kuras atrodas vistuvāk dzelzceļa pievadceļiem un bīstamo vielu transporta cauruļvadam no ZO-18 pietātnes. Pie atvasināta scenārija iespējama (rezervuāru sabrukums jaunajā parkā ar tālāku avārijas eskalāciju) līdz 5 cilvēku letāls iznākums blakus esošajā objektā.

Rūpnieciskās avārijas gadījumā pietātnē ZO-18, kaitējums varētu tikt nodarīts Daugavai, kuras līdzšinējā ūdens kvalitāte pēc valsts SIA „Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” veiktā monitoringa rezultātiem ir vērtēta kā laba. Daugavā sastopamas ļoti daudz zivju sugas, tāpat tās ir nozīmīgs rekreācijas objekts Rīgas pilsētā.

Noplūstot vidē naftas pārstrādes produktiem, ķīmiskajām vielām un maisījumiem (NĶM), pastāv risks tikt piesārņotiem gruntsūdeņiem. Tādā gadījumā iespējami īsā laikā teritorijā jāveic sanācija. Pazemes ūdeņu apdraudētība teorētiski iespējama tikai bezdarbības rezultātā. Tuvējās teritorijās ne gruntsūdeņus, ne pazemes ūdeņus nelieto.

3. Objekta ārējie riska avoti

Ārējie faktori, kas var ietekmēt termināļa drošību vai izraisīt rūpniecisko avāriju termināļa teritorijā ir:

- tehnogēna rakstura,
- dabas izraisītas situācijas.

SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa ārējais apdraudējums var rasties no darbībām vai avārijām, kas notiek ārpus uzņēmuma teritorijas:

- avārija un ugunsgrēks blakus esošajos objektos,
- sprādzieni, sprādziena draudi,
- bioloģiskais terorisms,
- sabiedriskās nekārtības un bruņots konflikts,
- nelikumīga ielaušanās, kas saistīta ar vandālismu, ļaunprātīgu dedzināšanu un citiem faktoriem,
- radiācijas avārijas,
- dabas katastrofas.

3.1. Avārija un ugunsgrēks blakus esošajos objektos

Cauruļvadi

Vecmīlgrāvī ir gan augstā spiediena (<16 bar) gāzes vads, gan vidējā spiediena (<4 bar) gāzes vads, viscaur Laivinieku ielai ieguldīts vidējā spiediena gāzes vads (dabas gāzi vienas administratīvās ēkas apkurei izmanto SIA „Naftimpeks” NP terminālis). Laivinieku ielas gāzesvads ir Atlantijas ielas maģistrālā gāzesvada atzars.

SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” ir kopīga virszemes cauruļvadu trase, kas savieno termināļu teritorijās esošos rezervuārus ar pietātni ZO-18. SIA „Naftimpeks” ir sava NP virszemes cauruļvadu trase, kas savieno termināļa teritorijā esošos rezervuārus ar pietātni, no SIA „Naftimpeks” teritorijas iet paralēli SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” virszemes cauruļvadu trasei. Visos minētajos cauruļvados bīstamās vielas un maisījumi atrodas tikai pārsūkņēšanas procesā, pēc katras kravas operācijas cauruļvadus iztukšo.

Bīstamo kravu pārvadājumi

Pa terminālim tiešā tuvumā esošo Laivinieku ielu notiek bīstamo kravu pārvadājumi no/uz SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļiem, kā arī SIA „Naftimpeks” terminālim. Uzņēmumam nav pieejama statistiska informācija par bīstamo kravu pārvadāšanas intensitāti.

Pa termināļa tiešā tuvumā esošajiem sliežu ceļiem pārvadā ar naftas produktiem pildītus cisternvagonus no/uz SIA „Neste Latvija”, SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Naftimpeks” termināļiem. Uzņēmumam nav pieejama statistiska informācija par bīstamo kravu pārvadāšanas intensitāti.

Pa Laivinieku ielu braucošās kravas automašīnas ar autocisternām lielākoties pārvadā naftas ķīmiskās vielas un maisījumus. Notiekot automašīnas vai automašīnu satiksmes negadījumam, kā arī, ja kravas automašīnai ir bijis nepamanīts drošību apdraudošs defekts, iespējama bīstamo vielu (maisījumu) noplūde ar vai bez sekojošas degšanas.

Iespējams ir lokāla rakstura ugunsgrēks, kas var iniciēt lokālos domino efektus, neradot ietekmi uz SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa drošību, bet ugunsgrēka gadījumā iespējama īslaicīga sadegšanas produktu kaitīgā ietekme uz termināļa darbiniekiem. Negadījumi uz blakus esošajiem sliežu ceļiem, atkarībā no avārijas attīstības, varētu apdraudēt SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa drošību.

Avārija piestātnes ZO-18 tehnoloģiskajā laukumā sava novietojuma dēļ apdraudējumu termināļa tehnoloģiskajām iekārtām neradīs.

Nākotnē draudus var radīt Rīgas domes iecerētā satiksmes infrastruktūras objekta "Laivinieku ielas pārvads" realizēšana, kas būtiski palielinās pa Laivinieku ielu braucošo automašīnu skaitu.

Objekta bīstamības novērtējums un iespējamie sliktākie rūpniecisko avāriju scenāriji aprakstīti 5. nodaļā.

Paaugstinātas bīstamības objekti

Par paaugstinātas bīstamības objektiem, kuri varētu apdraudēt SIA "Circle K Terminal Latvia" tehnoloģiskās iekārtas vai pat izraisīt rūpniecisku avāriju ar „domino efektu”, iesaistot SIA "Circle K Terminal Latvia" termināli, ir:

- SIA „Neste Latvija” terminālis (naftas produkti, atļauts pārkraut arī citas bīstamas lejamkravas) – attālumi starp abu termināļu tuvākajiem rezervuāriem ir 52 m, rezervuāru parku dzelzsbetona norobežojumu apmalēm – 45 m,
- SIA „Naftimpeks” terminālis (tikai naftas produkti) – SIA „Circle K Terminal Latvia” tuvāko rezervuāru no termināļa rezervuāru grupas Nr. 1 (VTR-5000×6) no tuvākā SIA „Naftimpeks” NP termināļa rezervuāra (VTR-27 500) šķīr ~70 m.

Satelītattēlu, kurā redzams visu trīs NĶM termināļu izvietojums, skatīties 1.1. attēlā: pirmais no labās (iezīmētā teritorija) ir SIA "Neste Latvija" terminālis, pa vidu – SIA „Circle K Terminal Latvia” terminālis un no kreisās puses – SIA „Naftimpeks” terminālis. Attēlā redzamas arī visu trīs termināļu virszemes cauruļvadu trases (SIA "Circle K Terminal Latvia" un SIA „Neste Latvija” – kopīga), kas savieno termināļu rezervuārus ar kopīgi lietoto piestātni ZO-18. Tāpat redzamas dzelzceļa līnijas – pa kreisi no termināļiem, bet pa labi no termināļiem – Laivinieku iela.

Tiešā saskarē ar termināļa teritoriju esošā SIA „Neste Latvija” termināļa rezervuāru grupa (VTR-5000×6). SIA „Neste Latvija” terminālī notikušas „sliktākās” avārijas gadījumā (VTR-5000 sabrukums, benzīna pilnā noplūde, kavētā aizdegšanās ar vai bez sprādzieniem) uz SIA "Circle K Terminal Latvia" termināli radītu sekojošu ietekmi:

- SIA „Circle K Terminal Latvia” sūkņa staciju un visu piedevu rezervuāru parku (Nr. 2 un Nr. 3) rajons ietilptu 1 % letālā siltumstarojuma intensitātes zonā, kurā atrodšie darbinieki saņemtu 5 kW/m^2 siltumstarojuma ietekmi, kas 45 sekunžu laikā radītu 2. pakāpes apdegumus, bet pie 115 sekunžu ekspozīcijas iespējams 1 % letāls iznākums,
- „sliktākās” avārijas gadījumā sprādziena radītais pārspiediens varētu radīt sākot no atsevišķu biroju ēkas griestu bojājumiem, līdz 10 % plīsušiem logu stikliem un beidzot ar daļēju ēku sienu un jumtu sabrukšanu.

Līdzīgas ietekmes ar relatīvi ne tik lielām sekām iespējamas, ja pilnībā sabruktu ar metanolu pildīts VTR-5000 rezervuārs un notiktu noplūdušā metanola aizdegšanās ar vai bez sprādziena.

Tiešā saskare ar termināļa teritoriju esošā SIA „Naftimpeks” NP termināļa rezervuāru parks (VTR-32 000×2 un VTR-11 000×3, VTR-27 500, VTR-9800×2), kurā notikusi „sliktākā” avārija var radīt domino efektus SIA „Circle K Terminal Latvia” terminālī. SIA „Circle K Terminal Latvia” tuvāko rezervuāru no termināļa rezervuāru grupas Nr. 1 (VTR- 5000×6) no tuvākā SIA „Naftimpeks” NP termināļa rezervuāra (VTR-32 000×1) šķir ~70 m.

Saskaņā ar SIA „Naftimpeks” termināļa drošības pārskata datiem, notiekot „sliktākajai” no teorētiski iespējamām (varbūtība – $1,25 \cdot 10^{-7}$ līdz $1,7 \cdot 10^{-7}$) avārijām, t.i. – pie avārijām labvēlīgākajiem laika apstākļiem (vasaras diena, gaisa temperatūra – +20 °C, vēja ātrums – 1 m/s, atmosfēras stabilitātes klase – B, relatīvais gaisa mitrums – 75 %) notiek pilnīgs VTR-32 000 rezervuāra sabrukums ar 27 918 m³ benzīna noplūdi pa visu aprobežojuma laukumu (13 657 m²) ar sekojošu tvaiku mākoņa ugunsgrēku ar sekojošu ugunsgrēku apvaļņojumā vai apvaļņojumā izlijušā NP ugunsgrēku varētu radīt sekojošu ietekmi:

- daļa no SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa teritorijas (1/3 daļa no rezervuāra parka Nr. 1) tiktu pakļauta 100 % letālajam siltumstarojumam, bet visa pārējā termināļa teritorija – 1 % letālajam siltumstarojumam,
- puse no rezervuāra parka Nr. 1 rezervuāriem ietilpst sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonā, bet, par cik sprādziens var iestāties jebkurā sprādzienbīstamā mākoņa vietā, eksplozija var termināļa tehnoloģija gan neietekmēt, gan ietekmēt pilnīgi vai daļēji,
- lielākā termināļa teritorijas daļa būtu piesārņota ar toksiskām gāzēm, kas ir bīstamas cilvēka dzīvībai, ieelpojot tās ilgāk par 2-3 minūtēm,
- visas termināļa tehnoloģiskās iekārtas var būt apdraudētas no detonācijas radītā pārspiediena, tāpat var iet bojā visi termināļa teritorijā esošie cilvēki, bet pārspiediena ietekme var arī neskart termināli/cilvēkus vai apdraudēt tos mazā mērā.

Aviokatastrofas

Rīgas pilsētas tuvumā izvietota starptautiskā lidosta - "Rīga", bet lidojumu trases nav virs uzņēmuma teritorijas. Iespējamās avārijas uzskatāmas tikai par hipotētiski iespējamām.

3.2. Sprādzieni, sprādziena draudi

Anonīmos ziņojumus par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādīšanu terminālī var saņemt pa tālruni vai rakstiska paziņojuma veidā. Šāda paziņojuma ticamība, ka sprādzienbīstams priekšmets tiešām ir uzstādīts ir ļoti minimāla, bet izslēgt nedrīkst. Anonīmā ziņojuma motivācija var būt dažāda – sākot no ļaunprātīga huligānisma līdz terorisma elementiem.

Ziņojuma adresāti parasti ir uzņēmuma vadība, apsardze, policijas dežūrdaļas vai VUGD Rīgas reģiona zvanu centrs. Augstāka ticamība ir tiem ziņojumiem, kuros tiek izvirzītas konkrētas prasības (nauda, darbības u.c.).

Saņemot informāciju (pa tālruni u.t.t.) par spridzināšanas vai sprādziena draudiem:

- jānoskaidro no informācijas sniedzēja:
 1. informācija par ziņotāju: vārdu, uzvārdu, atrašanās vietu, dzīves vietas adresi, tālruņa numuru. Ja nav iespējams noskaidrot ziņotāju – anonīms, jānoskaidro pēc iespējas vairāk būtiskas informācijas, pēc iespējas pagarinot telefonsarunas laiku, iegaumējot ziņojuma saturu, zvanītāja balss un runas īpatnības;
 2. informāciju par vietu, kur atrodas iespējamais spridzeklis, tā ārējās pazīmes, lielumu, veidu un citu raksturojumu, kā arī iespējamo informāciju par varbūtējo sprādzienbīstamo koncentrāciju un iespējamo apdraudējumu;
- jāziņo par saņemto informāciju Valsts policijai, kura savukārt informē VUGD un Drošības policiju;
- jāinformē uzņēmuma vadītājs un attiecīgās atbildīgās personas par drošības pasākumu ievērošanu un jāveic darbinieku evakuācija no apdraudētās ēkas vai riska zonas;
- jānodrošina sapieru netraucēta darbība notikuma vietā un ar viņu vadītāja atļauju jāorganizē meklēšanas grupa no pieredzējušiem iestādes darbiniekiem ar nolūku atrast spridzekli, organizēt iestādes apskati, lai atklātu nozieguma pēdas un citus lietišķos pierādījumus, noskaidrot notikuma apstākļus, kam ir nozīme nozieguma atklāšanā;
- anonīmu draudu gadījumā jāaizpilda anketa par ziņotāju.

Sprādziena draudu gadījumā objekta atbildīgajām amatpersonām un citiem darbiniekiem jāpilda operācijas vadītāja (Valsts policijas amatpersonas) rīkojumi, bet sprādziena gadījumā – ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja (VUGD amatpersonas) rīkojumi.

Darbības ar nesprāgušu militāra pielietojuma munīciju (t.sk. ķīmisku un bioloģisku) visā teritorijā izpilda Nacionālie bruņotie spēki (turpmāk – NBS).

Darbības ar improvizētām spridzināšanas ierīcēm (t.sk. ķīmiskām, bioloģiskām) visā valsts teritorijā veic Drošības policija, izņemot NBS struktūrvienības, kur šīs darbības stacionāro objektu teritorijās un tiem tuvās pieguļošās teritorijas, izpilda NBS nesprāgušas munīcijas neitralizēšanas personāls.

Rekomendācijas saņemot anonīmu informāciju par sprādziena draudiem
Anonīmu informāciju raksturo 3 pamatlīnijas:

- vieta – pārsvarā objekts atrodas vietās, kurās liels cilvēku skaits;
- laiks – informācija parasti pienāk darba laikā, kad ir vislielākā cilvēku koncentrācija;
- veids – pārsvarā informācija tiek sniegta pa telefonu.

Saņemot anonīmu informāciju, jācenšas pēc iespējas vairāk noskaidrot par ziņotāju, spridzekli. Iespējamie jautājumi:

1. Kad ir gaidāms sprādziens?
2. Kur pašlaik atrodas spridzeklis?
3. Kā spridzeklis izskatās?
4. Kāda veida sprāgstviela?
5. Kas izsauks sprādzienu?
6. Vai Jūs novietojāt spridzekli?
7. Kāpēc? (Kāds mērķis?)
8. Kāda ir Jūsu adrese?
9. Kā Jūs sauc?

3.3. Bioloģiskais terorisms

Bioterorisms (bioloģiskais terorisms) ir bioloģiska aģenta tīša izplatīšana ar nolūku izraisīt cilvēku saslimšanu un nāvi, radīt sabiedrībā apjukumu, paniku un bailes. Bioterorisms ir apdraudējums jebkurai valstij, un tā novēršana prasa īpašu sagatavotību un spēju ātri reaģēt un rīkoties. Uzbrukuma īstenošanai nepieciešama plānošana, specifiskas tehniskas zināšanas, bioloģisks aģents, ražošanas iekārtas, izplatīšanas sistēma un piekļuve mērķim.

Bioloģiskie aģenti (baktērijas, vīrusi un citi mikroorganismi) parasti ir atrodami dabā, bet terorisma gadījumā tie tiek pārveidoti, ar mērķi palielināt to infekciozitāti un noturību pret esošo medicīnu, kā arī padarīt tos izturīgākus apkārtējā vidē. Tos, kā bioloģiskos ieročus, izmanto ar dzīvo pārnēsātāju palīdzību vai pulveru un suspensiju veidā munīcijā un citās ierīcēs ar mērķi izraisīt cilvēku, dzīvnieku un augu masveida saslimšanu.

Bioloģiskās vielas ir vīrusi, baktērijas vai toksīni, kas var radīt nopietnus draudus cilvēkiem, dzīvniekiem un augiem. Bioloģiskās vielas ir ļoti grūti noteikt un bieži tiem ir vismaz dažu dienu inkubācijas periods pirms parādās saslimšanas pazīmes. Personai, kas inficējusies ar bioloģisku vielu nepieciešama nekavējoša medicīniska aprūpe. Pazīstamākās bioloģiskās vielas:

- sibīrijas mēris – bakteriālas sporas, kas izturīgas pret vides ietekmi, nav lipīgs, bet var izraisīt letālu iznākumu, ja tiek ieelpots liels daudzums sporu;
- bakas – ļoti lipīgs vīruss, kas var izraisīt letālu iznākumu, viegli izplatās pa gaisu;

- ebola vīruss – ļoti letālas iedarbības hemorāģisks drudzis, kas rada apjomīgu asiņošanu no ķermeņa atverēm. Pašlaik nav izgudrotas zāles tā ārstēšanai;
- botulisms – viens no visnāvējošākajiem bakteriālajiem toksīniem, kas var radīt elpošanas ceļu traucējumus, paralīzi;
- mēris – ļoti lipīga baktērija, kas var izraisīt letālu pneimoniju.

Bioloģisko aģentu izplatīšanas paņēmieni bioterorisma nolūkos:

- saindētas pārtikas un ūdens patērēšanas ceļā;
- bioloģisko aģentu inhalācijai (ieelpošanai) var izmantot tādas izplatīšanas sistēmas kā labības miglotājus, gaisa kondicionēšanas sistēmas, dūmu ģeneratorus, uguns dzēšamos aparātus, kā arī komerciāli pieejamās aerosolu iekārtas, pasta sūtījumus (vēstules, pakas);
- injekciju veidā, izmantojot ar bioloģisko aģentu piesārņotas (saindētas) adatas, militāro munīciju (piem., šrapneli, šāviņi);
- tieša kontakta ceļā saskaroties ar inficētām personām/dzīvniekiem.

Pēc bioloģiskā aģenta izplatīšanas paies zināms laiks, līdz parādīsies uzbrukuma sekas slimības veidā, kas sākotnēji var pat atgādināt parastu slimības uzliesmojumu. Inkubācijas periods atkarībā no izmantotā bioloģiskā aģenta svārstās no dažām stundām (izmantojot toksīnus) līdz vairākām dienām vai pat nedēļām.

Specifisku bioloģisku aģentu izmantošanas gadījumā inkubācijas periods kontaktpersonu vidū var atšķirties un ir atkarīgs gan no cilvēka individuālās uzņēmības, gan saņemtās devas. Tomēr ir vairākas pazīmes, pēc kurām iespējams spriest, ka notikusi tīša bioloģisko aģentu izplatīšana, kuras varēs noteikt tikai ārstniecības personas!

Rīcība gadījumos, ja šķiet, ka notikusi saskare ar aizdomīgu bioloģisku materiālu:

- saglabājiet mieru;
- nekavējoties informējiet glābšanas dienestus 112;
- nepieskarieties acīm, degunam vai kādai citai sava ķermeņa daļai;
- ja iespējams, nomazgājiet rokas ar ziepēm un ūdeni;
- maksimāli izvairieties no cilvēku pārvietošanās ārpus inficēšanās zonām;
- izolējiet atsevišķā telpā visas personas, kas tikušas pakļautas nezināmās vielas ietekmei;
- centieties turēt drošā attālumā no incidenta vietas citus cilvēkus;
- ievērojiet policijas un glābšanas dienestu norādījumus.

3.4. Sabiedriskās nekārtības un bruņots konflikts

Sabiedriskās nekārtības rodas atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā. Sabiedrisko nekārtību rezultātā var tikt nodarīts kaitējums darbinieku veselībai, mantai, izdemolētas termināļa ēkas, sabojāti transporta līdzekļi, iekārtas u.t.t.

Bruņotā konfliktā parasti tiek iesaistītas nelielas bruņotas grupas, veicot attiecīgas teritorijas vai uzņēmuma apšaudi vai bombardēšanu.

Darbības un pasākumu formas bruņota konflikta vai sabiedrisko nekārtību draudu gadījumā atkarīgas no tā, cik daudz laika ir atlicis līdz reālām darbībām.

Visbīstamākā problēma ir laika trūkums, tāpēc nepieciešams paredzēt atbilstošu rīcību šāda apdraudējuma gadījumā (evakuācija, uzņēmuma slēgšanas procedūra un citi nepieciešamie pasākumi). Viss minētais jāveic jau ilgi pirms apdraudējums kļuvis par realitāti. Tāpēc svarīgi ir saņemt operatīvu informāciju par sabiedrisko nekārtību vai bruņota konflikta iespējamību no attiecīgajām valsts institūcijām un drošības dienestiem (Drošības policija, Valsts un Pašvaldības policija, Valsts robežsardze u.c.).

3.5. Nelikumīga ielaušanās, kas saistīta ar vandālismu, ļaunprātīgu dedzināšanu un citiem faktoriem

Uzņēmumam nav precīzas informācijas par objekta nozīmīgumu saistībā ar teroristiskām darbībām, tomēr, ņemot vērā publiskā informācijas telpā pieejamo informāciju par kopējo situāciju Latvijā, terorisma draudus SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu terminālim uzskatām par nenozīmīgiem.

Pastāv iespēja, ka objektam materiālos zaudējumus var nodarīt huligāniskas darbības vai laupīšana tā teritorijā. Līdz šim objekta pastāvēšanas laikā šādi gadījumi nav notikuši.

Lai novērstu nepiederošu personu nokļūšanu uzņēmuma teritorijā veikta virkne drošības pasākumu – teritorijai ir nodrošināta diennakts apsardzes sistēma, kas ietver objekta fizisku apsardzi, objekta apmeklētāju plūsmas kontroli, elektronisko caurlaižu izmantošanu, videonovērošanu, apsardzes signalizāciju. Teritorija ir izgaismota diennakts tumšajā laikā. Objekta teritorija ir iežogota.

3.6. Radiācijas avārijas

Radioaktīvā piesārņojuma iespējamie avoti var būt:

- enerģētisko kodolreaktoru avārijas ar radionuklīdu noplūdi;
- avārijas (negadījumi) jonizējošā starojuma objektos Latvijā;
- avārijas radioaktīvā materiāla transporta pārvadājumu laikā;
- nesankcionētas darbības ar jonizējošā starojuma avotiem;
- kosmisko objektu ar jonizējošā starojuma avotiem avārijas;
- kodoltehnisko ierocņu pielietošana.

Enerģētisko kodolreaktoru avārija

500 km rādiusā ap Rīgu atrodas 4 atomelektrostacijas (turpmāk – AES) ar 10 kodolreaktoriem (KR) (3.1. tabulā). 1000 km rādiusā ap Rīgu attiecīgi – 14 AES ar 37 KR, kā arī 7 apturētie KR un 22 zinātniski – pētnieciskie KR, t.sk., Salaspils LZA KPC un kodolreaktori.

3.1. tabula. Informācija par Rīgas tuvumā esošajām AES

AES atrašanās vieta	Valsts	Kodolreaktora ekspluatācijā nodošanas gads	Kodol- reaktora tips	Attālums līdz, km	
				Rīgas pilsētas robežai	LV robežai
Oskarshamma	Zviedrija	1972., 1976., 1986.	BWR	460	280
Forsmarka	Zviedrija	1980., 1981., 1985.	BWR	470	310
Loviisa	Somija	1977., 1981.	PWR	400	265
Olkiluoto	Somija	1979., 1982.	BWR	440	330

Jonizējošā starojuma objekti Rīgā

Latvijā atrodas 6 valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti, no kuriem 1 izvietota Rīgā (3.2. tabulā).

3.2. tabula. Informācija par Rīgas tuvumā esošajiem jonizējošā starojuma objektiem

Nr. p./k.	Darbības veids (iekārtas)	Radio- nuklīds	Aktivitāte, Bq	Atrašanās vieta, adrese
1.	Asins apstarošanas iekārta „BIOBEAM- 2000”	Cs-137	$44,4 \times 10^{12}$	Valsts Asins donoru centrs, Sēlpils iela 6, Rīga

Tabulā norādītais objekts ugunsgrēka, terora akta, diversijas un radiācijas drošības normu neievērošanas rezultātā var radīt apdraudējumu ārpus objekta teritorijas. Tomēr uzņēmuma darbinieku drošību šis objekts neapdraud, jo atrodas ievērojamā attālumā no uzņēmuma.

Radioaktīvo materiālu transportēšana

Pārvadājot radioaktīvos materiālus, transporta līdzekļa avārijas gadījumā, var notikt apkārtnes teritorijas daļas piesārņojums ar radioaktīvām vielām. Radioaktīvā piesārņojuma zona tad var izveidoties jebkurā transporta maģistrāles vietā, kur notikusi transporta līdzekļa avārija.

Radioaktīvās kravas tiek pārvadātas Rīgā ar speciālo transportu pa noteiktiem maršrutiem.

Nesankcionētas darbības ar jonizējošā starojuma avotiem, kodoltehnisko ieroču pielietošana

Lai arī valstī ir sakārtoti jonizējošā starojuma avotu uzglabāšanas un uzskaites jautājumi, nesankcionētu darbību ar tiem varbūtība pastāv. Nevar izslēgt radioaktīvo vielu izmantošanu terora aktos. Ja juridiska vai fiziska persona ir atradusi jonizējošā starojuma avotu ārpus tā atļautās izmantošanas vai glabāšanas vietas, personai par to jāinformē VUGD un Radiācijas drošības centru.

Kodolvalstu skaita pieaugums (~ 20 valstis) paaugstina risku, ka kodolieroči tiks pielietoti reģionālo bruņoto konfliktu gaitā, tomēr jāatzīmē, ka to glabāšanai ir piemērots attiecīgs drošības līmenis.

Kosmisko objektu ar jonizējošā starojuma avotiem avārijas

Nevar izslēgt iespēju, ka notiek avārijas ar kosmisku aparātu, uz kura borta atrodas radioaktīvas vielas. Šādā gadījumā var tikt saindēts laukums līdz 20×30 km, tātad līdz 600 km^2 , un, atkarībā no avārijas vietas, saindējums var skart visu plašu uzņēmuma apkārtnes teritoriju. Radioaktīvās vielas šai gadījumā būs izkliedētas gaisā un, nosēžoties zemē, piesārņos augus, ūdeni, produktus, kā arī nodarīs kaitējumu cilvēku veselībai.

Aizsardzības pasākumi radiācijas avārijās

Sadarbībā ar pašvaldībām VUGD un Radiācijas drošības centrs organizē radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju, tehnikas un mājlopu dezaktivāciju, iesaistot radioaktīvo atkritumu apglabāšanas vai pārvaldības uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību), ja:

- vides radioaktīvais piesārņojums pārsniedz normatīvajos aktos noteikto līmeni;
- paredzamā jonizējošā starojuma doza iedzīvotājiem ir lielāka par 5 mSv/gadā .

Dezaktivācijas punktus izveido:

- radioaktīvi piesārņotās teritorijas tiešā tuvumā;
- robežpāreju un robežšķērsošanas punktu tiešā tuvumā;
- ārstniecības iestādēs.

Pārtikas un veterinārais dienests, Veselības inspekcija atbilstoši savai kompetencei:

- veic pārtikas produktu un dzeramā ūdens radioaktīvā piesārņojuma kontroli un informē Radiācijas drošības centru par neatbilstību noteiktajām prasībām;
- ja nepieciešams, nosaka radioaktīvi piesārņoto pārtikas produktu un dzeramā ūdens lietošanas ierobežojumus.

3.7. Dabas katastrofas

Vētras, negaiss

Stipras vētras (orkāna) laikā var sabojāt tehnoloģiskās iekārtas un noraut būvkonstrukciju elementus.

Negaisa laikā zibens var bojāt tehnoloģiskās vai ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehnisko sistēmu, kā arī kļūt par ugunsgrēka cēloni.

Visas SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa teritorijā esošās tehnoloģiskās iekārtas un objekti, projektēti un būvēti, ievērojot objekta atrašanās vietu un tur valdošos klimatiskos apstākļus. Tehnoloģisko procesu vadības dokumentācija nosaka, pie kādiem meteoroloģiskajiem apstākļiem atļauts veikt paredzētās darbības. Stipra vēja apstākļos, saskaņā ar Rīgas domes 09.03.2006. sasītošo noteikumu Nr.42 "Rīgas brīvostas noteikumi" prasībām ir jāpārtrauc pārkraušanas operācijas pietātnē, bet zibeņošanas laikā tiek apturēti degvielas pārkraušanas procesi terminālī.

Kā liecina terminālī uzkrātā pieredze, dabas katastrofas nav izraisījušas avārijas uzņēmuma teritorijā.

Iepriekš minētā informācija liecina, ka uzņēmums ir gatavs vētru radītai nelabvēlīgai iedarbībai un vētras nav uzskatāmas par nozīmīgu draudu SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa drošībai.

Mežu ugunsgrēki

Meža ugunsgrēki SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa teritoriju neapdraud.

Plūdi

Plūdu iespēja termināļa apkārtnē zināmā mērā ir atkarīga no rudens un ziemas laika apstākļiem (vižņu iešanas perioda, to sablīvējuma daudzuma, ledus biezuma un, sniega daudzuma Daugavā, ledus un sniega kušanas intensitātes pavasarī, zemes mitruma rudenī un sasalšanas dziļuma, Rīgas līča savlaicīgas atbrīvošanās no ledus un spējas pilnībā uzņemt ledus masas no Daugavas). Sevišķi augsts plūdu risks pastāv gadījumos, kad rudens un ziemas mēnešos ilgstošs sals mainās ar atkušņiem, kā rezultātā upes gultnes piepildās ar vižņiem, veidojot apjomīgus ledus sastrēgumus īpaši uz sēkļiem, krācēm, pie tiltiem un upju sašaurinājumos. Ledus sastrēguma vai vižņu sablīvēšanās gadījumā iespējama ūdens līmeņa strauja un negaidīta celšanās.

Pēc ilggadējās sezonālo plūdu/palu novērošanas rezultātiem augstākais ūdens līmeņa pacēlums Rīnūžu ostas rajonā Daugavā ir bijis 2.19 m (1969.). Termināļa teritorijas augstuma atzīme ir 2.50÷2.80 m BS, attiecīgi – plūdu/palu ūdeņu ietekme nav paredzama. Atbilstoši AS "Latvenergo" Rīgas HES avāriju riska novērtējumam aizsprosta pārrāvuma (pārlījuma) radītais ūdens vilnis Rīnūžu ostas rajonā Daugavā var radīt līmeņa pacēlumu ~ 2.50 m, tā ietekme uz termināli – nav paredzama.

Neatkarīgi no iepriekšējām ūdens līmeņu iespējamo augstumu un pārrāvuma viļņa pienākšanas laika un tā augstuma prognozēm, saņemot „Brīdinājumu par appludinājuma draudiem!” veicami drošības pasākumi:

- termināļa CA organizācijas aktivizēšana, darbinieku un apmeklētāju apziņošana par appludinājuma draudiem un ieteicamo rīcību. Visdrīzāk tā būs evakuācija uz ēku augšējiem stāviem;
- tehnoloģisko procesu jaudu u.c. samazināšana vai pārtraukšana;
- pastiprināta situācijas novērošana, informācijas apmaiņa ar rajona un pilsētas ĀSOK;
- sagatavošanās energoapgādes (elektroenerģija, dabas gāze, kanalizācija, ūdensapgāde - artēziskās akas) atslēgumam termināļa ievados;
- bīstamo iekārtu drošības paaugstināšana un atslēgšana;
- darbinieku, materiālo vērtību pārvietošana uz augstākām vietām - celtnu II stāviem.

Zemestrīce

Lai arī Latvija neatrodas seismisku aktīvā zonā, zemestrīce ir hipotētiski iespējama, jo Rīga atrodas zonā, kur statistiski ir konstatētas vieglas zemestrīces. Zemestrīces var izraisīt ēku bojājumus vai nogruvumus. Tik stipras zemestrīces, kas var izraisīt rezervuāru bojājumus pat hipotētiski nevarētu būt iespējamās, bet iespējamības gadījumā tas izraisītu rezervuāru sabrukumu un katastrofu.

4. Objektā esošo ēku un būvju un tā darbības īss raksturojums

Termināļa projektēšanā pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados notika, vadoties pēc to laiku Somijas (SFS) labākajiem standartiem. Rezervuāru projekta autori ir „Neste Engineering” un SIA „Arhitekta J.Pogas birojs”. Projektējot, būvējot un ekspluatējot objektu un ar tā darbību saistīto infrastruktūru, ir ievēroti nepieciešamie drošības pasākumi (tajā skaitā būvju, iekārtu un infrastruktūras konstrukcijas un materiāli ir izvēlēti un izbūvēti, ņemot vērā slodzes normālas ekspluatācijas apstākļos un nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas gadījumā). Vēlāk uzbūvētajās tehnoloģiskajās vienībās un tehnoloģiju modernizācijas darbos ievēroti Latvijā un Eiropas Savienībā pastāvošie standarti un normatīvo aktu prasības.

SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa lietošanā atrodas:

- termināļa teritorija ar tajā izvietotajām tehnoloģiskajām iekārtām, būvēm, ēkām u.c. ar apbūves blīvumu ~65 % un dzelzceļa pievedceļi:
 - rezervuāru parks ar 14 rezervuāriem: VTR-5000×6, VTR-30×4, VTR-250×2 un HTR-50×2 (nekad nav lietoti, stāv tukši un nav pievienoti sistēmai),
 - dzelzceļa estakāde (E1),
 - autocisternu uzpildīšanas stacija – AUS (E3),
 - degvielas tvaiku rekuperācijas iekārta (VRU),
 - notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI),
 - ugunsdzēsības sistēmas vadības un putu centrs,
 - vietējā šķidrā kurināmā katlumāja,
 - NĶM paraugu laboratorija,
- Rīnūžu ostas piestātne ZO-18, tās kravas laukums ar tehnoloģisko laukumu (E2),
- NĶM cauruļvadi (produktu vadi) – cauruļvadu gaisa pārvads (trase) no termināļa sūkņu stacijas līdz piestātnei ZO-18 (S2 – E2) 1,2 km,
- ugunsdzēsības sūkņu stacija (USS), kas ierīkota ~800 m attālumā Audupes krastā,

Virkne tehnoloģisko iekārtu u.c. atrodas koplietošanā ar SIA „Neste Latvija” termināli:

- dzelzceļa estakāde (E1) un sliežu ceļi,
- NĶM cauruļvadu trase uz piestātni ZO-18,
- piestātne ZO-18 un tās kravas (tehnoloģiskais) laukums (E2)¹,
- katlu māja (atrodas administratīvās ēkas SIA „Circle K Terminal Latvia” spārnā),
- NP tvaiku rekuperācijas iekārta (VRU) – atrodas SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa teritorijā²,

¹ piestātnē ZO-18 atrodas arī atsevišķs SIA „Naftimpeks” NP termināļa tehnoloģiskais laukums ar atsevišķas NP cauruļvadu trases pievadiem

² NP tvaiku rekuperācijas iekārtas tehnisko apkopi, remontu un drošu ekspluatāciju nodrošina SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa darbinieki un sadarbības partneri.

- ugunsdzēsības sūkņu stacija (USS) ar kopējo pazemes ugunsdzēsības ūdensapgādes cauruļvadu tīklu,
- kopēja ugunsdzēsības iekārtu un automātisko signāldevēju sistēma,
- putu šķīduma stacija (putu centrs) ar putu padeves cauruļvadiem,
- kopēja administratīvā ēka, sadalīta Neste un Circle K blokos (spārnos) ar kopēju civilās aizsardzības sirēnu (virs Circle K spārna),
- kopējs tehniskais aprīkojums NP noplūdes likvidēšanai, t.sk. pietātnes ZO- 18 akvatorijā,
- kopēja NĶM laboratorija (atrodas SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa teritorijā).

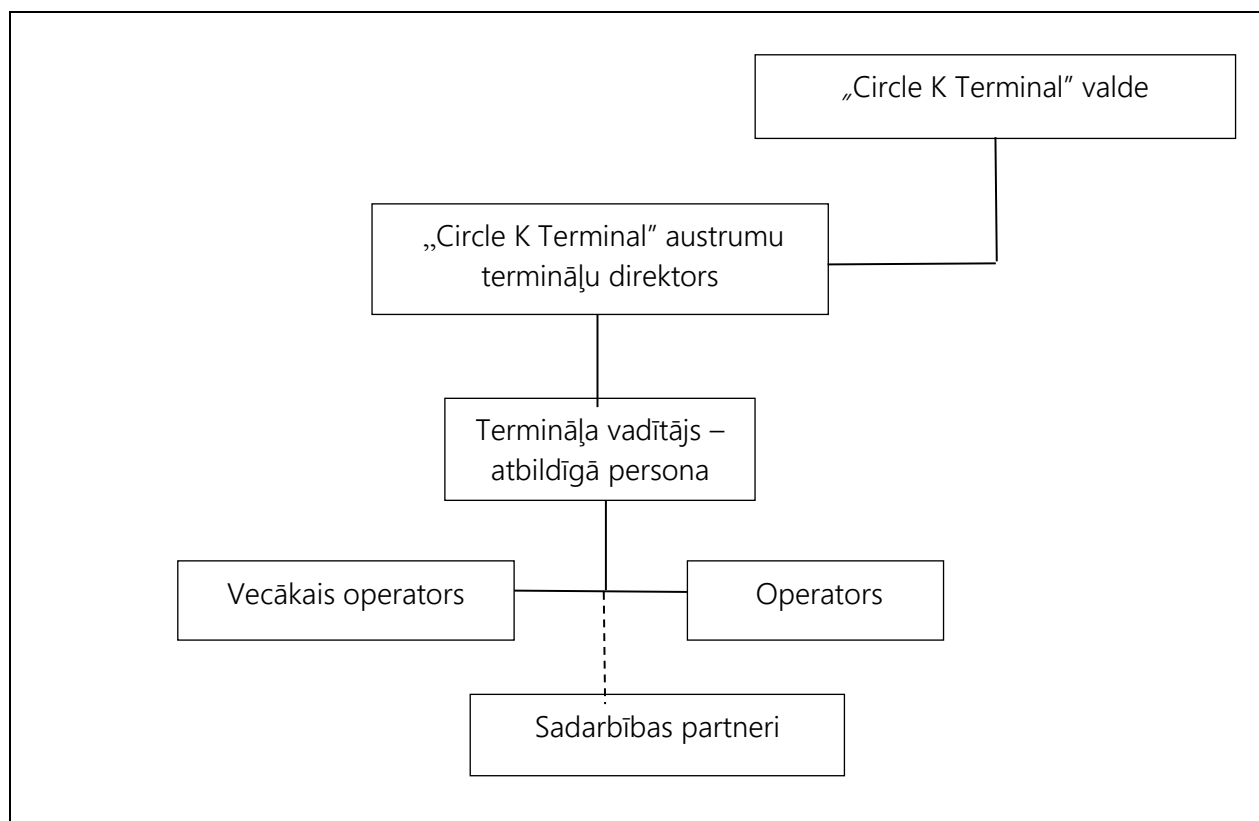

4.1.attēls. SIA "Neste Latvija" teritorijas plāns (M 1:1000)

4.1. Darba laiks, cilvēku skaits komersanta objektā

Uzņēmuma darbība noris 00:00 – 24:00, ieskaitot sestdienas un svētdienas. Darba laika organizācija administratīvajiem darbiniekiem ir 8 stundu darba diena normālā (40 stundu) darba nedēļā, termināļa vecākajam operatoram – 8 stundu darba diena ar iespējamām virsstundām, bet NP operatoram – 12 stundu darba maiņa pēc grafika, nepārsniedzot noteikto darba stundu skaitu mēnesī. Maksimālais cilvēku skaits pie normālas ekspluatācijas objektā (ieskaitot sadarbības partnerus) ir ~28 darbinieki un līdz 10 apmeklētāji, kopumā – maksimāli līdz 36 cilvēki. Komplekso pārbaužu vai sabiedrisko aktivitāšu laikā apmeklētāju skaits var pieaugt.

Uzņēmuma organizatoriskā struktūra attēlota 4.2. attēlā.

4.2.attēls. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa organizatoriskā struktūras shēma

4.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

Galvenās tehnoloģiskās iekārtas, to grupas ir apzīmētas sekojoši:

- rezervuāru parki:
 - R1 – rezervuāru grupa Nr. 1 – rezervuāri VTR-5000×6 (Nr. S1-S6),
 - R2 – rezervuāru grupa Nr. 2 – rezervuāri VTR-30×4 (Nr. 1301-1304),
 - R3 – rezervuāru grupa Nr. 3 – rezervuāri VTR-250×2 (Nr. 1305-1306),
 - R4 – rezervuāru grupa Nr. 4 – rezervuāri HTR-50×2 (Nr. 1141.1- 1141.2).
- ŅKM pārkraušanas vietas:
 - E1 – dzelzceļa estakāde (12×2 cisternvagonu noliešanai. SIA „Circle K Terminal Latvia” izmanto vienu estakādes pusi ar iespēju noliegt 12 cisternvagonus, otru pusi lieto SIA „Neste Latvija” ar iespēju noliegt 12 cisternvagonus, E1 abās pusēs var uzpildīt pa 4 cisternvagoniem),
 - E2 – tehnoloģiskais laukums piestātnē ZO-18 (lieto SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija”),
 - E3 – autocisternu uzpildes stacija (AUS).
- sūkņu stacijas:
 - S1 – sūkņu stacija Nr. 1,
 - S2 – sūkņu stacija Nr. 2

SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa rezervuāru grupas VTR-5000×6 un SIA „Neste Latvija” termināļa rezervuāru grupas VTR-5000×6 izvietojums ir sekojošs:

- attālums starp tuvākajiem abu rezervuāru grupu rezervuāriem VTR-5000 – 52 m,
- minimālais attālums starp abu rezervuāru grupu dzelzsbetona norobežojumiem – 45 m.

Attālumi starp tuvākajiem SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Naftimpeks” termināļu rezervuāriem (tuvākais rezervuārs no VTR-5000×6 rezervuāru grupas un SIA „Naftimpeks” VTR-32 000×1) ir ~70 m, to dzelzsbetona norobežojumiem (apmale, siena) – 40 m. Apmēram 120 m attālumā no 1. rezervuāru grupas, Z virzienā atrodas dzelzceļa estakāde (E1). Naftas – ķīmisko vielu/maisījumu tehnoloģiskā aprīte uzskatāmi attēlota 4.3. attēlā.

4.3.attēls. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas ķīmisko produktu tehnoloģiskā aprīte terminālī

Roku darbs terminālī:

- cisternvagonu lūku atvēršana, noliešanas ierīču pievienošana (atvienošana), lūku aizvēršana ir nodrošināta ar pārejas tiltiņiem, tehniskās darbības veic līgumuzņēmuma darbinieki;
- autocisternu uzpildes procesu pēc instruktažas iziešanas un datu reģistrēšanas veic autovadītājs;
- NĶM paraugu ņemšana, to analīze termināļa laboratorijā un nogādāšana uzglabāšanai slēgtā termināļa jūras konteinerā – veic līgumuzņēmuma darbinieki;
- iekšējo tehnoloģisko cauruļvadu aizbīdņi ir ar distances vadību no AVS (NP operatoru punkta) un ir dublēti ar manuāliem aizbīdņiem.

Piestātnē ZO-18 roku darbs nepieciešams izliekot (noņemot) peldošo bonu norobežojumu (veic līgumuzņēmuma darbinieki), lokano cauruļvadu pievienošanu piestātnes tehnoloģiskajā laukumā un tauvošanu (veic līgumuzņēmuma darbinieki).

4.2.1. Dzelzceļa cisternu noliešana un to uzpildīšana

Dzelzceļa estakādē kopumā var izkraut 24 cisternvagonus, bet dzelzceļa estakāde ir kopēja diviem termināļiem, attiecīgi – katram terminālim vienlaicīgi iespējams izkraut 12 vienādas kvalitātes (vai nu DI, vai BE) degvielas cisternvagonus. Izkraušanas līniju iztukšo uz attiecīgo rezervuāru ar drenāžas sūkņiem. Katrā dzelzceļa estakādē (E1) vienlaicīgi padod 12 cisternvagonus. Izkraušanas ražība –

līdz 12 cisternvagoniem (ar tilpumu 60 m³) 60 minūtēs. Izkraušanai var izmantot 12 stacionāros plecus (12 – no apakšas, 1 – no augšas (rezervē)).

Dzelzceļa cisternu noliešana

Cisternvagonu manevru darbus veic SIA „LDZ CARGO” brigāde ar manevru lokomotīvēm. Roku darbus pie cisternvagonu izkraušanas – lūku vāku atvēršanu, noliešanas ierīču/uzpildes plecu pievienošanu/atvienošanu veic sadarbības partnera darbinieki termināļa NP operatora uzraudzībā. NP paraugus to kvalitātes kontrolei noņem sadarbības partnera darbinieks. SIA "Circle K Terminal Latvia" NP operators pārbauda cisternvagonu numurus, plombas, atbilstību dokumentācijai. Līdz izkraušanas sākumam NP operatori sagatavo NĶM līnijas pareizai produktu virzībai uz paredzēto rezervuāru. Pareizā elektroventīļu izvēle nodrošina sūkņu automātisko darbību.

NĶM iekraušana dzelzceļa cisternās

Katrā estakādes pusē ir 4 stacionārie izkraušanas – iekraušanas pleci (no augšas). Attiecīgi – katrs terminālis vienlaicīgi var uzpildīt 4 cisternvagonus, katrā pusē – vienādas kvalitātes degvielu. Pēc cisternvagona bloķēšanas ar kurpi (ķīli) un sazēmēšanas, operators piesardzīgi, lai izlaistu cisternā iespējamo virsspiedienu (NĶM tvaikus), atver lūku vākus. Pēc cisternas tīrības pārbaudes, iekraušanas pleca ievietošanas, kas aprīkots ar blīvgredzenu uzlikšanas un blīvgredzena uzpildes ar saspiesto gaisu, degvielas tvaiku savākšanas, cauruļvada pievienošanas un sazēmēšanas, NP operators iekraušanas procesu palaiž datorizētā AVS, kas pārbauda iekraušanas nosacījumu atbilstību un iedarbina sūkņus, kā arī atver līnijas aizbīdņus.

4.2.2. Pārkraušana no tankkuģa

Tankkuģa kolektora savienošanai ar piestātnē esošo cauruļvadu pielieto DN250 un DN200 lokanos cauruļvadus (l = 12 m). Benzīnu padeve no tankkuģa uz termināļa rezervuāriem notiek ar tankkuģa sūkņiem. Maksimālā ražība, ko nosaka cauruļvadu diametri, benzīnam ir 1200 m³/h, dīzeļdegviela 800 m³/h.

Ja notiek NP noplūde ostas piestātnē ZO-18, tās akvatorijā, nepieciešamās darbības nosaka „SIA „ Circle K Terminal Latvia” darbības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā piestātnē ZO-18”.

4.2.3. Autocisternu uzpildīšana, noliešana

NĶM uzpildīšana autocisternās

Autocisternas uzpildes procesā piedalās sekojošas tehnoloģiskās iekārtas: AVS, sūkņi, aizbīdņi, degvielas uzkraušanas pleci, tvaiku savākšanas cauruļvadi, pārplūdes aizsardzības devēju savienojums, zemējuma vads. Ja automātiskās vadības sistēma nestrādā, tad uzpildi nevar veikt manuāli, bet, ja sistēmā ir kāda kļūda vai neatbilstība plānotajam, tad automātiski noslēdzas vārsti un nekas nedarbojas.

Autocisternu uzpildes stacijā (AUS) atrodas estakāde (E3) ar NP pildnēm pildīšanai no apakšas, vienlaicīgi var uzpildīt 4 autocisternas.

Autocisternu uzpilde tiek veikta patstāvīgi, ja to veic SIA "Hoyer Latvia" degvielas vedēju autovadītāji. Obligāta ir termināļa darbinieka klātbūtne, ja degvielas pārvadātājs ir no jebkura cita uzņēmuma.

Autocisternu noliešana

Ar autocisternām uz termināli piegādā degvielu piedevas, kuras pilda piedevu rezervuāros VTR-30×4 un VTR-250×2. Autocisternas nolej ar automašīnu sūkņiem. Automašīnu, tāpat kā pie uzpildes, saņem. Visu procesu kontrolē autovadītājs termināļa darbinieka klātbūtnē.

Visas piedevas atbilstoši sistēmā iestādītajai metodei tiek pievienotas degvielas izsniegšanas procesā, izmantojot plūsmas metodi. Atbilstošā piedeva no tās uzglabāšanas tvertnes tiek pievienota pamatproduktam, kas tiek pārsūkņēts no atbilstošās tvertnes Nr.S1-S6 cauruļvadu sistēmā, kura ir iekļauta vienotā akcīzes preču noliktavas komunikāciju sistēmas shēmā.

Piedeva tiek iesmidzināta pamatprodukta plūsmā. Plūsmas skaitītājs uzskaita gala produktu daudzumu, izlietotās piedevas daudzums tiek atsevišķi uzskaitīts ar skaitītāju (ar neanulējamu uzskaiti) un termināļa automatizācijas sistēmas palīdzību.

4.2.4. Rezervuāri

Termināļa teritorijā atrodas 4 rezervuāru grupas, no kurām 1 (HTR-50×2) nekad nav lietota. Kopējā lietoto rezervuāru ietilpība ir 30 620 m³ (6×5000 m³, 4×30 m³, 2×250 m³). Rezervuāri uzstādīti un reģistrēti Bīstamo iekārtu reģistrā 1997. un 2008. gadā. Visi rezervuāri ir virszemes, cilindriskas formas, vertikālā novietojumā (izņemot nekad nelietotos HTR-50×2), metināti no tērauda loksnēm, ar gaišu aizsargkrāsojumu, iekļauti dzelzsbetona norobežojumā ar noslēdzamu lietus notekūdeņu novadīšanu uz attīrīšanas iekārtām.

Katram VTR-5000 rezervuāram ir noteikts zemākais, maksimālais darba (operatora) un maksimālais (avārijas) līmenis. Katram rezervuāram ir līmeņa signalizators un neatkarīgi pārplūdes līmeņa aizsardzības sensori, kas aizver aizbīdņus, sasniedzot maksimāli pieļaujamo līmeni. Uz operatora monitora vizuāli iespējams kontrolēt sūkņu darbības režīmu, rezervuāra uzpildes līmeni, NP daudzumu tajā, temperatūru u.c. parametrus.

Reservuāru VTR-30×4 grupa Nr. 2 (R2) – 4 virszemes vertikāli tērauda cilindriskie rezervuāri paredzēti benzīna un dīzeļdegvielas piedevu uzglabāšanai un padošanai uz AUS dozētai sajaukšanai ar benzīniem, dīzeļdegvielu. Rezervuāri atrodas kopējā dzelzsbetona norobežojumā. Visi VTR-30×4 rezervuāri ir ar stacionāru jumtu.

Reservuāru VTR-250×2 grupa Nr. 3 (R3) – 2 virszemes vertikāli tērauda cilindriskie rezervuāri paredzēti degvielas biopiedevu – etanola un taukskābju metilestera uzglabāšanai un padošanai uz AUS dozētai sajaukšanai ar benzīniem, dīzeļdegvielu. Rezervuāri atrodas kopējā dzelzsbetona norobežojumā. Rezervuāri

ir aprīkoti ar peldošo jumtu.

Katram VTR-250 rezervuāram ir noteikts maksimālais darba (operatora) un maksimālais (avārijas) līmenis. Katram rezervuāram ir līmeņa signalizators un neatkarīgi pārplūdes līmeņa aizsardzības sensori, kas aizver aizbīdņus, sasniedzot maksimāli pieļaujamo līmeni. Uz operatora monitora vizuāli iespējams kontrolēt sūkņu darbības režīmu, rezervuāra uzpildes līmeni, NP daudzumu tajā, temperatūru u.c. parametrus.

Reservuāru HTR-50×2 grupa Nr. 4 (R4) – 2 virszemes horizontāli tērauda cilindriskie rezervuāri – nekad nav lietoti, nav pievienoti sistēmai.

Visi rezervuāri klasificēti kā bīstamās iekārtas – SIA „Circle K Terminal Latvia” nodrošina bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

4.2.5. Dzelzceļa estakāde, sliežu ceļi, manevrējošās lokomotīves, vagoncisternas

Dzelzceļa estakāde (E1)

Estakāde ir koplietošanā ar SIA „Neste Latvija”, atrodas ārpus abu termināļu teritorijas D-DR virzienā, ~120 m uz DR no termināļa rezervuāru grupas Nr. 1.

Dzelzceļa estakāde ir ar jumta pārsegumu un ierīkotu pretinfiltrācijas segumu ar apmali 0,3 m augstumā. Dzelzceļa estakādē ir ierīkoti betonēti sateču ūdeņu savākšanas baseini. Radušos sateču ūdeņus iespējams atsūknēt uz vietas (no sateču ūdeņu akas) vai arī padot uz naftas produktu separatoru.

SIA „LDZ CARGO” darbinieki ir atbildīgi par cisternvagonu sastāva padošanu gan SIA „Neste Latvija”, gan SIA „Circle K Terminal Latvia” estakādes pusēs – katrā estakādes pusē vienlaicīgi padod 12 cisternvagonus.

Sliežu ceļi

SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” kopīpašumā un pārvaldījumā ir 5,8 km pievedceļu (no dzelzceļa pārbrauktuves Vecāķu prospektā), kas ir pievienoti Ziemeļblāzmas stacijai un reģistrēti Valsts dzelzceļa infrastruktūras reģistrā. Pievedceļi no pārējās ostas teritorijas ir daļēji nožogota. Dzelzceļa pievedceļu uzturēšanu un remontu uz līguma pamata veic sadarbības partneris. Regulāru dzelzceļa kvalitātes pārbaudi, kā arī līgumpartnera darbības kvalitātes uzraudzību veic termināļa darbinieki un apsardzes darbinieki.

Cisternvagonu sastāvus noformē Šķirotavas stacijā, uz SIA „Circle K Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļu sliežu ceļa atzariem un estakādi tos padod caur Ziemeļblāzmas staciju.

Pieejami (iespējams lietot) 7 dzelzceļi un 1 strupceļš, kuru sliežu ceļu ietilpība (no viena stāvēšanas stabiņa līdz otram, nosacītajos vagonos) ir sekojošs:

- 11. sliežu ceļš (Nestes noliešanas estakādes) – 47 cisternvagoni,
- 12. sliežu ceļš (Circle K noliešanas estakādes) – 47 cisternvagoni,
- 1. sliežu ceļš (padošanas) – 53 cisternvagoni,
- 2. sliežu ceļš (pieņemšanas) – 50 cisternvagoni,
- 3. sliežu ceļš (tranzīta) – 58 cisternvagoni,
- 13. sliežu ceļš (strupceļš) – 4 cisternvagoni,
- 10. sliežu ceļš (izvilkšanas) – 12 cisternvagoni.

Manevrējošās lokomotīves

Cisternvagonu piegādi, dzelzceļa manevru darbus un cisternvagonu padošanu – novākšanu uz pušu sadarbības līgumu pamata veic SIA „LDZ CARGO” ar savu manevrējošo lokomotīvi. SIA „LDZ CARGO” savas manevrējošās lokomotīves uztur atbilstoši Dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumu prasībām.

Vagoncisternas

Ienākošās un izejošās vagoncisternas uz privātajiem sliežu ceļiem piegādā un tajos pārbīda SIA „LDZ CARGO” ar savu manevrējošo lokomotīvi.

Vagoncisternas klasificētas kā bīstamās iekārtas – par to atbilstošu uzturēšanu un tehnisko pārbaužu nodrošināšanu atbildīgi to īpašnieki un valdītāji, kas nodrošina, ka bīstamo kravu aprītē un uzraudzībā dzelzceļa pārvadājumos tiek ievērotas prasības, kādas izvirzītas 09.05.1980. Konvencijā par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (RID) un nacionālajos normatīvajos aktos.

4.2.6. Autocisternu uzpildes (noliešanas) stacija, autocisternas

Autocisternu uzpildīšanas stacija – AUS (E3)

Tā atrodas tieši pirms rezervuāru parka Nr. 1, ZA virzienā. Autoestakāde aprīkota ar jumta pārsegumu, pretinfiltrācijas segumu ar apmali 0,2 m augstumā, kā arī noplūžu savākšanas un novadīšanas sistēmu uz lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Uzpildes vietas ir aprīkotas ar 8 uzpildes rokām (pildīšanai no apakšas), automātiskiem divfāzu ventiļiem, daudzuma mērītājiem ar temperatūras kompensāciju, kas nodrošina pret pārpildi, pieslēgumu tvaiku savākšanas iekārtai VRU, saņemējuma un pārplūdes aizsardzības savienojumu, AVS, sprādzienbīstamo gāzu analizatoriem.

Autotransports

SIA „Circle K Terminal Latvia” automašīnās degvielu uzpildi veic tikai no apakšas. Vienlaicīgi NĶM uzpildi terminālī var veikt 2 degvielas pārvadāšanas automašīnās ar cisternu (20-35 m³), ar vai bez puspiekabes (15-35 m³). Autocisternu uzpilde/noliešana notiek rindas kārtībā.

Termināļa teritorijā, saskaņā ar savstarpēji noslēgtu vienošanos, speciāli noteiktā stāvvietā iespējama līdz 10 SIA „Hoyer Latvia” degvielas pārvadāšanas automašīnu ar autopiekabēm vienību atrašanās. Degvielas pārvadāšanas automašīnas klasificētas kā bīstamās iekārtas – par to atbilstošu uzturēšanu, nepieciešamo tehnisko pārbaužu nodrošināšanu atbildīgi īpašnieki un valdītāji, kas nodrošina, ka bīstamo kravu pārvadājumi tiek organizēti atbilstoši Eiropas valstu nolīgumam par bīstamo kravu pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) un nacionālajiem normatīvajiem aktiem šajā jomā.

4.2.7. Rīnūžu ostas piestātne ZO-18, tankkuģi

Piestātne

ZO-18 piestātnes raksturojums (atbilstoši *Rīgas brīvostas noteikumu* 1.pielikumam): garums 225 m, iegrime pie piestātnes 15 m, kuģa maksimālais garums pie piestātnes 250 m, kas ļauj pieņemt dubultkorpusa tankkuģus ar kravnesību līdz 115 000 DWT.

Piestātnē ZO-18 atrodas 2 atsevišķi tehnoloģiskie (kravas) laukumi ar atsevišķiem NP cauruļvadu trases pievadiem. Vienu no tiem lieto SIA „Naftimpeks” un otru – SIA „Circle K Terminal Latvia” kopīgi ar SIA „Neste Latvija”.

SIA „Circle K Terminal Latvia” kopīgi ar SIA „Neste Latvija” lietotā tehnoloģiskā (kravas) laukuma izmēri ir 12,90×11,50 (148 m²). NP padeve no tankkuģa uz termināļa rezervuāriem notiek pamatā ar kuģa sūkņiem, NĶM aprīte nodrošināta pa virszemes cauruļvadu estakādi.

Bonu izlikšanu un dežūras piestātnē ZO-18 kravas operāciju laikā nodrošina sadarbības partneri, atsevišķus darbus NĶM kravas operācijās (lokano cauruļvadu pievienošana u.c.) pilda līgumorganizācijas. Bonu saimniecība, skimeri, absorbenti u.c. atrodas piestātnē ZO-18 novietotā konteinerī, kuru pēc nepieciešamības lieto SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļu darba maiņu NP operatori, kā arī sadarbības partneru darbinieki.

Kravas operācijas ir aizliegtas:

- vētras un/vai pērkona negaisa laikā,
- stipra viļņojuma gadījumā ostas piestātnē.

Tankkuģis

Piestātnē ienākošajiem tankkuģiem ir saistošas nacionālās un starptautiskās prasības attiecībā uz bīstamo un piesārņojošo kravu apriti, kas noteiktas MARPOL konvencijā, SOLAS konvencijā un kodeksos, kā arī Starptautiskās naftas tankkuģu un termināļu drošības rokasgrāmatā (ISGOTT), Starptautiskās jūras organizācijas (IMO) Rekomendācijās drošai bīstamo kravu transportēšanai.

4.2.8. Naftas ķīmisko produktu cauruļvadi un armatūra

Cauruļvadu sistēma ar aizbīdņiem savieno savā starpā rezervuāru parkos izvietotos produktu uzglabāšanas rezervuārus, sūkņu stacijas, dzelzceļa estakādi, autocisternu uzpildes (noliešanas) staciju un piestātņi, veidojot produktu pārsūkņēšanas tehnoloģiskās līnijas. Naftas ķīmisko produktu cauruļvadi atrodas gan termināļa teritorijā, gan ārpus– līdz piestātnei ZO-18.

Iekšējie tehnoloģiskie cauruļvadi

Uz cauruļvadu līnijām uzstādīti aizbīdņi produktu plūsmas virziena maiņai. Aizbīdņi pamatā izvietoti tehnoloģiskajās sūkņu stacijās, kā arī pie tehnoloģiskajiem objektiem. Terminālī esošo aizbīdņu vadība tiek nodrošināta gan automātiski ar automātiskās vadības sistēmu, gan manuāli.

Ārējie tehnoloģiskie cauruļvadi, to armatūras

Ārpus termināļa teritorijas robežām atrodas SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” koplietošanā esošie virszemes cauruļvadi, kas izvietoti uz dzelzsbetona un metāla konstrukciju balstiem 5,20-6,50 m augstumā no zemes virsmas.

NĶM padeve no kuģa uz rezervuāru vai otrādi notiek pa NĶM cauruļvada gaisa pārvadu (trasi) no termināļa sūkņu stacijas līdz piestātnei ZO-18 (S2 – E2). Trasē ir divas šādas cauruļvadu līnijas.

4.2.9. Sūkņi

Termināļa teritorijā izvietotas sekojoši sūkņi:

- sūkņu stacija (S1) ar manifoldu – nodrošina plūsmu starp dzelzceļa estakādi, rezervuāru grupām, un autocisternu uzpildes staciju ar 9 kravas operāciju sūkņiem un 2 drenāžas sūkņiem.
- sūkņu stacija (S2) – atrodas dzelzceļa estakādē un nodrošina benzīna un dīzeļdegvielas pārsūkņēšanu no cisternvagoniem uz rezervuāriem un pietātni.

4.2.10. Gāzu rekuperācijas iekārta

Gāzu rekuperācijas iekārta (VRU) atrodas SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa teritorijā, bet to ekspluatē abi termināļi. Iekārta nav klasificēta kā bīstamā iekārta. NP tvaiku savākšanas iekārtai ir pieslēgti cauruļvadi no autocisternu uzpildes stacijas ietaisēm un dzelzceļa estakādes pleciem, tankkuģos NP tvaiku savākšana notiek ar tā vietējo aprīkojumu. VRU tehnisko apkopi nodrošina SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa personāls. VRU iekārtas darbības princips – ogļūdeņražu absorbcija uz aktivētās ogles, kā rezultātā ogļūdeņražu saturs pēc absorbcijas nepārsniedz 10 g/nm³.

Iekārta ir aprīkota ar:

- drošinātājiem pret aizdegšanos, eksploziju un liesmas izplatīšanos,
- šķidruma atdalītājiem, kas savāc uzkrājušos šķidrumu cauruļvados.

Traucējumu novēršanai paredzēta apvadsistēma. Uzkaršanas vai uzliesmošanas gadījumā paredzēts pielietot sašķidrinātu slāpekli balonos.

4.3. Inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

4.3.1. Ūdens apgāde

Uzņēmuma dzeramā (saimniecības) ūdensapgāde – pieslēgums pilsētas ūdenstīklam. Dzeramā ūdens patēriņš ir līdz 2100 m³/a. Ugunsdzēsībai nepieciešamo ūdeni paredzēts iegūt no ugunsdzēsības sūkņu stacijas (USS) pie Audupes (gremdaka), kur Laivinieku ielas galā ir izbūvēta apsildāma ugunsdzēsības sūkņu stacija ar diviem ar dīzeļdegvielu darbināmiem ūdens sūkņiem, kur viena sūkņa ražīgums 180 l/s. Stacija paredzēta abu termināļu - SIA "Circle K Terminal Latvia" un SIA „Neste Latvija” vajadzībām. Ugunsdzēsības sūkņu stacija ar naftas produktu termināli savienota ar apakšzemes cauruli. Ūdeni paredzēts izmantot tikai ārkārtas gadījumā.

Termināļa ugunsdzēsības sistēmas pielietošanas aprakstu skatīt 5.pielikumā.

4.3.2. Kanalizācija

Sadzīves notekūdeņu kanalizācija – pieslēgums pilsētas kanalizācijai ($\leq 2,0 \text{ m}^3/\text{h}$), rodas tikai administrācijas ēkā līdz $2100 \text{ m}^3/\text{a}$.

Lietusūdeņus, t.sk. naftas produktus saturošos notekūdeņus savāc no dzelzceļa estakādes, dzelzsbetona norobežojumiem rezervuāru parkos, sūkņu stacijas S1, AUS un VRU laukumiem.

2010. gadā kopā ar SIA „Neste Latvija” izbūvēta papildus attīrīšanas sistēma – cauruļvadi un NP separatori (1. klases benzīna un eļļu atdalītājs EuroPEK ROO NS20 – 20 L/s , 2. klases benzīna un eļļu atdalītājs PEK EN NS6 – 6 L/s , 1. klases benzīna un eļļu atdalītājs EuroPEK ROO PE NS3 – 3 L/s , 2. plūsmas sadales akas FRW 10/150, paraugu ņemšanas aka EuroNOK PE) – šajā sistēmā attīra no dzelzceļa estakādes savāktos lietus notekūdeņus, tehnoloģiskos notekūdeņus, kā arī no dzelzceļa estakādes atsūknētos gruntsūdeņus (sūknis ieslēdzas automātiski – līdz ko ir sasniegts noteiktais gruntsūdeņu līmenis).

Iekārtas uzstādītas SIA „Neste Latvija” dzelzceļa estakādes pusē. Dzelzceļa estakādes rajonā savāktos un 1., 2. klases separatoros attīrītos notekūdeņus novada papildus attīrīšanai uz SIA „Neste Latvija” un SIA „Circle K Terminal Latvia” sākotnējām attīrīšanas iekārtām (katram uzņēmumam savas, administratīvās ēkas priekšpusē, novadītais apjoms ir līdzīgs), kurās attīra arī savāktos notekūdeņus no termināļa teritorijas, rezervuāru parku norobežojumiem, sūkņu stacijas S1 laukuma, AUS laukuma un VRU laukuma.

SIA „Circle K Terminal Latvia” 1997. gadā uzstādīto attīrīšanas iekārtu (administratīvās ēkas priekšpusē) maksimālā ražība ir 35 l/s , tādēļ 2012. gada 3. ceturksnī uzstādīts papildus attīrīšanas iekārtu bloks, tādējādi paaugstinot lietus notekūdeņu, arī tehnoloģisko notekūdeņu attīrīšanu no naftas produktiem un suspendētajām vielām ražību. Visus ar NP potenciāli piesārņotos nokrišņu notekūdeņus (arī tehnoloģiskos notekūdeņus) pēc to gravimetriskās separācijas lokālās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās novada Rīgas pilsētas lietus notekūdeņu kanalizācijas sistēmā Laivinieku ielā. Attīrītā notekūdens kvalitāti uzņēmums kontrolē 4 reizes gadā, piesaistot kompetentu sadarbības partneri.

4.3.3. Elektroapgāde

Termināļa elektroapgāde nodrošināta no transformatora apakšstacijas, kas atrodas $\sim 330 \text{ m}$ attālumā (DA virzienā) no SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa un ir koplietošanā ar SIA „Neste Latvija” termināli, caur 2 elektrības sadales skapjiem SIA „Neste Latvija” teritorijas Z daļā. Atļautā vienlaicīgā patēriņa slodze – 1100 kW . Termināli un $\sim 250 \text{ m}$ rādiusā tā apkārtnē nav elektroapgādes gaisvada līniju. Zibensaizsardzība ir izpildīta pēc normatīvu prasībām, aizsardzība no statiskās elektrības atbilst normatīvos noteiktajam.

Alternatīvo elektroapgādes avotu nav, bet ir nepārtrauktās elektrobarošanas ierīces (UPS), kas paredzēta automātiskās vadības sistēmas (AVS) uzturēšanai. Elektroapgādes pārtraukuma gadījumā NĶM kravas operācijas terminālī nav iespējam.

Ugunsdzēsības vajadzībām sūkņu stacija pie Audupes ir darbināma ar dīzeļdegvielas dzinēju. Ūdens padevi nodrošina 2 ūdensapgādes dīzeļdegvielas sūkņi (darba un rezerves) ar ražību 650 m³/h, katram. Dzinēja darbības nodrošināšanai nepieciešamā dīzeļdegviela (3000 L) uzglabā tajā pašā sūkņu stacijā esošā tvertnē.

4.3.4. Siltumapgāde

Uzņēmuma darba telpas (vietas), kā arī tehnoloģiskās u.c. iekārtas, kurās pēc noteikumiem jābūt apkurei, apsilda ar vietējo centrālo apkuri. Ūdenssildītājs ir šķidrā kurināmā (bezakcīzes dīzeļdegviela) katls ar automātisko degli „OYLON” (Somija). Apkures katls atrodas “Circle K Terminal Latvia” un “Neste Latvija” administratīvās ēkas vidusdaļā – to lieto abi termināļi. Apkures katlu apkalpo SIA „Neste Latvija” termināļa personāls.

4.4. Apsardzes sistēmas

Apsardze un teritorijas uzraudzība

Uzņēmuma darbība noris 00:00 – 24:00, ieskaitot sestdienas un svētdienas. Darba laika organizācija administratīvajiem darbiniekiem ir 8 stundu darba diena normālā (40 stundu) darba nedēļā, termināļa darba maiņu vadītājiem – 8 stundu darba diena ar iespējamām virsstundām, bet NP operatoriem – 12 stundu darba maiņa pēc grafika, nepārsniedzot noteikto darba stundu skaitu mēnesī.

Par termināļa tehnoloģisko iekārtu un procesu, t.sk. darbību Rīnūžu ostas pietātnē ZO-18 un dzelzceļa estakādē, drošību ir atbildīgs SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa vadītājs. Laikā, kad pietātnē ZO-18 un dzelzceļa estakādē kravas operācijas veic SIA „Neste Latvija”, par operāciju drošību un vietas tīrību ir atbildīgas SIA „Neste Latvija” amatpersonas. Laikā, kad kravas operācijas nenotiek, par drošību ir atbildīgi: pietātnē ZO-18 – SIA „Apvienotais Baltijas Fonds” valdes locekle, cauruļvadu trasē un dzelzceļa estakādē – abu termināļu (Circle K un Neste) vadītāji. Ikdienā minēto objektu drošību (apsardzību, drošu ekspluatāciju u.tml.) realizē Circle K termināļa vecākie operatori (Neste – darba maiņu priekšnieki), apsardzes darbinieki, piesaistīto līgumorganizāciju personāls u.c.

4.5. Objekta iekšējie apdraudējumi

SIA “Circle K Terminal Latvia” terminālī pārkrauj un uzglabā bīstamus ķīmiskus maisījumus: dažādas kvalitātes benzīnus, dīzeļdegvielas, benzīna un dīzeļdegvielas kvalitāti uzlabojošas piedevas un etanolu. Šie NĶM, to pārkraušanas un uzglabāšanas daudzumi atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 1.pielikuma prasībām kvalificējās kā bīstamās vielas.

SIA “Circle K Terminal Latvia” terminālī atļautā NĶM izmantošana, vienlaicīgi uzglabājamie daudzumi un uzglabāšanas veids noteikts B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas Nr. RI14IB0095 11.3. punkta 1. un 2.apakšpunkta nosacījumos. Maksimālie vienlaicīgi uzglabāto bīstamo ķīmisko maisījumu apjomi (atbilstoši atļaujai) norādīti 4.1. tabulā.

4.1.tabula. Maksimālie vienlaicīgi uzglabāto bīstamo vielu apjomi terminālī

Nr. p.k.	Ķīmiskā viela/maisījums	Maksimālais vienlaicīgi uzglabājama apjoms (tonnas)	Izmantotais daudzums (tonnas/ gadā)
1.	Benzīni (BE-95, BE-98)	10 125	260 330
2.	Dīzeļdegviela, petroleja	11 340	313 430
3.	Benzīna piedeva	48,6	1 300
4.	Dīzeļdegvielas piedeva	51,84	1 570
5.	Etanols	178	13 020
6.	Ugunsdzēsību putu veidotājs ALCOSEAL 3/6% AR-FFFP ³	16.35	pielietošana tikai avārijas gadījumā
7.	Dīzeļdegvielas marķieris	5	5

SIA "Circle K Terminal Latvia" terminālī tiek nodrošināti visu ražošanā izmantojamo bīstamo un ķīmisko vielu un maisījumu glabāšanas apstākļi, ņemot vērā šo vielu un maisījumu ķīmiskās un fizikālās īpašības. Terminālī tiek ievērota īpaša rūpība un piesardzība, lai nepieļautu bīstamo un ķīmisko vielu un maisījumu noplūdi vidē, kā arī lai neradītu kaitējumu cilvēku drošībai un īpašumam. Veicot darbības ar bīstamajām un ķīmiskajām vielām un maisījumiem, tiek ievērotas drošības datu lapās norādītais, tai skaitā par drošības, uzglabāšanas un vides aizsardzības prasībām.

Termināļa darbinieki ir nodrošināti ar atbilstošiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un darba specifikai atbilstošu darba apģērbu, apaviem. Papildus tam darba vietās ir pieejami līdzekļi (aptieciņas) pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanai, kā arī teritorijā ir pieejama duša ārkārtas gadījumiem.

Atbilstoši Ķīmisko vielu likumā un 23.10.2001. MK noteikumos Nr.448 „Noteikumi par nepieciešamo izglītības līmeni personām, kuras veic uzņēmējdarbību ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem” norādītajam, terminālī ir nozīmēta atbildīgā persona darbībām ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem maisījumiem.

13.pielikumā ir pievienotas drošības datu lapas ķīmiskajām vielām un maisījumiem, kuri tiek pārkrauti un uzglabāti termināļa teritorijā.

Iekšējie riska avoti

Tiek aplūkoti iekšējie riska avoti, kas saistīti ar kvalificējošo bīstamo vielu uzglabāšanu un izmantošanu objektā. Normālas ekspluatācijas, tehniskās apkopes, remonta vai rekonstrukciju gaitā terminālī pastāv šādi iekšējie avārijas riska avoti:

- bīstamās ķīmiskās vielas/maisījumi;
- tehnoloģiskās iekārtas;
- tehnoloģiskie, apkalpojošie un darbību nodrošinošie procesi;
- personāla darbība.

Nevēlamie notikumi var izpausties kā bīstamo vielu noplūde, kuras rezultātā gaisā var veidoties veselībai kaitīga bīstamo ķīmisko vielu koncentrācija. Tāpat iespējams izlijušo vielu tvaiku un gaisa maisījuma ugunsgrēks, izlijušo vielu pelķes ugunsgrēks un cita veida degšana.

³ Uzglabājas ugunsdzēsības sistēmā un mucās, iekšstelpās

Iekšēji rūpnieciskās avārijas cēloņi var būt šādi:

- ķīmisko vielu glabāšanas rezervuāru un cauruļvadu sistēmu bojājumi (nodilums, hermētiskuma zudums), kas var izraisīt bīstamo vielu noplūdi;
- elektrisko iekārtu un instalācijas bojājumi;
- elektriskā izlāde iekārtu zemējuma defekta dēļ;
- statiskā elektrība;
- kontrolmēraparātu bojājumi;
- tehnoloģiskā režīma, iekārtu apkopes un procesu kontroles neievērošana;
- elektroenerģijas, ūdens, sakaru vai citu darbību nodrošinošo piegāžu pārtraukšana;
- personāla kļūdaina rīcība;
- ugunsdrošības un darba drošības normu neievērošana darba vietā.

Ķīmiskajām vielām un maisījumiem:

- bīstamās vielas transports teritorijā;
- bīstamās vielas pārsūkņēšana;
- bīstamās vielas uzglabāšana;
- dzelzceļa cisternas;
- autocisternas;
- rezervuāri;
- tankkuģi;
- pārsūkņēšanas procesā izmantotās tehnoloģijas (cauruļvadi un sūkņi).

5. Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un šādu avāriju seku smagums un izplatība, kā arī seku izvērtējums sliktākajiem avāriju attīstības variantiem ar smagākām sekām cilvēkiem un videi, tai skaitā ietekme uz teritoriju ārpus objekta

5.1. Bīstamības novērtējums

Objekta bīstamības novērtējuma uzdevums ir noteikt iespējamos riskus, kuri var radīt nopietnus apdraudējumus cilvēkam, videi un īpašumam, kā arī raksturo uzņēmuma gatavību efektīvi rīkoties ārkārtas situācijās. Iegūtā informācija tiek izmantota rīcību pilnveidošanai iespējamo avāriju gadījumos un bīstamības samazināšanas pasākumu plānošanai.

Nosakot potenciālos riskus, tos iedala divās grupās:

- iekšējie riski – nevēlami notikumi, kuru izcelsme ir apskatāma uzņēmuma teritorijā un saistīta ar uzņēmumā veicamajām darbībām;
- ārējie riski – nevēlami notikumi, kuru izcelsme ir ārpus uzņēmuma teritorijas, bet to radītie apdraudējumi var ietekmēt uzņēmuma saimniecisko darbību un personālu, kas atrodas tajā.

Apdraudējums objektā strādājošajam personālam, materiālajām vērtībām un videi var rasties gan iekšēju, gan ārēju risku rezultātā. Arī pats objekts un tehnoloģiskie procesi tehnogēnas avārijas rezultātā var radīt apdraudējumu apkārtējiem uzņēmumiem un cilvēkiem.

Riska novērtēšanas gaitā tiek noteikti iespējamie riska scenāriji, kuru izvērtējuma gaitā tiek noteikti "sliktākie" scenāriji, kam bīstamības samazināšanas pasākumu plānošanas laikā jāpievērš īpaša uzmanība. Sliktākos riska scenārijus izdala pēc sekojošiem kritērijiem:

- avārijā iesaistīta bīstamākā viela pēc toksiskās, uguns vai sprādzienbīstamās iedarbības;
- lielākais bīstamās vielas noplūdes apjoms;
- smagākais avārijas veids ar lielāko avārijas seku potenciālu;
- nelabvēlīgākā avārijas norises vieta.

Riska situāciju raksturojums balstīts uz SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa 2016. gada objekta Drošības pārskata papildinājumos veikto riska analīzi. Visi tālāk apskatītajā bīstamības novērtējumā lietotie dati iegūti, izmantojot iepriekš minētās riska analīzes rezultātus.

5.2. Iespējamie avāriju attīstības scenāriji

Termināļa iekšējo riska faktoru iniciēto apzināto un novērtēto potenciālo avāriju (produkta noplūde, ugunsgrēks, sprādziens) skaitā ir:

- naftas – ķīmisko vielu/maisījumu noplūde (ar vai bez sekojošas degšanas):
 - cisternvagonu noliešanas (uzpildes) gaitā (cisternvagona pārlišana, noliešanas iekārtas dehermetizācija, cauruļvada plīsums),
 - autocisternu uzpildīšanas gaitā,

- no rezervuāra (tā pārliešanas, dehermetizācijas, eksplozijas gadījumos),
- no sūkņiem, cauruļvadiem (to dehermetizācijas – plisuma gadījumā),
- tankkuģa uzpildes (izkraušanas) procesā, t.sk. piestātnes ZO-18 akvatorijas piesārņojums,
- naftas – ķīmisko vielu/maisījumu tvaiku – gaisa mākoņa eksplozija iespējama:
 - rezervuāru, cisternvagonu un tehnoloģisko cauruļvadu brīvajos tilpumos,
 - sūkņu stacijā noplūdes produkta tvaikiem sasniedzot sprādzienbīstamības robežkoncentrāciju un pastāvot atbilstošas jaudas aizdedzināšanas avotam,
 - rezervuāru norobežojumos un dažādos attālumos no tiem produkta noplūdes un tam sekojošās tvaiku – gaisa mākoņa migrācijas rezultātā,
 - ugunsgrēka iespējamība un tā bīstamo faktoru radītie efekti ir iespējami rezervuāros, to grupu dzelzsbetona norobežojumos, sūkņu stacijās, cauruļvadu trasēs, dzelzceļa estakādē, autocisternu uzpildes stacijā, t.sk. cisternvagonos un autocisternās, piestātnē ZO-18, uz tankkuģa, notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, tvaiku savākšanas iekārtā,
 - naftas – ķīmisko produktu noplūdes tvaiku toksisko (kaitīgo) koncentrāciju izplatīšanās terminālā un tuvējās teritorijās.

Avārijām (noplūde, ugunsgrēks) raksturīgās pazīmes un avārijas likvidācijas pasākumi galvenajiem tehnoloģiskajiem posmiem ir sekojoši:

Reservuāri, to grupas – vairumā gadījumu ugunsgrēks NĶM rezervuārā izceļas pēc tvaiku – gaisa mākoņa eksplozijas rezervuāra brīvajā tilpumā ar tā stacionārā jumta bojājumu. Sprādziena jauda ir proporcionāla brīvajam rezervuāra tilpumam (lielāka tvaiku – gaisa masa). Vertikāla metāla rezervuāra jumtu (šeit – VTR-30) var aizmests 20-30 m attālumā, naftas produkts deg pa visu rezervuāra virsmu. Ja rezervuāra jumts ir tikai bojāts (pamatā plaisas metinājumu šuvēs) – deg sakarsētā naftas produkta tvaiki.

Reservuāriem ar peldošo jumtu – pontonu (VTR-5000×6, VTR-250×2) sprādzienbīstama vide ir minimāla.

Degot NĶM rezervuārā, degšana parasti noris vienmērīgi, liesmas augstums – 1,5 rezervuāra diametri. Vēja ietekmē degšana pastiprinās, degšanas liesma un produkti (dūmgāzes) novirzās – arī uz blakus esošajiem rezervuāriem. Liesmas temperatūra (1000-1300 °C) praktiski nav atkarīga no naftas produkta veida un lāpas parametriem. Benzīna izdegšanas ātrums ir 24-30 cm/h, sasilšanas ātrums – 72 cm/h, sasilušā slāņa temperatūra ir 80-100 °C, tādēļ tas var uzvārīties.

Terminālā ugunsdzēsības posmi ar esošajiem resursiem ir spējīgi likvidēt šādu ugunsgrēku, bet, līdz ko pamanīta avārijas situācija, nekavējoties jāizsauc VUGD. Līdz VUGD ierašanās brīdim obligāti jāveic sekojoši pasākumi:

- degošā un tuvāko rezervuāru dzesēšana ar ūdeni,
- ja ir notikusi noplūde bez degšanas – tvaiku mākoņa izplatīšanās ierobežošana ar „ūdens aizkaru” vai noplūdes produkta pelķes virsmas noseģšana ar ugunsdzēsības putu pārklāju.

Šāds ugunsgrēks bez reaģēšanas pasākumiem var ilgt līdz ~40 stundām. Ierodoties VUGD, termināļa vadība un CA formējumos iekļautie (galvenokārt – ugunsdzēsības posmā) pilda VUGD augstākās amatpersona notikuma vietā – ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja (UDzGDV) rīkojumus.

Cisternvagoni, dzelzceļa estakāde – termināļa sliežu pievadceļi, t.sk. estakādes E1 rajonā, raksturojami ar periodisku blīvu cisternvagonu koncentrāciju (maksimāli līdz 180 cisternvagoniem) un relatīvi lielu NĶM daudzumu (līdz ~10 800 m³).

Notiekot uzliesmojumam un izplatoties liesmai, sākotnēji aizdegas cisternvagonu saelļotās virsmas. Ar NP (benzīnu, dīzeļdegvielu) pildītu cisternvagonu eksplozija iespējama jau pēc 16-24 min. no intensīvas degšanas iedarbības sākuma. Lāpas augstums var sasniegt 50 m. Viena NP cisternvagona eksplozija palielina degšanas laukumu līdz 1500 m². Vidēji šādu ugunsgrēku likvidē 3-5 stundu laikā, retāk – darbi turpinās 20 un vairāk stundas.

Estakāde ir aprīkota ar drenču sistēmu, kas padod putu maisījumu un ugunsgrēku ir iespējams likvidēt dažu minūšu laikā SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļa darba maiņā esošie darbinieki – no katra termināļa darba maiņas pa 2 ugunsdzēsējiem (Ugunsdzēsības posms) var likvidēt vai lokalizēt ugunsgrēku tikai tā sākuma stadijās, tāpēc, mazāko šaubu gadījumā, jāizsauc VUGD un manevrējošā lokomotīve, lai cisternvagonus varētu izvest ārpus apdraudētās teritorijas.

Līdz VUGD ierašanās brīdim dzelzceļa estakādē/pievedceļos var veikt cisternvagonu degšanas lokalizāciju un tuvāko cisternvagonu ūdens aizsardzību. Ar manevrējošo lokomotīvi atļauts evakuēt tikai nedegošos cisternvagonus.

Auto cisternu estakāde – aprīkota ar automātisko dzēšanas sistēmu, kas ugunsgrēka gadījuma nostrādā bez cilvēka klātbūtnes.

Sūkņu stacijās – konstatējot sūkņa aizdegšanos, jāapstādina visi sūkņi, jāatslēdz sūkņus no elektriskā sprieguma, jāveic degšanas likvidēšana ar pulvera (PA25) ugunsdzēsības aparātu, stacionārajiem putu ģeneratoriem vai no ūdens un putu stobriem, ja nav ieslēgtas ugunsdzēsības stacionārās iekārtas (drenčeri). Ievērojot – naftas produktu dzēšana ar ūdeni ir mazefektīva vai nevēlama – iespējama degošā produkta izlišana – līdz ar to ugunsgrēka izplatīšanās.

Lai notiktu negadījuma vai avāriju eskalācija rūpnieciskā avārijā, ir nepieciešama dažādu apstākļu sakritība. Lai noteiktu precīzu eskalācijas laiku, ir jāņem vērā daudzi faktori, piemēram: negadījumā izplūdušā NĶM daudzums, laika apstākļi, avāriju fiksējušā darbinieka rīcība, aizdedzināšanas ierosinātāja klātbūtne, vieta, kur notikusi noplūde un iespējamā ugunsgrēka vai eksplozijas siltumstarojums un pārspiediens.

Avārijas eskalācija rūpnieciskā avārijā iespējama pie sekojošas apstākļu sakritības:

- savlaicīgi nav pārtraukta NĶM noplūde un nav izpildīta avārijas likvidācijas gadījumos noteiktā rīcība,
- negadījumam, kas noticis pie NĶM saturošām tehnoloģiskajām vienībām, pastāv aizdedzināšanas avots.

Šāda varbūtība, ņemot vērā uzņēmumā esošo drošības sistēmu, ir ļoti minimāla. Principā noplūdēm, kas nerasniedz sliktāko scenāriju, laiks līdz aizdegšanās sākumam ir ne mazāks par 10 minūtēm, kas pie esošās situācijas uzņēmumā ir pietiekams, lai negadījumu pamanītu un likvidētu.

Uzņēmumā esošā drošības sistēma ir vērsta uz pasākumiem, kas mazina vai novērš rūpniecisko avāriju risku. Sistēmā iekļauti tādi pasākumi kā: regulāras apmācības darba drošībā saskaņā ar apstiprinātiem grafikiem ar eksamināciju, ārpuskārtas apmācības pēc vajadzības (iekļautas ikgadējā uzņēmuma budžetā), drošāku darba paņēmieni un tehnoloģiju ieviešana, apmācību rīkošana avāriju situāciju likvidēšanai ar praktiskām nodarbībām kopā ar VUGD pārstāvjiem.

Apmācību laikā simulē avāriju situācijas ar darbībām (piem., evakuācija, atbildīgo personu un dienestu apziņošana, avārijas brigādes iesaistīšana, negadījuma lokalizēšana un likvidēšana), kas veicamas avārijas laikā. Uzņēmuma darbinieki ir apmācīti darbībām, lai ierobežotu ugunsgrēku vai noplūdi līdz laikam, kad ierodas VUGD pārstāvji (vismaz 20 minūšu periodam).

VUGD ierodoties notikumu vietā, avārijas likvidācijas darbos iesaistītie darbinieki pakļaujas VUGD augstākajai amatpersonai notikuma vietā. Plānojot uzņēmuma darbinieku apmācības, tajās iekļauj apmācību veidus, kas paredz avārijas likvidāciju pēc iespējas īsākā laikā, tādējādi nepieļaujot to eskalāciju rūpnieciskā avārijā.

Naftas produktu termināļos iespējamās avārijas norise var notikt pēc vairākām tās attīstības fāzēm:

- I fāze – avārijas situācija izveidojas viena tehnoloģiskā bloka (iekārta, iecirknis, process) robežās. Iespējamās bīstamas novirzes no reglamentētajiem tehnoloģiskajiem parametriem, lokāli mehāniskie bojājumi, rezervuāru, cauruļvadu, sūkņu u.c. dehermetizācija ar maznozīmīgu noplūdi, tehnoloģiskā procesa vadības, tā kontroles un drošības sistēmu atteikumi, kas vēl nerada „domino efekta” iestāšanās draudus,
- II fāze – „domino efekta” sākuma izpausmes, kurā viena tehnoloģiskā bloka avārijas sekas iziet ārpus tā robežām ar varbūtību iesaistīt avārijas procesā citus tehnoloģiskos blokus,
- III fāze – avārija izplatās visā tehnoloģiskajā objektā vai tā būtiskā daļā ar postošo faktoru iedarbību uz termināli kopumā un ārpus tā teritorijas.

Avārijas, kurās notiek naftas – ķīmisko vielu/maisījumu tvaiku – gaisa mākoņa eksplozija, raksturojamas ar lielām šķidro NĶM noplūdēm, iekārtu (šeit: rezervuāru, cisternu, cauruļvadu) sabrukumu, ēku (būvju) konstruktīviem bojājumiem, ugunsgrēkiem, NĶM iedarbības toksiskajiem u.c. efektiem. Vairumā gadījumu avārijas norisi un tās attīstību sekmē personāla nepareizas vai novēlotas darbības, vadības, kontroles un drošības sistēmu atteikumi, situācijas, kuras riska novērtējuma gaitā nebija izskatītas u.tml.

Ar termināļa rīcībā esošajiem reaģēšanas resursiem avārijas (ugunsgrēka) attīstības lokalizācija iespējama tikai tās sākumstadijā, t. i., I – II fāzē. Izvērtējot uzņēmumā esošo tehnoloģisko aprīkojumu, apliecināts, ka visas sistēmas, kas ir iesaistītas

tehnoloģiskajos procesos (manifoldi, aizbīdņi, sūkņi utt.) ir darbināmi gan manuāli, gan arī automātiski, līdz ar to visas šīs sistēmas ir uzskatāmas par dublējamām sistēmām. Aprēķinos pieņemot bīstamo vielu noplūdi – 30 sekundes, ir ņemts vērā maksimālais laiks, kāds nepieciešams, lai operators noreagētu uz avārijas situāciju (bīstamo vielu noplūde vai izmaiņas sistēmā) normālā darba režīmā un iekārtu ekspluatācijas laikā.

Tas attiecas gan uz operatoru, kurš veic iekārtu darbību uzraudzību tehnoloģisko procesu laikā, gan arī uz darbiniekiem, kas atrodas tiešā darbu tuvumā vai arī veic konkrētos tehnoloģiskā procesa darbus (piemēram: lokano cauruļu savienošana, pievienošana un atvienošana, tāpat cisternvagonu un autocisternu pievienošana, atvienošana no uzpildes iekārtām).

Šis laiks ir maksimālais laiks, kāds ir fiksēts termināļa iekšējo apmācību procesā novērtētais reakcijas laiks. Attiecībā uz noplūdēm no jau uzpildītiem cisternvagoniem un autocisternām – SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa NP operatori, pieņemot uzpildei autocisternas un noliešanai cisternvagonus, pirms darbu uzsākšanas vizuāli kontrolē, vai cisternas nav bojātas, tādējādi minimizējot patvaļīgas noplūdes uzpildes/noliešanas procesu laikā.

Tā kā uzņēmumā līdz šim nav bijuši nevēlami notikumi vai avārijas, kuras būtu klasificējamās kā liela mēroga vai rūpnieciskas, tad analizējot, cik ilgā laika posmā nelielas avārijas vai nevēlami notikumi var eskalēties rūpnieciskā avārijā, ņemti dati no līdzīgos uzņēmumos notikušiem negadījumiem. Tā piemēram, ja neveic nepieciešamos drošības pasākumus rezervuāra sabrukuma gadījumā, pieņemts, ka laiks līdz avārijas ar eksploziju un/vai degšanu sākumam ir aptuveni 40-60 min. (pie sliktākā scenārija – līdzīgi kā Buncefieldas (Lielbritānija) gadījumā), atkarībā no laika apstākļiem un citiem blakus apstākļiem (piem., eksplozijas ierosinātāja tuvuma, avārijas vietas u.tml.).

5.3. Iespējamo rūpniecisko avāriju seku izvērtējums

Turpinājumā ir apskatīti iespējamie avāriju scenāriju un modelētas to sekas. Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 131 prasībām par avārijām, kuras klasificējamās kā rūpnieciskas, modelēšanai izvēlēti sekojoši iespējamie avāriju scenāriji:

- avārija dzelzceļa estakādē ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,
- avārija autocisternu uzpildes/noliešanas stacijā ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,
- avārija sūkņu stacijā ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamos tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,
- avārija uz dzelzceļa pievadceļiem ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,

- avārija tankkuģu pietātnē ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,
- 5000 kubikmetru benzīna rezervuāra sabrukums ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,
- etanola noplūde no 250 kubikmetru rezervuāra ar sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību,
- bīstamo vielu (benzīna, etanola) noplūde no cauruļvada tā sabrukuma vai liela defekta rezultātā sekojošu produkta noplūdi, aizdegšanos vai sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījumu izveidošanos un novēlotu aizdegšanos, kā arī iespējamo toksisko zonu izplatību.

Augstāk minētie negadījumi var realizēties pēc scenārija:

negadījums → noplūde → novēlota reakcija vai aizsargbarjeru neefektivitāte, nenotrādāšana → novēlots vai tūlītējs aizdegšanās ierosinātājs → produkta tūlītēja degšana vai novēlota aizdegšanās/sprādziens.

Avāriju seku modelēšanā izmantota ASV Federālo dienestu izstrādātā datorprogramma ALOHA 5.4.7 (sprādzienbīstamo, toksisko koncentrāciju izplatības aprēķiniem, sprādziena viļņa radītā pārspiediena izplatības noteikšanai un ugunsgrēka iedarbības aprēķiniem). Veicot avārijas seku modelēšanu izmantoti pasaules praksē piemēroti kritēriji. Vasarā aprēķiniem tiek pieņemti sekojoši meteoroloģiskie apstākļi:

- diena; gaisa temperatūra $+15^{\circ}\text{C}$;
- vēja ātrums 1 m/s;
- atmosfēras stabilitātes klase F;
- relatīvais gaisa mitrums 75%.

Savukārt ziemas laikā aprēķiniem tiek pieņemti šādi meteoroloģiskie apstākļi:

- diena; gaisa temperatūra -2°C ;
- vēja ātrums 1 m/s;
- atmosfēras stabilitātes klase F;
- relatīvais gaisa mitrums 75%.

Izvērtējuma seku daļā, norādot iespējamo pārspiedienu tālāko ietekmi ir norādīti attālumi pēc maksimāli sliktākā scenārija (atbilstoši MK noteikumiem Nr.131). Atbilstoši dažādām aprēķinu programmām ne visās, attiecībā par sprādziena izraisīšanās vietu sprādzienbīstamo koncentrāciju mākonī, tiek norādīta jebkura vieta. Šajā izvērtējumā izmantotajā metodikā seku aprēķiniem (aprēķinu programma ALOHA) ir norādīts, ka faktiski sprādziens apskatāmajā sprādzienbīstamo koncentrāciju mākonī var realizēties no divu veidu ierosinājumiem – kā aizdedzināšanas avots konkrētā vietā (bet jebkurā no sprādzienbīstamā mākoņa vietām), vai kā detonācija dažādās mākoņa vietās vienlaicīgi. Aprēķinos izmantojot viena punkta aizdedzināšanas variantu, pārspiediena izplatības attālumi ir būtiski mazāki, (atsevišķos gadījumos nepārsniedz sprādzienbīstamā mākoņa izplatību vai nesasniedz koncentrāciju

sprādziena pastāvēšanai) nekā gadījumā, ja pie pieņēmumiem tiek norādīts, ka aizdedzināšanas avots būs detonācijas tipa. Neklātienē salīdzinot datus ar līdzīgu aprēķina programmām (Nīderlandes ekspertu izstrādātā avāriju seku aprēķinu programma "Effects" 8, ASV kompānijas "Trinity Consultants" izstrādātā datorprogramma "Breeze Haz Fire and Explosion") ir konstatējams, ka ir atšķirīgi pieņēmumi par aizdegšanās centru – tas ir vietu, no kuras sagaidāma pārspiediena izplatība (minētajā programmā norādīts, ka pārspiediena izplatībai tiek pieņemts, ka aizdedzināšanas centrs atrodas netālu no noplūdes centra), kas būtiski maina teorētiskos pārspiediena izplatības attālumus. Līdzīgi metodikā, kura balstīta uz holandiešu rokasgrāmatām ("Guidelines for quantitative risk assessment", "Purple Book" CPR 18E, Committee for the Prevention of Disasters, the Hague 1999 un "Methods for the calculation of physical effects", "Yellow Book" CPR 14E, Committee for the Prevention of Disasters, the Hague 1997.) teorētiski norādītajos aprēķinos eksplozijas iedarbības attālumi ir daudz mazāki (eksplozijas iedarbības attālumi iznāk nesalīdzināmi salīdzinot ar programmas ALOHAs aprēķiniem).

Avārijās iesaistīto bīstamo vielu apjomi un avāriju sekas

Avārijas seku aprēķini veikti benzīna un etanola noplūdēm, jo no visām pārkrautajām un uzglabātajām vielām/maisījumiem, tiem ir bīstamākās īpašības – līdz ar to uzrādītas teorētiski avārijas ar tālāko iespējamo avāriju seku ietekmi.

Sliktāko avāriju scenāriju gadījumā avārijas bīstamo (kaitīgo) faktoru iedarbības uz termināļa darbiniekiem, tehnoloģiskajām iekārtām, vidi paredzami efekti ir sekojoši:

- siltumstarojuma ietekme – apdegumi, rezervuāru uzkaršana ar NĶM tvaiku sprādzienbīstamo robežkoncentrāciju sasniegumiem, eksplozija rezervuārā (cisternā), NĶM noplūde un degšana,
- NĶM tvaiku ar toksisko (kaitīgo) koncentrāciju iedarbību, arī tiešais kontakts ar NĶM,
- NĶM tvaiku – gaisa maisījuma eksplozijas virsspiediena, trieciena un sekundāro efektu radītais traumatisms, lokālie domino efekti tehnoloģiskajās iekārtās u.c.,
- grunts, pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojums.

Attiecībā par rezervuāra sabrukumu tiek pieņemts, ka rezervuāru aprīkojuma (peldošie pontoni) un pieļaujamā uzpildījuma dēļ (apm. – 90%) sliktākā scenārija gadījumā (sabrukums vai daļējs sabrukums) noplūdīs 4500 m³. Ņemot vērā, ka noplūde notiek ierobežotā apvalņojuma laukumā, tad nav būtiskas atšķirības ne siltumstarojuma izplatībai, ne toksisko un sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatībai 5000 m³ vai 4500 m³, jo noteicošais ir laukums, no kura notiks iztvaikošana, vai pa kuru notiks izplūdušās vielas degšana. Lielākas noplūdes gadījumā degšanas ilgums palielināsies.

5.1. tabula. Bīstamo vielu noplūdes apjomi nevēlama notikuma gadījumā

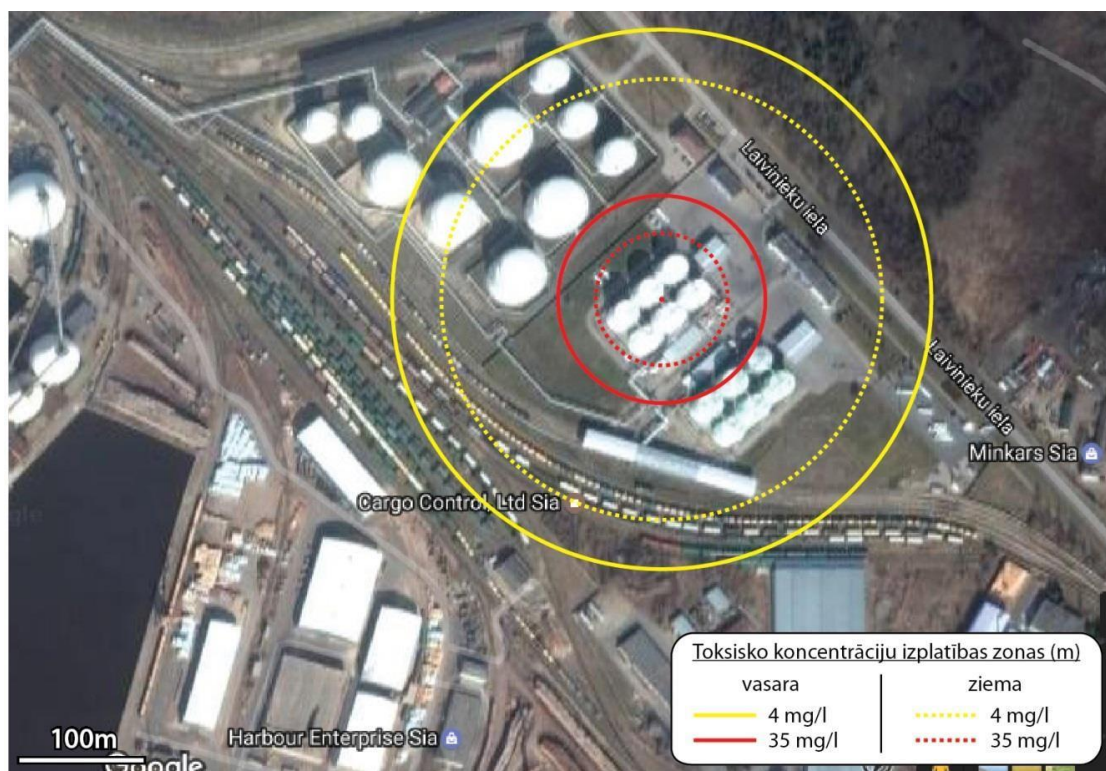
Process	Nevēlams notikums	Noplūdes laukums, m ²	Avārijas apjoms, m ³
Bīstamo vielu transportēšana	Dzelzceļa cisternas sabrukums dzelzceļa estakādē	350	120
	Dzelzceļa cisternas sabrukums uz pievadceļa	1560	120
	Autocisternas sabrukums autocisternu uzpildes stacijā	360	40
Bīstamo vielu pārsūkņēšana	Cauruļvada sabrukums	380	4.2
	Noplūde sūkņu stacijā	44	0.22
	Noplūde pietātnē ZO-18	85	10.7
	Noplūde akvatorijā	2100	10.7
Bīstamo vielu uzglabāšana	Rezervuāra sabrukums (5000m ³)	2670	4500
	Rezervuāra sabrukums (250m ³)	139	225
	Rezervuāra spoguļvirsmā	314 (5000m ³)	4500

Turpmāk dots kopsavilkums par sliktāko iespējamo rūpniecisko avāriju seku modelēšanas rezultātiem – tabulās ir apkopotas iespējamo sliktāko avāriju scenāriju sekas (modelējumu rezultāti), kā arī to zonējums atzīmēts uz aerofotogrāfijām (kartogrāfiskā informācija no *maps.google.com*).

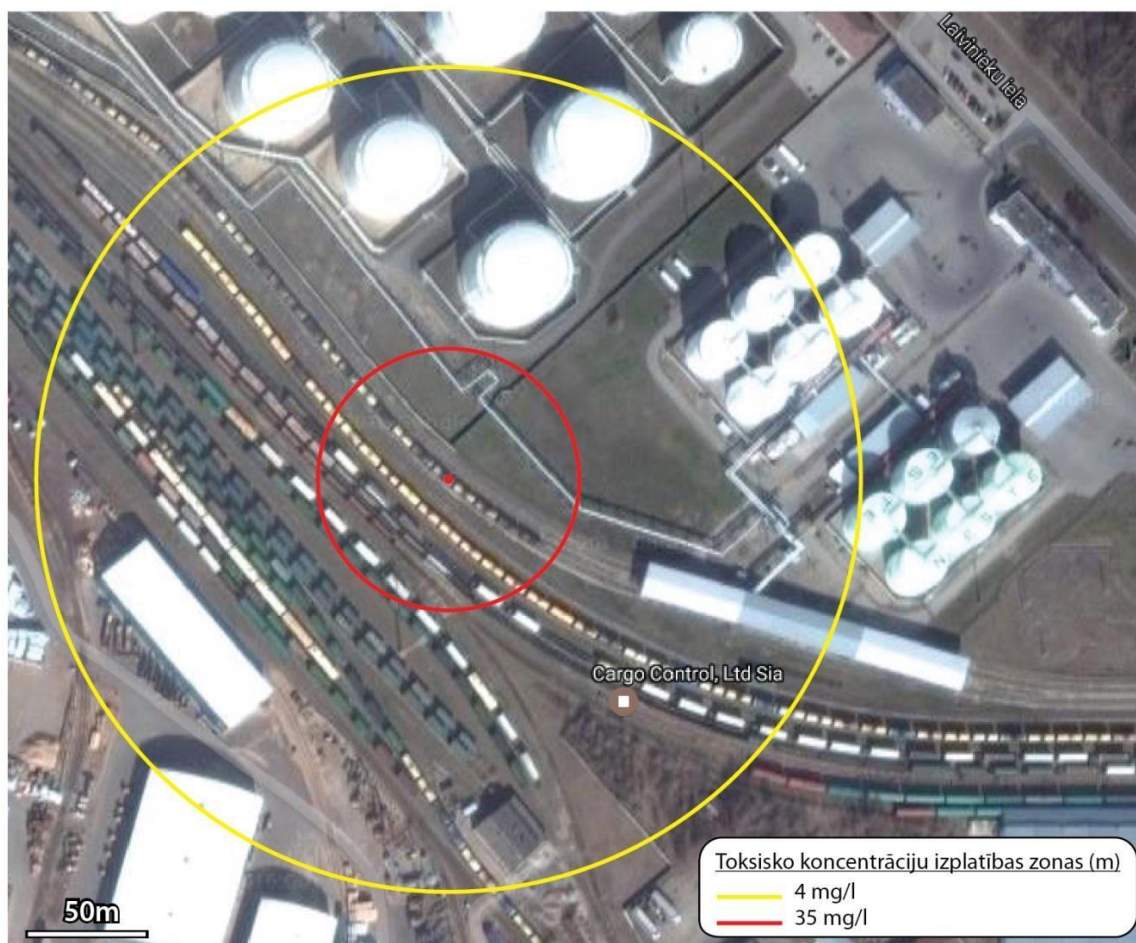
5.3.1. Iespējamās avāriju seku iedarbības izplatības benzīna avārijas gadījumos

5.2. tabula. Toksisko un sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas

Noplūdes vieta	Toksisko koncentrāciju izplatības zonas (m)		Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas (m)
	4 mg/l	35 mg/l	
Dzelzceļa estakāde	80	28	23
Rezervuāru apvaļņojumā (vasarā)	223	87	80
Rezervuāru apvaļņojumā (ziemā)	180	54	49
No cauruļvada	79	27	23
Piestātnē	41	12	11
Uz pievadceļa	178	57	53
AUS	81	28	24
Sūkņu stacija	30	10	10
Akvatorijā	164	31	22

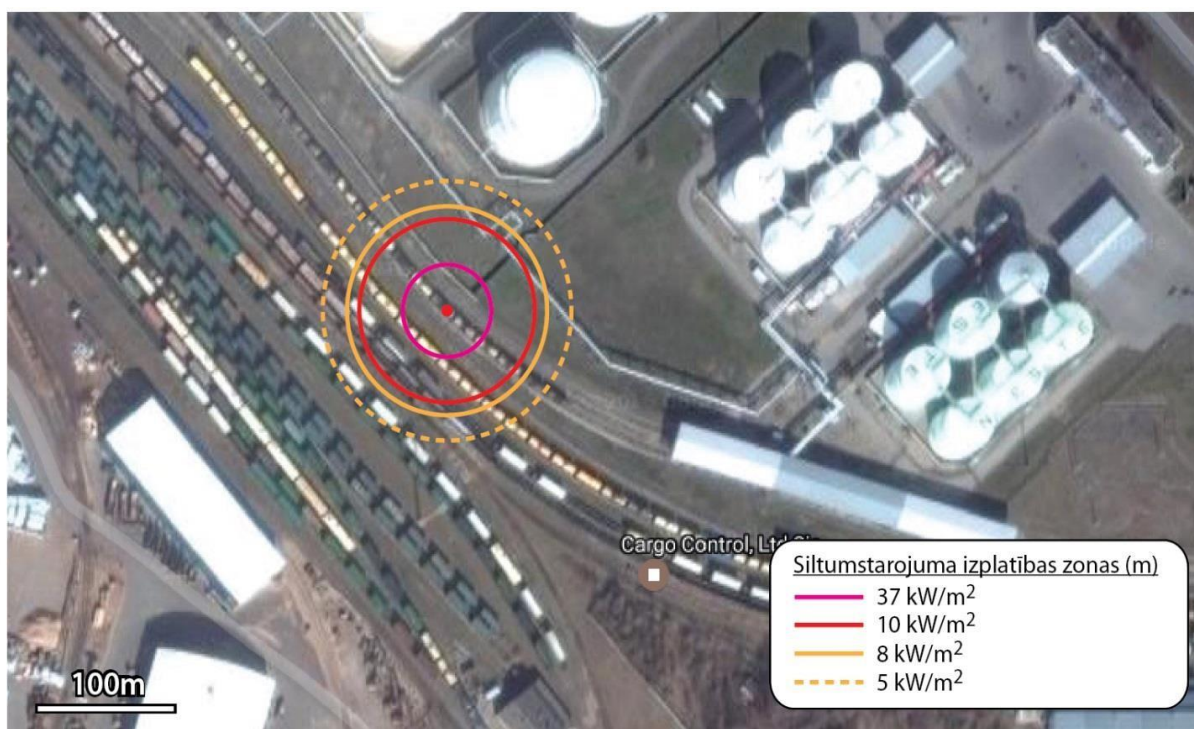
5.1.attēls. Toksisko tvaiku izplatība benzīna noplūdē no 5000m³ rezervuāra ziemas un vasaras periodā

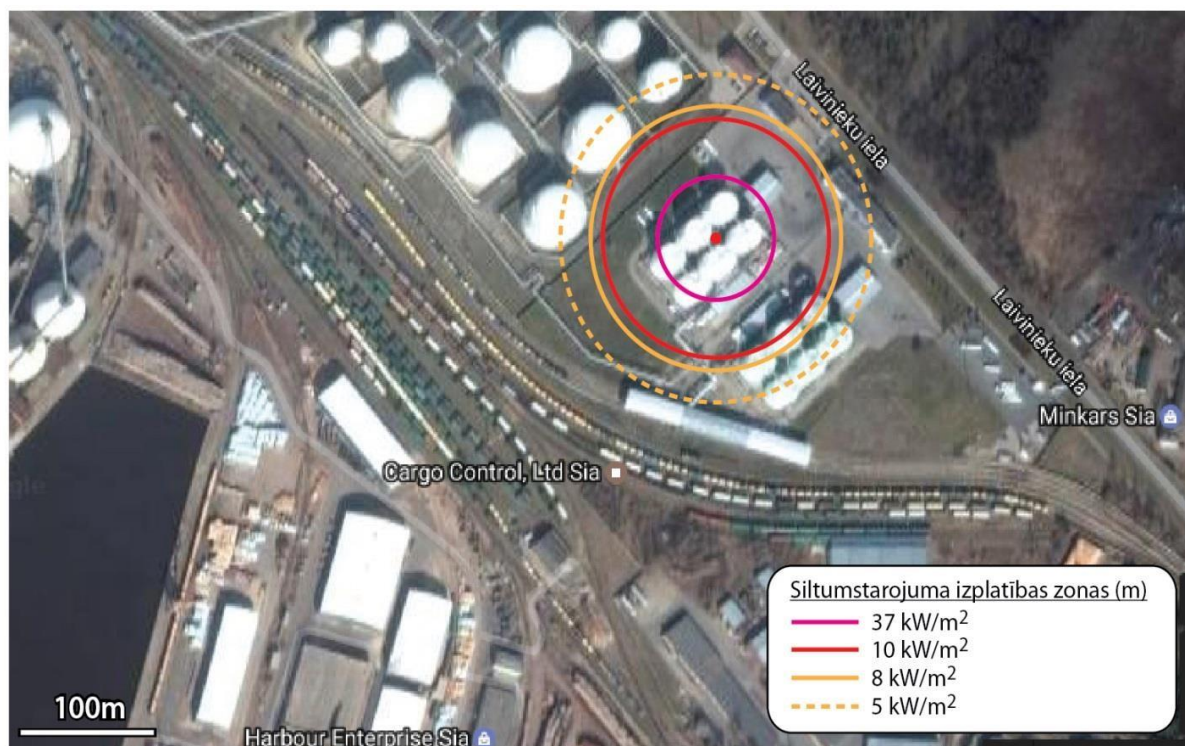

5.2.attēls. Toksisko tvaiku izplatība benzīna noplūdē uz dzelzceļa pievadceļiem

5.3.tabula. Siltumstarojuma izplatības zonas

Noplūdes vieta	Siltumstarojuma izplatība no pelķes laukuma centra (m)			
	5 kW/m ²	8 kW/m ²	10 kW/m ²	37 kW/m ²
Dzelzceļa estakāde	46	36	32	15
Rezervuāra spoģulvirsma	43	34	31	14
Rezervuāru apvalņņojumā	119	96	87	46
No cauruļvada	47	38	34	16
Piestātnē	23	18	16	<10
Uz pievadceļā	93	75	67	34
AUS	46	37	33	15
Sūkņū stacija	17	13	11	<10
Akvatorijā	144	115	103	51

5.3.attēls. Siltumstarojuma izplatības zonas benzīna noplūdē no 5000m³ rezervuāra apvalņņojumā

5.4. Siltumstarojuma izplatības zonas benzīna noplūdē uz dzelzceļa pievadceļiem

5.3.2. Iespējamā avāriju seku izplatība etanola avārijas gadījumos

5.4. tabula. Toksisko un sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas

Noplūdes vieta	Toksisko koncentrāciju izplatības zonas (m)		Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas (m)
	ERPG -1	ERPG-2	
Rezervuārs apvaļņojumā (vasarā)	19	11	-
Rezervuārs apvaļņojumā (ziemā)	<10	-	-
No cauruļvada	26	17	-
AUS	27	17	-
Sūkņu stacija	-	-	-

5.5. tabula. Siltumstarojuma izplatības zonas

Noplūdes vieta	Siltumstarojuma izplatība no pelķes laukuma centra (m)			
	5 kW/m²	8 kW/m²	10 kW/m²	37 kW/m²
Rezervuāru apvaļņojumā	20	16	14	<10
No cauruļvada	33	26	24	12
AUS	33	26	23	12
Sūkņu stacija	12	-	-	-

Izvērtējot avāriju sekas ir secināms, ka faktiski visi scenāriji būs uzņēmuma robežās un neradīs ietekmi uz tehnoloģiskajām vienībām ārpus uzņēmuma. Sprādzienbīstamo etanola tvaiku un gaisa maisījuma koncentrācijas neveidosies nevienā no avāriju scenārijiem, savukārt toksiskās koncentrācijas veidosies visos

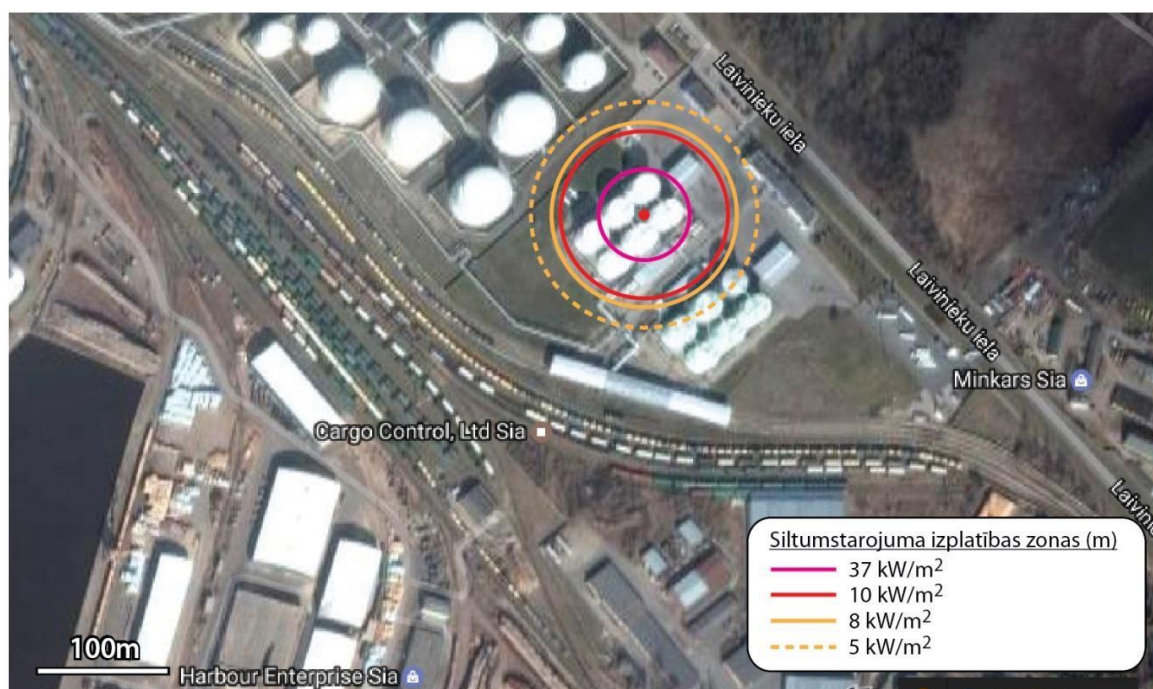
scenārijos, lielākās izplatības zonas sasniedzot etanola noplūdei no autocisternas (27 m) un no cauruļvada (26 m).

Tomēr atbilstoši toksisko ietekmju skaidrojumiem faktiski nav sagaidāms, ka šo avāriju sekas varētu radīt ietekmi uz strādājošo veselību, tā kā ietekme nebūs sagaidāma pietiekami ilgu laiku. Siltumstarojuma izplatība 37 kW/m^2 netiek sasniegta nevienā no avāriju scenārijiem ar etanolu, savukārt 8 kW/m^2 siltumstarojuma ietekme, kas var apdraudēt neaizsargātas atmosfēriskās iekārtas, būs sagaidāma uz benzīna (dīzeļdegvielas) rezervuāru parku gan pie etanola noplūdes no autocisternas uzpildes punktā, gan noplūdes no 250 m^3 rezervuāra ar noplūdušā produkta aizdegšanos gadījumos. Avārijas scenārijā ar etanola degšanu noplūdei no cauruļvada nav sagaidāms, ka siltumstarojums pastāvēs pietiekami ilgu laiku, lai apdraudētu potenciāli visas tehnoloģijas, kas var atrasties cauruļvadu tuvumā

5.3.4. Iespējamā avāriju seku izplatība dīzeļdegvielas rezervuāra avārijas gadījumā

5.6.tabula. Siltumstarojuma izplatības zonas

Noplūdes apjoms (m^3)	Siltumstarojuma izplatība no peļķes laukuma centra (m)			
	5 kW/m^2	8 kW/m^2	10 kW/m^2	37 kW/m^2
Rezervuāru apvaļņojumā (dīzeļdegviela)	89	73	66	37

5.5.attēls. Siltumstarojuma izplatības zonas dīzeļdegvielas noplūdei no rezervuāra (5000 m^3) apvaļņojumā ar degšanu

Secinājumi

1. SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa rūpniecisko avāriju riska novērtējuma rezultāti nosaka tā piederību pie paaugstināta riska uzņēmumiem ar uguns un sprādzienbīstamību.
2. Uzņēmums veic gan vienreizējos, gan nepārtrauktos riska samazināšanas pasākumus.
3. Avārija ar produktu degšanu pa rezervuāru spoguļvirsmu radīs gaisa piesārņojumu ar degšana produktiem. Iztvaikošanas rezultātā var veidoties toksiskas koncentrācijas, kā arī sprādzienbīstamas zonas lokālā (rezervuāra) apjomā. Avāriju sekas var ietekmēt blakus esošo rezervuārus ar to tālāku sabrukumu un avārijas eskalāciju rūpnieciskā avārijā, kā arī ietekmi uz blakus esošo uzņēmumu tehnoloģiskajām vienībām. Aprēķinātās varbūtības ir ar kārtu 10^{-6} , kas ir pieņemams riska līmenis, tā kā primārās avārijas neradīs ietekmi ārpus uzņēmuma un nav sagaidāmi cilvēku upuri. Ņemot vērā rezervuāru tehnoloģisko konstrukciju (pontoni tvaiku rašanās novēršanai un inerta vide) šādas avārijas varbūtība faktiski nepastāv.

4. Par liela apjoma avārijām dzelzceļa cisternu noliešanas estakādē jāuzskata avārijas, kuru rezultātā, NĶM noplūstot no dzelzceļa cisternas, tie izplūst pa lielāko daļu noplūžu ierobežojošā kanāla. Ņemot vērā dažādu apstākļu sakritību, noplūde no dzelzceļa cisternas tālāk var attīstīties kā produkta ugunsbīstamo tvaiku izplatība, radot apdraudējumu iespējamā tvaiku mākoņa sprādziena gadījumā. Produktiem iztvaikojot, atmosfērā nokļūst produktu tvaiki. Tāpat iespējama produktu momentāna aizdegšanās, kas saistīta ar pelķes ugunsgrēka radīto siltumstarojuma iedarbību. Uzskatāms, ka pilns dzelzceļa cisternas sabrukums iespējams tikai produktu transportēšanas procesā, kad dzelzceļa cisternas tiek pārvietotas pietiekami lielos ātrumos un pastāv sadursmes vai noskriešanas no sliedēm draudi.

Tāpat, ņemot vērā faktu, ka cisternu noliešanas vai uzpildes laikā, estakādes tuvumā nepārtraukti atrodas NP operatori, kuri noliešanas vai uzpildes iekārtu bojājuma gadījumā var pārtraukt kraušanas darbības 20 sekunžu laikā. Noplūdes gadījumā NĶM nonāks estakāžu pamatnēs esošajos noplūžu savākšanas kanālos. Liela apjoma noplūžu ar toksiskas bīstamības sekām varbūtība dzelzceļa estakādē ir lielāka par 10^{-5} un tiešā noplūdes tuvumā var tikt apdraudēti 2-4 estakādes darbinieki. Ugunsgrēka iespējamība dzelzceļa estakādē ir ar kārtu 10^{-5} - 10^{-7} un bojā var iet līdz 2 cilvēkiem, kas nozīmē, ka riska situācija ir apmierinoša.

5. Avārijas gadījumā uz dzelzceļa pievedceļiem avārijas seku izpausmes būs līdzīgas kā avārijas gadījumam dzelzceļa estakādē. Atšķirībā no dzelzceļa estakādes, produktu noplūdes gadījumā tie netiks uztverti noplūžu savākšanas kanālos, bet nokļūs tieši uz grunts neierobežotā pelķē. Šādā gadījumā tiks radīts grunts piesārņojums. Ugunsgrēka iespējamība uz dzelzceļa pievedceļiem ir ar kārtu 10^{-5} - 10^{-7} un bojā var iet līdz 2 cilvēkiem, kas piedalās avārijas likvidācijas darbos – tas nozīmē, ka riska situācija ir apmierinoša.

6. Tehnoloģiskajās iekārtās ietilpstošās naftas produktu sūkņu stacijām ir betona segums ar paaugstinātām apmalēm un vieglas metāla konstrukcijas pārsegumu. Notiekot noplūdei šajās sūkņu stacijās, NĶM grunts piesārņojumam nevajadzētu notikt, bet neliels lokāla mēroga piesārņojums termināļa vēsturē ir noticis, jo būvdarbu laikā vienā apmales daļā paaugstinājums nebija atjaunots. Noplūdušajiem NĶM iztvaikojot, atmosfērā nonāks produktu tvaiki. Produktu iztvaikošanas laikā veidosies ugunsbīstamu tvaiku – gaisa maisījums, kas var izplatīties dažādos attālumos. Ugunsbīstamo tvaiku maisījumam aizdegoties, var būt sagaidāms tvaika mākoņa sprādziens. Momentānas aizdegšanās gadījumā avārijas sekas izpaudīsies kā peļķes ugunsgrēka radīta siltumstarojuma iedarbība. Maza un liela apjoma

noplūžu varbūtība sūkņu stacijā ir lielāka par 10^{-5} , taču šāda NP tvaiku izplatība būtu sagaidāma tikai sūkņu staciju teritorijās, kurās cilvēki neatrodas pastāvīgi. Sliktākajā gadījumā apdraudēts varētu tikt 1 cilvēks – NP operators. Ugunsgrēks NP sūkņu stacijā prognozējams ar varbūtību 10^{-8} - 10^{-9} un iespējams 1 cilvēka letāls iznākums. Šāda riska situācija ir pamatā akceptējama.

7. Produktu virszemes cauruļvadu līnijas izvietotas atklāti virs grunts, tādēļ NĶM noplūdes gadījumā tiks piesārņota apkārtējā vide. Izlijušiem NĶM iztvaikojot, atmosfērā nokļūs to tvaiki. Produktu tvaiku ugunsbīstamā mākoņa izplatības un aizdegšanās gadījumā pastāv tvaika mākoņa sprādziena draudi, bet peļķes ugunsgrēka gadījumā cilvēku dzīvības un blakus esošos objektus apdraud ugunsgrēka radītais siltumstarojums. Grunts piesārņojuma varbūtība ir $9,78 \cdot 10^{-4}$ (dīzeļdegvielai, benzīnam apmēram uz pusi mazāka). Ugunsgrēka iespējamība ir ar kārtu 10^{-7} - 10^{-8} , bez cilvēku bojāejas. Šāda riska situācija ir akceptējama.

8. Tankkuģu piestātnē produkti var noplūst gan uz piestātnes tehnoloģiskā laukuma, gan uz tankkuģa, gan arī akvatorijā. Šādu noplūžu gadījumā izlijušiem NĶM iztvaikojot, atmosfērā nokļūs to tvaiki. Produktu tvaiku ugunsbīstamā mākoņa izplatības un aizdegšanās gadījumā pastāv tvaika mākoņa sprādziena draudi, bet peļķes ugunsgrēka gadījumā cilvēku dzīvības un blakus esošos objektus apdraud ugunsgrēka radītais siltumstarojums. Noplūdes gadījumā akvatorijā sagaidāms Daugavas piesārņojums. Tā kā tipiskākais bojājums tankkuģu kraušanas laikā ar lokano cauruļvadu ir šī cauruļvada pārrāvums, vai arī tankkuģa pārliešana, tad pamatā noplūdes varētu būt sagaidāmas ūdenī. Neliela noplūde tankkuģu uzpildes laikā prognozējama ar varbūtību, kas lielāka par 10^{-5} , taču šādas avārijas pamatā varētu būt saistītas ar ostas akvatorija piesārņošanu, bet toksiskā iedarbība uz cilvēku būtu sagaidāma tikai pie lielāka apjoma noplūdēm. Liela apjoma noplūdes tankkuģu piestātnē varētu notikt ar varbūtību ir $7,47 \cdot 10^{-4}$ – atbilstoši iepriekš minētajiem kritērijiem uzskatāma par nebūtisku. Avārijas sekas lielas noplūdes gadījumā piestātnē varētu apdraudēt tikai piestātnē strādājošo operatoru. Ugunsgrēka iespējamība ir ar kārtu 10^{-5} (degšanai akvatorijā) - 10^{-7} , ar 1 cilvēka bojāeju degšanai piestātnē (10^{-6} - 10^{-7}). Šāda riska situācija ir pamatā akceptējama.

9. Uzņēmumā izbūvētais autocisternu uzpildes punkts ir nodrošināts ar nojumi, aprīkots ar pretinfiltrācijas segumu un ar apmali, kas nodrošina izplūdušā produkta savākšanu. Notiekot bīstamo vielu noplūdei autocisternu uzpildes punktā grunts piesārņojums nav sagaidāms. Noplūdušajiem NĶM iztvaikojot, atmosfērā nonāks produktu tvaiki. Produktu iztvaikošanas laikā veidosies sprādzienbīstams tvaiku – gaisa maisījums, kas var izplatīties nelielā attālumā pie autocisternu uzpildes punkta vai tā robežās. Sprādzienbīstamo tvaiku maisījumam aizdegoties, var būt sagaidāms sprādziens ar pārspiediena izplatīšanos. Momentānas aizdegšanās gadījumā avārijas sekas izpaudīsies kā pelķes ugunsgrēka radīta siltumstarojuma iedarbība. Maza un liela apjoma noplūžu varbūtība autocisternu uzpildē ir ar kārtu lielāka par 10^{-6} . Sliktākajā avāriju scenārijā pie benzīna noplūdes apdraudēti var tikt līdz 2 darbiniekiem. Ugunsgrēks autocisternu uzpildes punktā prognozējams ar varbūtību 10^{-8} - 10^{-9} un iespējams 2 cilvēka letāls iznākums. Šāda riska situācija ir pamatā akceptējama.
10. Bīstamo vielu noplūde ar ārpusobjekta ietekmi pamatā vērtējama saistībā ar bīstamo vielu noplūdi rezervuāru parkā, no dzelzceļa cisternas uz pievadceļiem un cauruļvada, pa kuru pārsūknē naftas produktus no ZO-18 pietātnes. Attiecībā par citu uzņēmumu strādājošo apdraudējumu smagākās sekas tieši var iestāties pie bīstamo vielu noplūdes no rezervuāra (benzīns), kad toksisko koncentrāciju ietekmei būs pakļauta visa SIA „Circle K Terminal Latvia” teritorija un daļēji arī SIA „Naftimpeks” un SIA “Neste Latvija” teritorija. Ietekmēto cilvēku skaits ārpus objekta normālos apstākļos var sasniegt 10 cilvēkus. Pastarpināta ietekme uz ārpusobjekta darbiniekiem būs sagaidāma pie atvasināta avārijas scenārija, kad siltumstarojuma vai pārspiediena ietekmē tiek bojātas SIA „Naftimpeks” vai SIA “Neste Latvija” tehnoloģiskās vienības, kuras atrodas vistuvāk dzelzceļa pievadceļiem un bīstamo vielu transporta cauruļvadam no ZO-18 pietātnes. Pie atvasināta scenārija iespējama (rezervuāru sabrukums ar tālāku avārijas eskalāciju) līdz 5 cilvēku letāls iznākums blakus esošajos objektos, atkarībā no tā kādi meteoroloģiskie apstākļi būs konkrētajā brīdī (vēja virziens vai bezvējš, inversija u.t.t.).

Kopumā veiktais objekta riska avotu un iespējamo rūpniecisko avāriju seku izvērtējums ļauj secināt, ka objekta darbība un drošības sistēma nepieļauj potenciāli iespējamās avārijas, nerada paaugstinātu risku cilvēku dzīvībai un veselībai ārpus uzņēmuma teritorijas, kā arī pašā uzņēmumā normālas darbības laikā pie nosacījuma, ka avārijas situācijā realizē visus nepieciešamos drošības pasākumus (iedzīvotāju un blakus esošo uzņēmumu apziņošana, savlaicīga avārijas situācijas ierobežošanas rīcība, avārijas eskalācijas nepieļaušana, cilvēku evakuācija, teritorijas norobežošana u.c.) līdz VUGD ierašanās brīdim.

6. Civilās aizsardzības organizācija objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem

Par SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa civilās aizsardzības organizācijas izveidošanas un darbības pamatmērķiem ir uzskatāmi:

- iespējamo iekšējo un ārējo bīstamības avotu radīto katastrofu veidu, raksturlielumu, iedarbības potenciālo seku, to iespējamības apzināšana un novērtējums;
- potenciālo katastrofu prevencija, pārvaldīšana un seku likvidēšana;
- glābšanas, neatliekamo, avārijas un likvidēšanas darbu izpilde;
- nodarbināto veselības un dzīvības aizsardzība;
- iespējamā kaitējuma cilvēkam, īpašumam un videi samazināšana.

Civilās aizsardzības pamatmērķu sasniegšana iespējama, izpildot sekojošus pamatuzdevumus:

- nodrošināt CA un katastrofu pārvaldīšanas likuma, MK noteikumu Nr.131, MK noteikumu Nr.563 un citu normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi;
- apzināt iespējamās avārijas situācijas uzņēmumā, plānot un organizēt pasākumus, lai mazinātu un novērstu potenciālās briesmas un zaudējumus;
- sagatavot uzņēmuma darbiniekus un krīzes vadības grupas dalībniekus rīcībām avārijas situācijās;
- nodrošināt maksimāli iespējamo uzņēmuma stabilitāti avārijas situācijās.

6.1. Atbildīgās personas par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu un sakariem ar avārijas dienestiem

Lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā nevēlamu notikumu, rūpnieciskās avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā pieņem termināļa vadītājs.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.131 prasībām, par atbildīgo personu termināļa pārvaldīšanā norīkots SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa vadītājs Ēriks Teivāns (tālrunis: +371 27126154, elektroniskais pasts: eriks.teivans@circlekeurope.com), kurš pieņem lēmumus par termināļa ekspluatāciju (t.sk tehnisko apkopi, atjaunošanu, pārbūvi vai citām izmaiņām ekspluatācijas laikā) un termināļa darbības daļēju vai pilnīgu apturēšanu avārijas vai tās draudu gadījumā, kā arī citās ārkārtas situācijās terminālī. Pēc iepriekš minēto draudu vai seku novēršanas, atbildīgās personas pienākums ir pieņemt lēmumu par termināļa darbības atsākšanu.

Atbildīgais par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, citām valsts institūcijām, pašvaldībām un avārijas dienestiem ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām, pašvaldībām un dienestiem nevēlamu notikumu, rūpnieciskās avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā ir termināļa vadītājs.

Termināļa vadītājs ir arī Civilās aizsardzības organizācijas vadītājs un Ostas iekārtas aizsardzības virsnieks – persona, kurai uzticēta atbildība par ostas iekārtas drošības plāna izstrādāšanu, īstenošanu, pārskatīšanu un uzturēšanu un kura uztur sakarus ar kuģa un kuģošanas kompānijas aizsardzības virsnieku.

Atbildīgā persona civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas ietvaros terminālī nodrošina šādus pasākumus:

- pamatojoties uz risku novērtējumu, nosaka preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus;
- pamatojoties uz risku novērtējumu, apzina un plāno resursus negadījumu vai avāriju gadījumiem un noteikto pasākumu īstenošanai;
- apzina paaugstinātas bīstamības objektā esošo bīstamo vielu īpašības, fizikālo stāvokli, iespējamās ķīmiskās reakcijas un izvieto bīstamās vielas objektā tā, lai nepieļautu tādu to savstarpējo iedarbību, kas rada vai var radīt kaitējumu objektā;
- bīstamo vielu atrašanās vietas apzīmē atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā;
- izstrādā bīstamo vielu atrašanās vietu shematisku attēlojumu (plānu), norādot bīstamās vielas nosaukumu, ANO numuru, bīstamības piktogrammas, bīstamības apzīmējumus (H frāzes), drošības prasību apzīmējumus (P frāzes), kā arī nodrošina šīs informācijas aktualitāti un izvietošanu pieejamā vietā;
- nosaka evakuācijas maršrūtus un pulcēšanās vietas dažāda rakstura negadījumu vai avāriju laikā, kā arī apzīmē tās atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā;
- bīstamās vielas uzglabā tā, lai:
 - ✓ nepieļautu nepiederošu personu piekļūšanu tām;
 - ✓ nepieļautu, ka uzglabāšanas iekārtu vai iepakojuma materiāls veido ķīmiskus savienojumus ar iepakoto vai uzglabāto bīstamo vielu vai pakļaujas tās iedarbībai;
 - ✓ nodrošinātu, ka attiecīgo vielu un iepakojuma konstrukcija un materiāls ir izturīgs ražotāja paredzētajos lietošanas un glabāšanas apstākļos un nepieļautu satura zudumu uzglabāšanas laikā;
- norīko vienu vai vairākas atbildīgās personas, kas katastrofas, avārijas, negadījuma vai to draudu gadījumā pieņem lēmumu par agrīnās brīdināšanas un informēšanas īstenošanu;
- nodrošina brīvu piekļūšanu manuālās un tālvadības iedarbināšanas ierīcēm, lai īstenotu agrīno brīdināšanu un informēšanu;
- slēdz līgumus ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, citām institūcijām un komersantiem, ja paredzams, ka saimnieciskās darbības izraisītā negadījuma vai avārijas rezultātā paaugstinātas bīstamības objekts nespēs nodrošināt reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus;
- iepazīstina objektā nodarbinātos un uz līguma pamata nodarbinātos ar civilās aizsardzības plānu un tajā paredzētajiem pasākumiem, un nodarbinātie to apliecina ar parakstu;
- uztur darba kārtībā inženiertehniskās sistēmas un iekārtas atbilstoši ražotāju noteiktajām prasībām un būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;

- uztur darba kārtībā nepieciešamās nepārtrauktās elektrobarošanas ierīces (UPS);
- avārijas, negadījuma vai to draudu gadījumā nekavējoties ziņo attiecīgajām valsts, pašvaldības un citām institūcijām;
- veic paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plānā paredzētos pasākumus;
- katastrofas, avārijas, negadījuma vai to draudu gadījumā nodrošina to personu savlaicīgu agrīno brīdināšanu un informēšanu, kuras atrodas terminālī, kā arī apdraudējuma iedarbības zonā ārpus termināļa;
- informēšanu vai agrīno brīdināšanu nodrošina, izmantojot skaņas ierīces, kas nodrošina savlaicīgu agrīno brīdināšanu un informēšanu par nepieciešamo rīcību;
- manuālās un tālvadības iedarbināšanas ierīces, lai īstenotu agrīno brīdināšanu un informēšanu, nodrošina ar paskaidrojošo uzrakstu valsts valodā;
- objektā, kura teritorijā pastāvīgi neatrodas darbinieki, nodrošina automātisko vai attālināto iedarbināšanu ierīcei, kas veic iepriekšējos punktos minēto informēšanu vai agrīno brīdināšanu;
- nodrošina nodarbinātos ar nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, laikus organizējot to uzturēšanu, apzīmēšanu un pārbaudi;
- nodrošina atbilstošu aprīkojumu cietušo pārvietošanai;
- organizē civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības saskaņā ar normatīvajiem aktiem par civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību;
- ✓ praktiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības ne retāk kā reizi trijos gados;
- nodrošina pēdējo veikto civilās aizsardzības mācību dokumentācijas (mācību programma, mācību sagatavošanas un norises plāns, pārskats un izvērtējums par mācībām) pievienošanu objekta civilās aizsardzības plānam.

Atbilstoši rīkojumam, lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu pieņem termināļa CA sistēmas vadītājs. CA vadītāja un CA speciālista (koordinatora) funkcionālie pienākumi, tiesības un atbildība noteikti rīkojumā, kas pievienots pielikumā Nr.4.2.. CA sistēmas vadītāja pienākumos ietilpst koordinēt glābšanas darbus ārpus objekta teritorijas un nodrošināt sakarus ar glābšanas dienestiem, citām valsts institūcijām, pašvaldību un avārijas dienestiem nevēlamu notikumu, rūpnieciskās avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.

Ar rīkojumu "Par atbildīgās personas norīkošanu termināļa pārvaldīšanā SIA "Circle K Terminal Latvia" Rīgas terminālī (pielikums Nr.4.2) noteikta atbildīgā persona terminālī – termināļa vadītājs, kurš pieņem lēmumus par termināļa ekspluatāciju un termināļa darbības daļēju vai pilnīgu apturēšanu avārijas vai tās draudu gadījumā. Savukārt viņu prombūtnes laikā noteiktās tiesības un atbildība tiek piešķirta aizvietojušajām personām.

Darbinieku pienākumi un atbildība to pilnā apjomā ir noteikta amatu aprakstos, rīkumos un instrukcijās.

Sakarā ar ierobežotu darbinieku skaitu vienam darbiniekam (amatpersonai, tehniskajam speciālistam) ar rīkojumiem kā papilddienākumi ir uzdoti vairāku drošības un CA jomu risinājumi un atbildība. Minētie papildus pienākumi un to apraksti iekļauti katra darbinieka Darba līgumā, Amata aprakstā, norādīti Rīcības plānā, Darbības plānā un instrukcijās. Darbinieku pienākumi kopējā drošības sistēmā ir sekojoši:

Atbildīgā persona – termināļa vadītājs, CA sistēmas vadītājs
Ēriks Teivāns, tālrunis: +371 27126154,
Elektroniskā pasta adrese: eriks.teivans@circlekeurope.com

Par atbildīgo personu pēc MK noteikumu Nr.131 prasībām SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa vadītājs ir noteikts ar komercsabiedrības rīkojumu. Kā termināļa CA organizācijas vadītājs atbildīgā persona ir atbildīga arī par termināļa CA organizācijas uzturēšanu gatavībā un ir tiesīga ar saviem rīkojumiem sadalīt pienākumus, tiesības un atbildību starp pārējām termināļa amatpersonām, speciālistiem un darbiniekiem, kontrolēt viņu darbības kvalitāti. Atbildīgā persona risina nepieciešamā finansējuma pieprasīšanu plānoto un neparedzēto riska samazināšanas pasākumu veikšanai, iekļaujot to gada budžeta projektā un/vai risinot šo nodrošinājumu ar uzņēmuma pārvaldītājiem (praktiski ar SIA „Circle K Terminal Latvia” vadību).

Termināļa atbildīgā persona ir tiesīga:

- par noteikto pienākumu termināļa rūpnieciskās drošības jomā nepildīšanu vai nekvalitatīvu pildīšanu pielietot disciplināros sodus līdz pat Darba līguma laušanai ar vainīgo uzņēmuma darbinieku,
- par rupju darba aizsardzības u.c. drošības prasību pārkāpumu nekavējoties atstādināt darbinieku no darba un 10 dienu laikā izlemt par darba attiecību turpināšanu vai nosūtīt viņu uz papildus apmācību, par mācību laiku saglabājot minimālo mēnešalgu,
- pieprasīt nepieciešamo papildus finansējumu rūpniecisko avāriju riska samazināšanai un/vai avārijas seku likvidēšanai no komercsabiedrības vadības (papildus ikgadējā budžetā paredzētajam finansējumam),
- ar saviem rīkojumiem apstādināt vai atjaunot pēc pārtraukuma termināļa, tā atsevišķu iekārtu, darbību.

Saistībā ar civilo aizsardzību termināļa CA organizācijas pienākumi ir:

- analizēt informāciju par situāciju katastrofas apdraudētajā teritorijā par cilvēkiem, īpašumam un videi nodarīto kaitējumu, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanu, kā arī izvērtēt apdraudējuma iespējamo attīstību;
- organizēt palīdzības saņemšanu, ja uzņēmuma rīcībā esošie resursi ir nepietiekami;
- reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai;
- koordinēt papildu resursu piesaisti katastrofu pārvaldīšanai;
- koordinēt evakuācijas pasākumus, pirmo palīdzību, kā arī cita veida palīdzības sniegšanu katastrofās cietušajiem;
- pēc apdraudējuma pārvarēšanas novērtēt veiktos pasākumus;

- precizēt uzņēmuma civilās aizsardzības plānu;
- piedalīties vietēja mēroga civilās aizsardzības mācībās;
- uzturēt darba kartībā apziņošanas un trauksmes sistēmu;
- uzturēt darba kartībā inženiertehnisko aprīkojumu, ekipējumu.

Ugunsdrošības speciālists – termināļa vecākais operators risina ar ugunsdrošības profilaksi un ugunsdzēsības gatavību saistītos jautājumus. Organizē un nodrošina katras darba maiņas sastāvā esošo darbinieku gatavību, materiāltehnisko nodrošinājumu, personāla apmācību. Atbildīgo par atbilstošu IAL nodrošināšanu, iepazīstina darbiniekus par riska faktoriem, aizsardzībai pret kuriem IAL tiek izsniegti, apmācīt darbiniekus to pareizai lietošanai, uzturēšanai un kopšanai. Ugunsgrēka, noplūdes gadījumā līdz VUGD struktūrvienību ierašanās brīdim terminālī, pilda ugunsgrēka dzēšanas (avārijas likvidēšanas darbu) vadītāja pienākumus. Avārijas gadījumā savas darba maiņas ietvaros avārijas vienību (atkarībā no avārijas veida – ugunsdzēsības posma, Bīstamo vielu/maisījumu noplūdes likvidācijas grupas, Dzelzceļa avārijas tehniskā grupas) vadītājs.

Atbildīgais par vides aizsardzību un bīstamo vielu apsaimniekošanu – vecākais operators:

- piesārņojošo vielu emisiju gaisā limitu (MPEL) projektu izstrādes un periodisko emisiju no stacionārajiem piesārņojuma avotiem testēšanas organizēšana,
- B kategorijas piesārņojošu darbību atļaujas saņemšanas nodrošināšana, nosacījumu ievērošanas organizācija un uzraudzība,
- ūdens patēriņa kontrole, notekūdeņu kvalitātes periodiskās testēšanas nodrošināšana,
- ķīmisko vielu un maisījumu Drošības datu lapu izstrāde vai aktualizācija,
- grunts un gruntsūdeņu monitoringa uzturēšana,
- bīstamo atkritumu apsaimniekošanas prasību ievērošanas nodrošināšana, bīstamo atkritumu aprites uzskaitē,
- periodisko atskaišu Lielrīgas RVP u.c. institūcijām sagatavošana, sarakste un lietvedība.

Atbildīgais par bīstamo iekārtu tehnisko stāvokli un drošu ekspluatāciju – vecākais operators:

- organizē bīstamo iekārtu periodisko tehnisko pārbaudi, to ikdienas apsekošanu un tehnisko apkopi, dokumentācijas kārtošānu, darbinieku apmācību un instruktāžas.
- Ir tiesīgs: par rupjiem drošības pārkāpumiem atstādināt darbinieku no darba, sakarā ar iekārtas vai tās vadības un citu elementu tehnisko neatbilstību pieprasīt iekārtas lietošanas pārtraukšanu.

Atbildīgais par darbu uzraudzību sprādzienbīstamā vidē – vecākais operators:

- atbildīgs par to, lai konstatētajās sprādzienbīstamajās vidēs (tankkuģu piestātne, dzelzceļa cisternu noliešanas estakāde, autocisternu noliešanas estakāde, tvaiku rekuperācijas iekārta, sūkņu stacija, rezervuāru parki) darbinieki, klienti un apakšuzņēmēji veic darbu ar sprādziendrošām darba metodēm, darba instrumentiem un darba apģērbiem un lietotu atbilstošus IAL.
- avārijas gadījumā savas darba maiņas ietvaros avārijas vienību (atkarībā no avārijas veida – ugunsdzēsības posma, Bīstamo vielu/maisījumu noplūdes likvidācijas grupas, Dzelzceļa avārijas tehniskā grupas) vadītājs,

Atbildīgais par automātisko ugunsdzēsības un signalizācijas sistēmas ekspluatāciju – vecākais operators:

- atbildīgs par automātisko ugunsdzēsības un signalizācijas sistēmu uzturēšanu darba kārtībā, automātiskās ugunsdzēsības sistēmas ekspluatācijas noteikumu ievērošanu, personāla apmācības automātisko ugunsdzēsības sistēmu ekspluatācijas jautājumos nodrošināšanu un atbildīgi par automātiskās ugunsdzēsības un signalizācijas sistēmas tehnisko apkopju un remontu kontrolēšanu, ekspluatācijas dokumentācijas noformēšanu.

Darba aizsardzības speciālists – vecākais operators, pienākumos ietilpst:

- termināļa darba aizsardzības sistēmas organizācija un tās funkcionēšanas nodrošināšana,
- darba vides iekšējās uzraudzības, t.sk. darba vides testēšana,
- sprādzienbīstamības u.c. riska novērtēšanas, plānošanas, īstenošanas un pilnveidošanas organizēšana, citu ar normatīvajām prasībām noteikto obligāto pasākumu organizēšana,
- instruktāžas, apmācība, zināšanu pārbaudes, pirmās palīdzības aptieciņu un individuālo aizsardzības līdzekļu apgāde (uzskaite, pārbaude, iegāde),
- darba aizsardzības u.c. drošības instrukciju izstrāde,
- nelaimes gadījumu darbā izmeklēšana, organizēšana un kontrole.

Praktiskās darbības – darba vides iekšējā uzraudzība un īstenošana, t.sk. risku novērtēšanu u.c. veic kompetentā persona no kompetentās institūcijas (sadarbības partneris) kopīgi ar termināļa darba aizsardzības speciālistu. Darbinieku norīkojumus uz obligātajām veselības pārbaudēm izdod personāla daļa,

Atbildīgais par uzņēmuma elektroietaisi – vecākais operators, pienākumos ietilpst:

- elektrotehniskā personāla apmācības, atestēšanas un periodiskās grupas apliecināšanas un instruktāžu organizēšana,

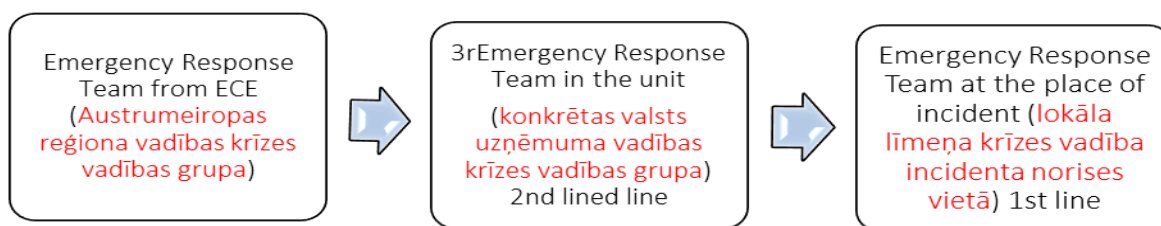
- neelektrotehniskā personāla apmācība un instruktāžas,
- uzņēmuma elektroietaisies pareizas ekspluatācijas organizēšana un pārraudzība,
- periodisko elektrisko mērījumu organizēšana, elektroaizsardzības līdzekļu testēšana, drošības zīmju un signālkrašojuma nodrošināšana,
- elektroenerģijas, siltumenerģijas, ūdens patēriņa uzskaitē, lietvedība,

Pārvadājumu drošības konsultants (padomnieks)–vecākais operators, pienākumos ietilpst:

- NĶM pārvadājumu un kravas (autoceļu, jūras un dzelzceļa pārvadājumus) operāciju drošības organizēšana un pārraudzība,
- NP operatoru apmācība drošām darba metodēm, NĶM avārijas likvidēšanas risinājumi.

Korporatīvajā līmenī ir izveidota Krīzes vadības grupa, kuras pienākumos ir risināt avārijas situācijas, veikt primāros ar drošību saistītos pasākumus, koordinētu iesaistīto personu darbu, novērstu vai samazinātu zaudējumus, kaitējumu vai citas sekas.

Atbildīgā persona vai tā aizvietotājs mobilizē grupu (skat/it 6.1. attēlu), cik drīz vien iespējams. Grupas mobilizācijas mērķis ir pirmās sanāksmes organizēšana stundas laikā (organizējot videokonferenci).

6.1. attēls . Krīzes vadības grupas darbības shēma

Uzņēmuma ietvaros pastāv trīs līmeņu krīzes vadības grupas:

- ir 3 apziņošanas līnijas, katrai no kurām ir savs atbildības līmenis (ziņošana tālāk, reaģēšana, krīzes vadības grupas sasaukšana);
- ja situācija prasa iesaistīties 2. līnijai, (kādas situācijās, tas ir aprakstīts dokumentos), tad tiek pieņemts lēmums par krīzes vadības grupas sasaukšanu (Latvijas biznesa vienības vadītājs pieņem lēmumu);
- ja situācija prasa iesaistīties 3. līnijai, (kādas situācijās, tas ir aprakstīts dokumentos) tad tas pats, tikai koordinējot krīzes vadības grupas darbību ar Eiropas kolēģiem, kas par to ir atbildīgi;
- krīzes vadības grupa sastāv no Latvijas vadības grupas, ka arī papildus nozīmēti darbinieki, kuriem katram grupā ir savi precīzi fiksēti pienākumi;
- krīzes grupa strādā piesaistot arī ārējos resursus.

6.2. Civilās aizsardzības vienības, pirmās palīdzības un citām operatīvajām avārijas vienībām, kas izveidotas objektā

Ir izveidota SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa civilās aizsardzības organizācija (rīkojums Nr. TE 11-18, 14.08.2020., pielikumā Nr.4.1..) ar mērķi uzturēt noteiktajā gatavības pakāpē termināļa civilās aizsardzības organizāciju. Rīkojumā noteikta termināļa CA organizatoriskā struktūra, termināļa CA vadītāja un CA speciālista (koordinatora) funkcionālie pienākumi, tiesības un atbildība. Kopējā SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa civilās aizsardzības organizācijas struktūras shēma iekļauta 6.2. attēlā.

CA organizācija sastāv no:

- CA organizācijas vadītāja – termināļa vadītājs (atbildīgā persona);
- CA speciālists – termināļa vecākais operators (koordinators);

Termināļa CA vadītāja prombūtnes gadījumā viņa pienākumus CA jomā pilda vecākais operators. Termināļa atbildīgie speciālisti objekta CA organizācijas darbībā var tikt iesaistīti ar termināļa CA vadītāja papildus rīkojumiem.

Termināļa CA posmi (vienības) tiek izveidoti pēc esošā darba organizācijas principa, paredzot tos katrā darba maiņā un pēc nepieciešamības iekļaujot to sastāvā sadarbības līguma organizāciju (SIA "Lartkom", SIA "Latteps", SIA "Neste Latvija", SIA "Hoyer Latvia", SIA "Eko Osta") darbiniekus:

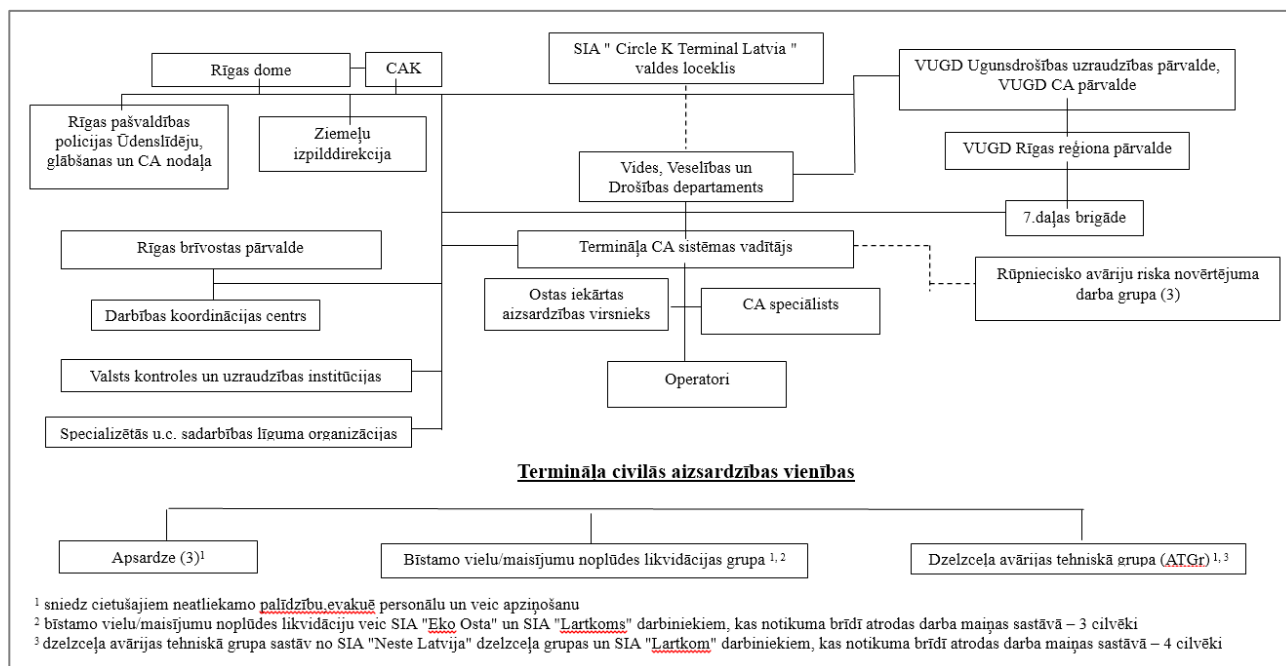
- Ugunsgrēka lokalizācijas vienība (katrā darba maiņā):
 - grupas vadītājs – vecākais operators,
 - dalībnieks – NP operators,
 - dalībnieks – apsargs;
- Bīstamo NĶM noplūdes lokalizācijas vienība (3 cilvēki):
 - pienākumi uzdoti SIA "Latteps", SIA „Eko Osta” un SIA "Lartkom" darbiniekiem, kas notikuma brīdī atrodas darba maiņas sastāvā. Grupas vadītājs – termināļa vecākais operators;
- Dzelzceļa avārijas tehniskā vienība (4 cilvēki):
 - pienākumi uzdoti SIA "LDZ Cargo" un SIA "Lartkom" darbiniekiem, kas notikuma brīdī atrodas darba maiņas sastāvā. Grupas vadītājs – termināļa vecākais operators.

Nepieciešamo pirmo palīdzību negadījumā cietušajiem līdz VUGD un NMPD ierašanās brīdim terminālī un viņu evakuāciju nodrošina CA posmu dalībnieki.

Līdz ar VUGD struktūrvienību ierašanos terminālī ugunsgrēka (NĶM noplūdes) likvidēšanas darbu vadību uzsāk augstākā VUGD amatpersona notikuma vietā - Ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītājs.

Atbildīgā persona civilās aizsardzības vienību:

- apmāca (organizē vienību personāla apmācību) ņemot vērā tāda notikuma iespējamību, kurš radītu vissmagākās sekas videi, cilvēka dzīvībai, veselībai;
- nodrošina vienību ar attiecīgu tehnisko aprīkojumu iespējamo negadījumu vai avāriju seku likvidēšanai;
- veic attiecīgu reglamentējošo dokumentu izstrādi, nosakot vienības pienākumus un tiesības, tehnikas un speciālā aprīkojuma veidus un skaitu, individuālos aizsardzības līdzekļus, kā arī iesaistīto darbinieku skaitu un to apmācību.

6.2.attēls. SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa civilās aizsardzības organizācijas struktūras shēma

Atbilstoši starp SIA "Circle K Terminal Latvia" un SIA "Neste Latvija" noslēgto sadarbības līgumu un instrukcijā "Ugunsdrošības instrukcija un rīcības plāns SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas termināļa darbiniekiem ugunsgrēka gadījumā" un tās saistošajos pielikumos noteiktajam avārijas situāciju, NĶM noplūžu likvidēšanā un ugunsgrēka dzēšanā jāpiedalās visiem "Circle K Terminal Latvia" termināļa darbiniekiem, kā arī jāiesaista blakus esošā Neste termināļa personāls un ugunsdrošības jautājumos kompetents "Circle K Terminal Latvia" termināļa apakšuzņēmēju personāls, kā arī iepriekš minēto organizāciju rīcībā esošā tehnika.

SIA "Circle K Terminal Latvia" Rīgas termināļa civilās aizsardzības sakaru un informācijas apmaiņas shēma ir redzama CA plāna 13.1.attēlā.

Uzņēmumā ir noteiktas šādas gatavības pakāpes:

- ikdienas (pastāvīgā) gatavības pakāpe – normālais darba režīms (gatavības periods – līdz 5 minūtēm). Tā ir noteikta uzņēmuma apsardze (2 apsargi, t.sk. 1 – pietātnē ZO-18) un NĶM kravas operāciju dežūrmāiņai (darba maiņas vadītājs, NP operators, dz/ceļa darbinieki: dz/ceļa dežurants, dz/ceļa cisternu sastādītājs, lokomotīves mašīnists), kopā – 5 darbinieki,
- paaugstināta gatavība – katastrofu (ārkārtas situācijas – ierašanās līdz 60 minūtēm), tās draudu apstākļos, seku likvidēšanas periodā (reaģēšanas un īstermiņa seku likvidēšanas periods, katastrofu pārvaldīšanas periods). Tā ir noteikta uzņēmuma atbildīgajām amatpersonām un tehniskajiem speciālistiem.

Uzņēmuma avārijgatavību nodrošina izveidotā CA organizācija. Avārijas situācijas rašanās gadījumā CA organizācijai būs jāuzsāk apziņošanas, avārijas likvidēšanas un glābšanas darbu organizēšana atbilstoši izstrādātajiem Rīcības plāniem, un būs jāveic šos darbus līdz brīdim, kad ierodas VUGD struktūrvienības vai citi dienesti.

7. Informācija par darbinieku teorētiskajām un praktiskajām apmācībām rīcībai rūpniecisko avāriju gadījumos, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā

Atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likuma 22. pantam civilās aizsardzības speciālistu apmācību veic valsts akreditētas augstākās izglītības iestādes un vidējās profesionālās izglītības iestādes. Atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likuma 23. panta (3) daļai, nodarbināto apmācību civilās aizsardzības jautājumos organizē darba devējs.

7.1. Kārtība, kādā notiek darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība par pasākumiem, kurus paredzēts veikt nevēlama notikuma un rūpnieciskās avārijas gadījumā objekta teritorijā

Atbildīgais darbinieks par civilās aizsardzības organizēšanu SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu terminālī plāno un organizē mācības civilās aizsardzības jomā pamatojoties uz MK 2017.gada 19.septembra noteikumiem Nr.563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" un saskaņā ar 2017.gada 5.decembra MK noteikumiem Nr.612 „ Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” par sekojošām tēmām:

- komersanta iekšējie un ārējie apdraudējumi un aizsardzība pret tiem;
- nodarbināto rīcība, ja objektā notikusi avārija;
- rīcība katastrofas gadījumā;
- apziņošanas kārtība objektā;
- evakuācijas kārtība objektā;
- valstī iespējamās katastrofas un to sekas;
- valsts iestādes, kas veic katastrofu pārvaldīšanu;
- valsts civilās aizsardzības sistēmu;
- civilās trauksmes un apziņošanas sistēma objektā;
- rīcība dzirdot trauksmes signālu;
- terorisms un tā izpausmes;
- individuālie aizsardzības līdzekļi katastrofu gadījumā.

Līdz ar teorētisko apmācību notiek arī praktiskās nodarbības (termināļa ugunsdzēsības sistēmas manuālā iedarbināšana, darbības ar lafetstobru, pārvietojamo putu ģeneratoru (stobru) un ugunsdzēsības aparātiem, bonu izlikšana akvatorijā, darbs ar skimeri u.c.).

Uzņēmuma darbinieki tiek apmācīti pirmās palīdzības sniegšanā saskaņā ar 2010.gada 3.augusta MK noteikumiem Nr.713 „Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu”. Teorētiskās apmācības pirmās palīdzības sniegšanā notiek regulāri katru gadu.

Apmācību pirmās palīdzības sniegšanā darbinieki ir izgājuši arī kārtojot autovadītāju apmācību kursus.

Lai nodrošinātu informācijas un pieredzes apmaiņu un līdzīgu negadījumu novēršanu nākotnē, SIA „Circle K Terminal Latvia” organizē vienas dienas apmācības saviem un sadarbības partneru darbiniekiem ar mērķi uzturēt drošu un veselīgu darba vidi, samazināt savu ietekmi uz apkārtējo vidi. Šajās apmācībās SIA „Circle K Terminal Latvia” un pieaicināti speciālisti analizē avārijas situācijas/negadījumus un to iemeslus gan savā uzņēmumā, gan citos līdzīgos uzņēmumos.

7.2. Plānoto pasākumu un resursu iesaistīšanas gatavības pārbaudes

Atbilstoši MK noteikumu Nr.131 45.punta prasībām objekta atbildīgā persona sadarbībā ar valsts un pašvaldības iestādēm ne retāk kā reizi trijos gados objekta civilās aizsardzības plāna un ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna darbību pārbauda praktiskajās mācībās, kā arī pārskata tos un, ja nepieciešams, triju mēnešu laikā precizē vai papildina.

Periodiski tiek veiktas termināļa iekšējās praktiskās mācības, piemēram, imitējot ugunsgrēku, darbiniekus praktiski apmāca dažāda ugunsdzēsības inventāra – ugunsdzēsamo aparātu, hidrantu, šļūteņu u.c. – lietošanā. Termināli periodiski notiek praktiskas apmācības, sadarbojoties ar VUGD. Šādās apmācībās tiek praktiski trenētas termināļa un Latvijas atbildīgo dienestu darbinieku iemaņas dažādu avāriju likvidēšanas gadījumos. Pēdējās šāda mēroga apmācības termināli tika veiktas 2018. gada 29.novembrī.

2020.gada 5.februārī terminālā tika organizētas Evakuācijas mācības, kuru mērķis bija vingrināt termināļa personāla reaģēšanu uz neatpazītu priekšmetu atrašanu un termināļa evakuācijas kārtību; testēt pieejamo radiosakaru sistēmu un vingrināt sakaru procedūras ievērošanu, apziņošanas sistēmu un testēt apziņošanas sistēmu caur G4S operatīvās vadības centru.

Par mācībām sagatavotie pārskati un izvērtējumi pievienoti pielikumā Nr.9.1. un 9.2.

7.3. Sadarbība ar VUGD, avārijas dienestiem, valsts un pašvaldību iestādēm šo mācību organizēšanā un veikšanā

Ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) struktūrvienībām:

- ugunsdrošības jautājumu risināšanā un kontrolē;
- CA plāna atbilstības izvērtēšana;
- līdzdalības CA mācību (avārijmācību) sagatavošanā, vadībā, rezultātu izvērtēšanā.

Katastrofu gadījumā: VUGD struktūrvienības izsaukšana ugunsgrēka, sprādziena gadījumā un iesaistīšana ugunsdzēsības un glābšanas darbos;

- iesaistīto resursu pakļaušana VUGD glābšanas darbu vadītājam.

Ar Valsts un pašvaldības policiju:

- rīcības saskaņošana ar Valsts un pašvaldības policiju iespējamai līdzdalībai objekta apsardzē un sabiedriskās kārtības uzturēšanā tuvākajā apkārtnē.

Katastrofu gadījumā: policijas spēku iesaistīšana apsardzes pastiprināšanā un kārtības uzturēšanā, atbilstoši situācijai pēc objekta CA vadītāja ziņojuma;

- apkārtējo iedzīvotāju brīdināšana un norādījumu sniegšana par tālāko rīcību ar policijas transportu, megafoniem u.c. līdzekļiem.

Ar neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMPD):

Katastrofu gadījumā: NMPD izsaukšana medicīniskās palīdzības sniegšanai cietušajiem un viņu nogādāšanai ārstniecības iestādēs, ja radusies tāda nepieciešamība.

Sadarbība ar Rīgas pilsētas CAK, Rīgas pašvaldības policijas sastāvā esošo CA nodaļas un RBP OVN pārstāvjiem, pamatā izpaužas kā termināļa periodiskas pārbaudes un līdzdalību mācībās.

Ar pilsētas avāriju dienestiem (AS "Latvenergo" AS "Latvijas Gāze", SIA "Rīgas ūdens" un citiem):

- resursu piegādes nodrošināšana objektam (līgumu slēgšana, atjaunošana);
- inženiertehnisko iekārtu un enerģotiklu uzturēšana un uzraudzība.

Katastrofu gadījumā: avārijas dienestu izsaukšana un līdzdalība ugunsgrēka, sprādziena vai cita negadījuma postījumu likvidēšanā, normāla stāvokļa atjaunošanā un objekta tālākās darbības nodrošināšanā.

7.4. Kārtība, kādā notiek darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība par pasākumiem, kurus paredzēts veikt rūpnieciskās avārijas vai katastrofas gadījumā ārpus objekta teritorijas, īstenojot sadarbības un savstarpējās palīdzības plānus ar VUGD, citām valsts institūcijām vai avārijas dienestiem

Darbinieku rīcība nestandarta apstākļos un avārijas draudu situācijās tiek noteikta ekspluatācijas dokumentācijā un amata aprakstos, bet iespējamo avāriju glābšanas darbos iesaistāmo darbinieku rīcība – CA plānā un attiecīgajās instrukcijās. CA plāna pielikumos pievienota ugunsdzēsības sistēmas pielietošanas instrukcija, rīcības plāns ugunsgrēka, bīstamo vielu noplūdes gadījumā terminālī un SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa rūpnieciskās avārijas, tās seku likvidēšanas un CA pamatpasākumu plāns.

Darbinieku instruktāžu katrā darba vietā veic atsevišķi, ievērojot darba specifiku un reālo situāciju.

Regulāri tiek veiktas atkārtotas instruktāžas saskaņā ar ugunsdrošības un darba drošības instrukcijām. Tiek veiktas apmācības rīcībai ārkārtas gadījumos.

Terminālī ir izstrādāta darbinieku apmācības programma rīcībai ārkārtas situācijās, lai sniegtu nepieciešamās zināšanas, kas varētu palīdzēt pareizi rīkoties avāriju gadījumos un palīdzētu novērst vai maksimāli mazināt iespējamo ietekmi uz darbinieku drošību un veselību.

Sistemātiskās ugunsdrošības sistēmu un gatavības ugunsgrēka dzēšanai (avārijas likvidēšanai) pārbaudes notiek saskaņā ar reglamentā noteikto darbu apjomu un intervālu. Ne retāk kā reizi gadā pārbaudes veic VUGD Ugunsdrošības uzraudzības inspektori un reizi gadā – VVD izveidotā Kompleksā pārbaude. Katru ceturksni tiek veiktas pārbaudes arī no Rīgas brīvostas puses. Pārbaudes noris arī uzņēmuma avārijmācībās.

VUGD, izmantojot plašsaziņas līdzekļus, sabiedriskās līdzdalības procesu vai izvēloties citu vispiemērotāko veidu:

- informē sabiedrību par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā paredzētajiem pasākumiem:
 - par sabiedrības drošības un aizsardzības pasākumiem;
 - par atbildīgajai personai paredzēto palīdzību rūpnieciskās avārijas likvidēšanai objekta teritorijā;
 - par pasākumiem rūpniecisko avāriju vai to seku ierobežošanai, samazināšanai vai likvidēšanai ārpus objekta teritorijas.

8. Pasākumi, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšanu par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem

Termināļa darbinieku apziņošanas un informēšanas kārtība - par terminālī notikušo avāriju (NĶM noplūde >300 l, ugunsgrēks, sprādziens – to draudi) termināļa un kaimiņu termināļu darbiniekus paredzēts brīdināt ar elektrosirēnu, kuras efektīvās dzirdamības rādiuss ~100 m. Atskanot sirēnai:

- ziņo VUGD;
- reaģēšanā neiesaistītie darbinieki patstāvīgi evakuējas no termināļa teritorijas pa evakuācijas pamata maršrutu (skatīties 1.2.pielikumu) cauri caurlaidei, ja tas nav iespējams – pa rezerves evakuācijas maršrutiem cauri rezerves vārtiem uz Laivinieku ielu vai SIA "Neste Latvija" termināli (vārtus atver apsargs). Evakuācijas norisi kontrolē un pēc nepieciešamības un iespējas organizē reaģēšanā iesaistītie darbinieki (gan Circle K, gan Neste termināļa darbinieki);
- glābšanas darbos iesaistītie darbinieki ierodas iepriekš noteiktajā pulcēšanās vietā, pēc atbildīgās personas norādījumiem iesaistās nepieciešamo ugunsgrēka dzēšanas darbu veikšanā, NĶM noplūdes likvidēšanā, dodas uz putu vadības centru, lai iedarbinātu ugunsdzēsības sistēmu, saņemtu paredzēto ekipējumu, aizsarglīdzekļus u.c. "Ugunsdrošības instrukcija un rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā SIA „Circle K Terminal Latvia” naftas termināļa darbiniekiem ugunsgrēka gadījumā” un "Rīgas termināļa personāla rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā” nosaka personāla sadarbības katastrofas vai to draudu gadījumos kārtību, izceļoties ugunsgrēkam darba dienas laikā un ārpus darba laika. Minētās instrukcijas noteikti atsevišķi rīcības plāni trīs amatu grupu darbiniekiem, kuri ir iesaistīti potenciālā ugunsgrēka likvidēšanas darbos: apsardzes darbiniekiem, vecākajiem operatoriem un operatoriem;

Iedzīvotāji un apkārtējo uzņēmumu darbinieki ir informēti par iespējamām avārijām un to paredzamo ietekmi, nepieciešamo rīcību u.c. ar VUGD saskaņotu informatīvo materiālu sabiedrībai. Informatīvais materiāls sadarbībā ar pašvaldību ir izplatīts apkārtējiem iedzīvotājiem, komersantiem un iestādēm kā arī elektroniski pieejams VVD tīmekļa vietnē.

Operatīvai apziņošanai paredzēti:

- informēšana ar operatīvo dienestu transportlīdzekļu
- pēc UDzGDV sagatavota teksta operatīvo dienestu (VUGD, policijas) transportlīdzekļi iespējami apdraudētos

skaļruņiem	iedzīvotājus nepieciešamo (avārijas) laikā, arī atceļot trauksmi;	informē rīcību notikuma
elektrosirēnām un informatīviem ziņojumiem	pēc VUGD OVP lēmuma var tikt iedarbinātas arī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajonā uzstādītās CA trauksmes sistēmas elektrosirēnas, informatīvie ziņojumi pa radio (TV), iedzīvotāju brīdināšana par evakuāciju, citiem pasākumiem – apmeklējot dzīvokļus (pašvaldības policija);	

Glābšanas dienestu izsaukšana pēc saņemtās informācijas par aizdegšanos vai par cita tipa avāriju uzņēmumā veic apsargs vai atbildīgā persona - CA sistēmas vadītājs pēc sakaru apziņošanas shēmas un saraksta. Uzņēmuma vadības apziņošanu veic apsargs atbilstoši CA sakaru un apziņošanas shēmai. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa sakaru un apziņošanas shēma parādīta attēlā Nr.13.1. Uzņēmuma iekšienē sakari tiek nodrošināti ar rācības, iekšējo vai mobilo telefonu palīdzību. Ja briesmas izriet no ārējiem bīstamības avotiem, kā arī atskanot trauksmes sirēnas signālam, nekavējoties jāieslēdz radio vai televizors, pa kuriem tiks pārraidīta informācija par notikušo un doti norādījumi kā rīkoties.

Ārējo apziņošanu (apkārtējās teritorijas iedzīvotāji) organizē un veic Valsts policijas pārstāvji.

Uzņēmuma vadība kontaktiem ar masu medijiem un oficiālajām iestādēm pilnvaro kādu no uzņēmuma CA organizācijas darbiniekiem. Citiem uzņēmuma darbiniekiem informācijas sniegšana jebkurai ārējai personai kategoriski aizliegta, jo vērtējums un informācija var būt nepilnīga, kļūdaina un pretrunīga.

Saskaņā ar SIA "Circle K Terminal Latvia" Ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu rūpnieciskas avārijas draudu vai tās gadījumā termināļa CA krīzes vadības grupa iedarbina objekta esošo trauksmes sirēnu un sniedz informāciju par iespējamo apdraudējumu VUGD Operatīvās vadības pārvaldes (OVP) Centrāla sakaru punkta inspektoram - dežurantam, un par trauksmes sirēnas iedarbināšanu. VUGD OVP Centrālā sakaru punkta inspektore – dežurante pēc VUGD RPP priekšnieka norādījuma iedarbina trauksmes sirēnas Audupes ielā 15/17, Dombrovska ielā 33. Saskaņā ar līgumiem vai starpresoru vienošanas VUGD ar plašsaziņas līdzekļiem sniedz informāciju iedzīvotājiem. Apdraudējuma laikā Rīgas domes Sabiedrisko attiecību nodaļa sadarbojoties ar plašsaziņas līdzekļiem informē Rīgas pilsētas iedzīvotājus, organizē un vada Rīgas pilsētas pašvaldības vadošo amatpersonu preses konferences, kā arī žurnālistu tikšanās un intervijas ar Rīgas pilsētas pašvaldības amatpersonām.

8.2. Darbinieku nepieciešamās darbības pēc brīdinājuma saņemšanas

Paredzētās darbības (rīcības plānos) termināļa darbiniekiem ir sekojošas:

- CA vienībās neiekļautie darbinieki patstāvīgi savās darba (atpūtas) vietās: atslēdz elektroiekārtas, aizver logus, durvis un pa iepriekš noteiktiem evakuācijas maršrutiem atstāj termināļa teritoriju (atkarībā no vēja virziena).
- Termināļa darbinieku evakuācijas gaitu kontrolē, nepieciešamības gadījumā sniedzot palīdzību, CA vienība.
- Paredzēts, ka veicot rīcības plānos norādīto, terminālī notikušas lielas bīstamās vielas noplūdes, ugunsgrēka gadījumā paliek tikai reaģēšanā iesaistītais personāls.

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Dzirdot elektrosirēnu un saņemot informāciju par notikušo, nepieciešams nekavējoties veikt šādus pasākumus:

- pārtraukt tehnoloģiskos procesus un citu darbību terminālī, kuras rezultātā var rasties dzirksteles, nelietot atklātu uguni, atvienot no tīkla visas elektroierīces, izslēgt automobiļu un mehānismu darbojošos dzinējus;
- meklēt patvērumu tuvākajā ēkā (bīstamo vielu noplūdes gadījumā). Ja tas nav iespējams, steidzīgi doties prom no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš pūstu no sāniem);
- ja iespējams, pārliecināties, vai citi termināļa darbinieki un citas personas, kas atrodas terminālī, zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties.
- uzturoties telpās, veikt aizsardzības pasākumus, lai nepieļautu bīstamas vielas ieplūšanu telpā:
 - ✓ aiztaisīt durvis, logus;
 - ✓ izslēgt kondicionierus;
 - ✓ noblīvēt spraugas logos, durvīs ar ūdenī samērcētu audumu vai citu materiālu.
- nelietot elektroslēdzus un aizsardzībai no bīstamas vielas kaitīgās iedarbības lietot marles-vates apsējus, vairākkārt salocītus dvieļus, audumus vai citus gaisa caurlaidīgus materiālus, samērcējot tos ūdenī (ja ir apgrūtināta elpošana un nav pieejami citi elpošanas ceļu aizsardzības materiāli - cenšoties aizturēt elpu un veikt īsas sekas ieelpas);
- ieklausīties VUGD un policijas amatpersonu sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildīt tos;
- atstāt telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas.

Termināļa CA vienību personāls ierodas iepriekš noteiktajā sapulcēšanās vietā, saņem paredzēto aprīkojumu, IAL un ziņo CA vadītājam par gatavību darbam. Citas personas, kas atrodas objekta teritorijā (apakšuzņēmēji, līgumdarbinieki, apmeklētāji un citi) pēc brīdinājuma saņemšanas pa noteiktiem evakuācijas maršrutiem atstāj termināļa teritoriju.

9. Nevēlamu notikumu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums

9.1. Kārtība, kādā reģistrē nevēlamus notikumus, nelaimes gadījumus vai tiešus rūpnieciskās avārijas draudus

Terminālī ir esošs un uzturēts „Negadījumu un gandrīz notikušu negadījumu” reģistrs. Par termināļa darbinieku pieļautajām kļūdām naftas produktu operators/-i (ja tas/tie ir vainojami pie negadījuma) ziņo vecākajam operatoram, kurš veic negadījuma izmeklēšanu un ziņo par negadījumu termināļa vadītājam.

Citu komersantu izraisītus negadījumus un kļūmes reģistrē NP operators vai apsardzes darbinieks apstiprinātā negadījumu aktu formā. Negadījuma akti ir numurēti, katrs akts ir tikai vienā eksemplārā. Atkarībā no negadījuma veida un apmēra pieņem lēmumu – ziņot par to vai nu termināļa vadītājam, vai vecākajam operatoram.

Ātrākais saziņas veids ir saziņa ar rāciju palīdzību. Aizpildīto negadījuma aktu tajā pašā dienā ievieto termināļa vadītāja pastkastītē, vadītājs veic šo aktu ievadīšanu un analizē negadījuma notikumus.

Termināļa atbildīgā persona visus fiksētos negadījumus un nevēlamus notikumus ievada datorizētā veidā „Negadījumu un gandrīz notikušu negadījumu” centralizētā datu bāzē, kas izvietota uz SIA „Circle K Terminal Latvia” servera – šīs datu bāzes aizpildi pēc vajadzības veic visas uzņēmuma struktūrvienības.

Negadījuma detaļās sniedz informāciju par negadījuma vietu, ziņojuma saņēmēju, datumu un laiku, negadījuma veidu. Sniedz informāciju, vai negadījums ir saistīts ar degvielas zaudējumu/bojājumu. Negadījuma raksturojumā sniedz detalizētu informāciju par notikumu, negadījuma iemesliem un zaudējumiem naudas izteiksmē, kā arī pievieno fotouzņēmumus, ja tādi ir veikti. Tāpat „Negadījumu un gandrīz notikušu negadījumu” datu bāzē, reģistrējot konkrēto notikumu, sniedz informāciju, vai ir veikts video ieraksts, vai negadījumā ir cietuši cilvēki (to vārdi, tālr. nr.), vai par notikumu ir ziņots policijai, apsardzei, speciālajiem dienestiem (ja ir, tad kādiem), apdrošināšanas uzņēmumam, servisa kompānijai.

Ja ir tāda nepieciešamība, sistēmā nosūta brīdinājumu uzņēmuma struktūrvienībām. Pie korektīvajām un preventīvajām darbībām vadītājs sniedz viedokli, kas izdarīts, kas vēl būtu jādara, lai samazinātu atkārtšanās iespēju, sniedz savus ieteikumus.

Negadījumu izmeklēšanu veic vecākie operatori un operatori, notiekot citu komersantu izraisītam negadījumam. Par citu komersantu izraisītajiem negadījumiem iesaistītais komersants nes materiālu atbildību, tādēļ visas iesaistītās puses ir ieinteresētas, lai negadījums nenotiktu. Saskaņā ar procedūru visu kļūdu un negadījumu sekas ir jānovērš, jānoskaidro notikuma cēloņi un jāveic atbilstošas korektīvās darbības, lai novērstu līdzīgu negadījumu atkārtēšanos.

Visas fiksētās neatbilstības analizē un rezultātus izskata termināļa sapulcēs (Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas darba grupas sanāksmēs). Negadījumu datu bāzi regulāri izskata un analizē SIA „Circle K Terminal Latvia” vadības grupas „Vide. Veselība. Drošība.” atbildīgā persona, kas, atkarībā no situācijas, pieņem lēmumu par nepieciešamajām preventīvajām darbībām, kā arī lemj, vai par konkrēto negadījumu tīmeklī (HSE network) informēt arī īpašnieku.

Uzņēmumā izveidota Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas darba grupa, kurā ietilpst: termināļa vadītājs un divi vecākie operatori. Darba grupa, ir tieši pakļauta SIA „Circle K Terminal Latvia” Vides, Veselības un Drošības departamentam.

Terminālī izveidotās Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas darba grupas pienākumos ietilpst:

- nevēlamo notikumu, tehnoloģisko iekārtu, procesu atteikumu, personāla pieļauto kļūdu, t.sk. administratīvo, organizatorisko u.c., reģistrēšana, izmeklēšanas materiālu analīze, priekšlikumu to atkārtošanās nepieļaušanai izstrāde pēc katra nopietna nevēlamā notikuma,
- iespējamā avāriju riska izvērtējums tehnoloģisko iekārtu vai procesu uzlabojumu, izmaiņu u.tml. gadījumos – pirms šo izmaiņu ieviešanas (projektu u.c. sastāvā),
- ārējo riska faktoru apzināšana, to novērtējums – reizi gadā,
- radniecīgos (līdzīgos) uzņēmumos notikušu avāriju, to cēloņu u.c. apzināšana un ievērošana termināļa drošības sistēmas organizēšanā un darbībā.

Terminālī notikušas avārijas (ugunsgrēks un bīstamo vielu noplūde), tās tiešu draudu gadījumā, lai nodrošinātu informācijas saņemšanu un tās novadīšanu līdz vadībai un darbiniekiem, ir uzstādītas elektrosirēnas. Sirēnas iedarbina manuāli, kā arī tās iedarbojas automātiski pēc ugunsgrēka signalizācijas iekārtu iedarbošanās.

Pēc skaņas trauksmes signāla saņemšanas tālākās personāla rīcības notiek pēc izstrādātiem un apstiprinātiem rīcības plāniem avāriju gadījumā kā arī atbilstoši termināļa sakaru un apziņošanas shēmai, kas aplūkojama 13.1.attēlā.

Ja briesmas izriet no ārējiem bīstamības avotiem un sadzirdot trauksmes sirēnas, nekavējoties jāieslēdz radio vai televizors, pa kuriem tiks pārraidīta informācija par notikušo un norādījumiem kā rīkoties.

9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par nevēlamu notikumu, tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem vai rūpniecisko avāriju ziņo VUGD, pašvaldībai un citām institūcijām

Uzņēmuma sadarbība ar valsts un pašvaldības institūcijām notiek atbilstoši CA noteiktajam normatīvajam regulējumam. Ja notiek nevēlams notikums, kas var izraisīt rūpniecisko avāriju, SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa CA vadītājs:

- nekavējoties nodrošina rūpnieciskās avārijas novēršanai paredzēto pasākumu īstenošanu;

- izvērtē radušos situāciju;
- informē attiecīgā glābšanas dienesta teritoriālo struktūrvienību par radušos situāciju un iespējamām draudiem;
- ja nepieciešams, veic citus pasākumus.

Sākoties rūpnieciskajai avārijai vai rūpnieciskās avārijas laikā nekavējoties paredzēts iesaistīt (ziņot):

- VUGD;
- Patērētāju tiesību aizsardzības centru;
- Pašvaldību;
- VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu;
- Valsts un pašvaldības policiju.

Termināļa CA vadītājs saskaņā ar objekta CA plānu vai pēc glābšanas dienesta amatpersonu pieprasījuma īsteno pasākumus, lai novērotu, ierobežotu vai likvidētu rūpniecisko avāriju vai samazinātu tās sekas.

Rūpnieciskās avārijas laikā:

VUGD - dažādu struktūrvienību un institūciju sadarbības organizēšana, cilvēku glābšana un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana sadarbībā ar avārijas brigādēm un iesaistītām institūcijām;

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests - koordinē neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas pasākumus un sniedz specializēto neatliekamo medicīnisko palīdzību rūpniecisko avāriju gadījumos un to seku likvidācijas laikā; sniedz informāciju par bīstamo vielu iedarbību uz cilvēku (it īpaši par to tiešo vai tūlītējo iedarbību un simptomiem);

Valsts policija – piedalās iedzīvotāju apziņošanā un informēšanā apdraudētajā teritorijā, nodrošina un kontrolē sabiedrisko kārtību un katastrofu zonā noteikto īpašā režīma ievērošanu;

Rīgas pašvaldības policija - piedalās iedzīvotāju apziņošanā un informēšanā apdraudētajā teritorijā, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu apdraudētās teritorijas norobežošanu un iedzīvotāju mantas apsardzi;

Rīgas dome - iedzīvotāju evakuācijas organizēšana no apdraudētām zonām un viņu pagaidu izvietošana, piedalīšanās glābšanas un katastrofu izraisīto seku likvidēšanas pasākumos

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs - informē par meteoroloģiskajiem apstākļiem, gatavo meteoroloģiskās prognozes un kontrolē gaisa piesārņojumu apdraudētajā zonā;

VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde - informē par objektā lietotajām bīstamajām vielām, kā arī par citiem objektiem vai faktoriem objekta tuvumā, kas var padarīt smagākas rūpnieciskās avārijas sekas.

9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā atbildīgā persona sniedz turpmāko informāciju

Nevēlamā notikuma gadījumā

Notiekot nevēlamam notikumam, kas var izraisīt rūpniecisko avāriju, atbildīgā persona pēc informācijas saņemšanas:

- nekavējoties nodrošina tā novēršanai paredzēto pasākumu īstenošanu;
- izvērtē situāciju un informē VUGD par notikumu un iespējamajiem draudiem;
- ja nepieciešams — veic citus, iepriekš neplānotus, pasākumus.

Ja radušies tieši rūpnieciskās avārijas draudi, atbildīgā persona:

- nekavējoties saskaņā ar objekta civilās aizsardzības plānu:
 - ✓ ziņo par to VUGD pa tālruni 112;
 - ✓ ja nepieciešams, Rīgas pilsētas domei un VVD LRVP, kā arī, ja nepieciešams, citām institūcijām;
 - ✓ īsteno paredzētos pasākumus, lai novērstu rūpniecisko avāriju un sagatavotos rūpnieciskās avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai
 - ✓ izvērtē radušos situāciju un, ja nepieciešams, veic citus pasākumus

Sākoties rūpnieciskai avārijai un tās laikā

Atbildīgā persona nekavējoties:

- ziņo par to VUGD pa tālruni 112, Rīgas pilsētas domei un VVD LRVP, kā arī, ja nepieciešams, citām institūcijām, pēc nepieciešamības izsauc NMPD, informē Rīgas brīvostas ostas policijas operatīvo centru, sadarbības līgumorganizācijas, citus operatīvos dienestus;
- saskaņā ar objekta CA plānu vai ārpusobjekta CA plānu, vai pēc glābšanas dienesta amatpersonu pieprasījuma īsteno pasākumus, lai novērotu, ierobežotu vai likvidētu rūpniecisko avāriju vai samazinātu tās sekas;

Ziņojumā par nevēlamo notikumu vai rūpniecisko avāriju atbildīgā persona norāda:

- ziņojuma sniedzēja adrese, uzvārds un amats, kā arī ziņojuma saņēmēja uzvārds un amats;
- ziņojuma sniegšanas laiks;
- datums, laiks un vieta (objekta adrese) vai cita informācija, kas precizē notikuma vietu;
- nepieciešamā palīdzība.

Atbildīgā persona pēc rūpnieciskās avārijas rakstiski informē Valsts vides dienestu par:

- rūpnieciskās avārijas apstākļiem un iespējamajiem cēloņiem;
- rūpnieciskajā avārijā iesaistītajām bīstamajām vielām – to nosaukumus, bīstamās īpašības vai klasifikāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (turpmāk – regula Nr. 1272/2008), un produktu identifikatorus, piemēram, CAS numurus;

- pieejamo informāciju par rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem un vidi;
- sadarbībā ar valsts institūcijām veiktajiem pasākumiem;
- pasākumiem, kas paredzēti, lai:
 - ✓ samazinātu notikušās rūpnieciskās avārijas vidēja termiņa un ilgtermiņa iedarbību un sekas;
 - ✓ izpētītu šīs avārijas ilgtermiņa iedarbību un sekas;
 - ✓ novērstu šādas avārijas atkārtotāšanās iespēju.

Ja tiek atklāti papildu fakti, atbildīgā persona precizē un papildina informāciju, kas sniegta atbilstoši augstāk aprakstītajam.

9.4. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par rūpniecisko avāriju vai tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem brīdina objektā nodarbinātos, apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus, apdraudētās darbības vietas un organizācijas

Par uzņēmumā notikušo nevēlamu notikumu vai avārijas situāciju uzņēmuma darbiniekus, ka arī citas personas, kas atrodas objekta teritorijā (apakšuzņēmēji, līgumdarbinieki, apmeklētāji un citi) paredzēts brīdināt:

- ar uzstādīto elektrosirēnu (dzirdamība ~ 100 m rādiusā);
- darbinieku informēšana par notikumu paredzēta pa ATEX rācijām (ENTEL HT tipa ar 1500 m darbības rādiusu), mobilajiem tālruņiem, 4 "Lattelekom" ATS līnijām, ar megafonu, kā arī mutiski, ko veiks viņu tiešie priekšnieki.

Iedzīvotāju un uzņēmumu, kuru skar rūpnieciskā avārija, apziņošana rūpnieciskās avārijas vai tās draudu gadījumā paredzēts izmantot: terminālī esošo elektrosirēnu, VUGD Rīgas pilsētas CA trauksmes sistēmas elektrosirēnas, pēc kuru skaņām jāieslēdz radio, TV un jānoklausās ziņojums. Ziņojumus nodos arī caur VUGD, policijas, NBS operatīvo transportlīdzekļu skaļruņiem.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.131 69.punkta prasībām ir izstrādāts un izplatīts informatīvais materiāls sabiedrībai, kas paredzēts, lai informētu apkārtnes iedzīvotājus, komersantus un organizācijas par rīcību rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumos SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa teritorijā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

10. Informācija par pasākumiem

10.1. Nevēlamu notikumu ierobežošana un likvidēšana

Avāriju izcelšanās samazināšanas un attīstības ierobežojošie pasākumi iedalās:

- īstermiņa pasākumos, kas izpildāmi tuvākā laika posmā;
- ilgtermiņa pasākumos, kas izpildāmi tuvāko gadu laikā.

Pēc sava rakstura pasākumi grupējami:

- organizatoriskie pasākumi, kuru izpilde nav saistīta ar būtiskiem izdevumiem;
- iekārtu tehniskās drošības paaugstināšanas pasākumi, kas ietilpst normatīvo aktu prasībās, kā arī vērsti uz tehniskiem papildus risinājumiem;
- personāla kvalifikācijas celšana;
- gatavība reaģēšanai – plānošana, apmācība, ekipējums u.c.;
- sadarbības jautājumi – kopējās darbības risinājums starp reaģēšanā iesaistāmajiem dienestiem u.c.;
- iespējamo avāriju seku izplatības zonas un apdraudēto cilvēku izglītošanai par iespējamo bīstamību un ieteicamo rīcību ārkārtējās situācijās;
- inženiertehniskais un citi nodrošinājumi.

Industriālā riska samazināšanas nolūkā uzņēmumā tiek veikti plānveida pasākumi:

- iekārtu uzturēšana darba stāvoklī un modernizācija (rekonstrukcijas plāni, ja izvērtējot situāciju un iekārtu darbību tiek konstatēts ka tādu nepieciešams veikt);
- darba drošības instrukciju un amata aprakstu izpildes kontrole;
- darbinieku apmācība un atestācija;
- nelaimes, piesārņojuma gadījumu uzskaitē un cēloņu analīze;
- iekārtu regulāras pārbaudes un plānveida remonts.

Tiek izmantota bīstamo ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu drošības datu lapās sniegtā informācija. Uzņēmuma personāls tiek iecelts amatā un atlaists ar termināļa vadītāja rakstisku rīkojumu. SIA "Circle K Terminal Latvia" terminālim ir izstrādātas instrukcijas visu darbu veikšanai, ņemot vērā termināļa tehnoloģiju, uzstādītās iekārtas, pārkraujamos produktus, kā arī spēkā esošos normatīvos aktus. Termināļa darbiniekiem, apakšuzņēmēju strādniekiem un apmeklētājiem ir jāievēro attiecīgajās instrukcijās noteiktais, lai nodrošinātu kvalitatīvu un drošu termināļa darbību. Visi darbinieki/apakšuzņēmēju darbinieki tiek iepazīstināti ar nepieciešamajām instrukcijām, darbinieki/apakšuzņēmēju darbinieki ar parakstu to apliecina.

Objekta ekspluatācijas laikā:

- regulāri tiek veiktas ēkām pieguļošās teritorijas sakārtošana, attīrīšana no dažādiem materiāliem, atkritumiem un gružiem, teritorijā nedrīkst dedzināt atkritumus;
- teritorijā braucamie ceļi tiek uzturēti lietošanas kārtībā, laicīgi remontējot, ziemā attīrot no sniega un neaizkraujot piebraucamos ceļus ūdens nemšanas vietās;
- evakuācijas ceļus (izejas, gaitenīšus u.t.t.) aizliegts pieblīvēt ar priekšmetiem, mēbelēm, iekārtām, kā arī izmantot citiem nolūkiem;

- nesmēkēt termināļa teritorijā, tehnoloģisko iekārtu telpās, noliktavās un citās telpās, izņemot speciāli iekārtotas vietas;
- neveikt ugunsbīstamos darbus bez atbilstoša norīkojuma un saskaņošanas;
- nelietot mobilos telefonus sprādzienbīstamības zonās;

Telpās un teritorijā aizliegts:

- strādāt neievērojot darba aizsardzības prasības;
- atrasties objekta teritorijā nepiederošām personām;
- atstāt bez uzraudzības elektroiekārtas, ja tehniskajos noteikumos tas nav atļauts;
- izmantot nestandarta elektroierīces;
- izmantot bojātās elektroiekārtas, kā arī izmantot vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju;
- lietot paštaisītus drošinātājus un nekalibrētus ieliktņus.

Ugunsgrēka rašanās samazināšanas pasākumi:

- ievērot ugunsdrošības prasības (instrukcijas);
- atbilstošas rīcības strādājot ar ražošanas un elektroiekārtām;
- apkures sistēmām un ierīcēm jāatbilst normatīvo aktu prasībām.

Lai samazinātu teorētiski iespējamo rūpniecisko avāriju atgadīšanās varbūtību, termināļi gan ir veikti, gan tiek veikti dažādi preventīvie pasākumi, kā arī terminālis ir apgādāts ar līdzekļiem, kas nepieciešami avārijas ierobežošanai un tās seku likvidēšanai.

Organizatoriskie pasākumi:

- termināļa darbības, kas saistītas ar ķīmisko vielu uzglabāšanu un pārkraušanu vada darbinieki ar atbilstošu izglītību;
- pieņemot darbā jaunu darbinieku, sākotnēji šis darbinieks tiek apmācīts savu pienākumu veikšanai, pēc tam jaunpieņemtais darbinieks kļūst par stažieri – veic savus darba pienākumus kopā ar pieredzējušu attiecīgās profesijas darbinieku. Šādi tiek maksimāli samazināta iespēja, ka nevēlams notikums var atgadīties darbinieka neprasmes un sava amata nepietiekamas pārzināšanas dēļ;
- neviens darbinieks (ne uzņēmuma, ne sadarbības partneru, apakšuzņēmēju) netiek pielaists pie darba, ja darbinieka izelpā konstatē apreibinošo vielu klātbūtni. Apreibinošo vielu pārbaudes veic apsardzes darbinieki;
- darbinieki regulāri tiek instruēti darba aizsardzībā, ugunsdrošībā un iepazīstināti ar CAP;
- saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, termināļi tiek veikta ķīmisko vielu uzglabāšanas rezervuāru, cauruļvadu tehniskā uzraudzība – tehniskās pārbaudes un apkopes;
- termināļi ir darbinieki, kuru pienākums ir nodrošināt iekārtu tehnisko kārtību. Šie darbinieki operatīvi spēj novērst iekārtu defektus to sākuma stadijā, lai sākotnēji neliels defekts nekļūtu par rūpnieciskas avārijas cēloni;

- terminālī ir atbildīgais par civilo aizsardzību un atbildīgais par ugunsdrošību, kuru pienākumos ietilpst ugunsdrošības jautājumi (tai skaitā ugunsbīstamo darbu uzraudzība u.tml.) un civilās aizsardzības jautājumi;
- terminālī tiek fiksētas un izmeklētas kļūmes, kas varētu kļūt par rūpnieciskas avārijas cēloņiem. Kļūmju analīzes rezultātā tiek sastādīts un īstenots pasākumu plāns, lai novērstu līdzīga rakstura kļūmju atkārtošanos nākotnē.

Tehniskais nodrošinājums:

- termināls ir apgādāts ar ugunsdzēsības inventāru (skatīt plāna 13.2.tabulu tehniskie līdzekļi un aprīkojums).
- ķīmisko vielu uzglabāšanas rezervuāri ir aprīkoti ar piepildījuma līmeņa elektroniskajiem devējiem, kas ar datora palīdzību ļauj kontrolēt ķīmisko vielu daudzumu rezervuāros. Reservuāros ir uzstādīti arī avārijas līmeņa devēji, kas signalizē gadījumos, ja rezervuāri tiek piepildīti pārāk daudz. Ap rezervuāriem ir izveidoti apvaļņojumi, lai nevēlama notikuma gadījumā nepieļautu noplūdušās vielas nokļūšanu apkārtējā vidē.
- Bīstamo vielu piegāde tiek veikta ar dažādiem transporta veidiem, kas gan rada jaunus avāriju riska avotus (autocisternu, dzelzceļa noliešanas vietas), tomēr samazina noplūdušo vielu daudzumu gadījumos, ja noplūde notiek no autocisternas, dzelzceļa cisternas, tas ir, samazina varbūtību avārijai notikt ar lielāku vielas daudzumu.
- Autocisternu, dzelzceļa cisternu noliešanas vietas, piestātne ZO-18 ir aprīkotas ar izlijušās vielas savākšanas tehnoloģijām un iekārtām (savācejrenes, necaurlaidīgi segumi, tilpumi, kur satek nolijusi viela u.c.). Termināla teritorijā pieejami dažādi absorbenti: paklājiņi, bonas un granulas.
- Piestātnē piesārņojuma tālāku izplatīšanos norobežo ar bonām un uzsāk tās savākšanu ar skimmeriem. Noplūstot ķīmiskiem (ne naftas) produktiem – izmantot absorbējošas granulas. Savākto NP un ķīmisko vielu/produktu īslaicīgai uzglabāšanai (līdz izvešanai apsaimniekošanā) ostā paredzēts 2,5 m³ apjomīgs uzglabāšanas baseins.
- Darbinieki ir apgādāti ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un ekipējumu, lai droši varētu evakuēties vai likvidēt rūpnieciskās avārijas sekas.

10.2. Cilvēku un vides aizsardzība objekta teritorijā rūpnieciskās avārijas gadījumā

Atbildīgā persona pēc rūpnieciskās avārijas noskaidro rūpnieciskās avārijas apstākļus un iespējamos cēloņus kā arī rūpnieciskajā avārijā iesaistītajām bīstamajām vielām, pieejamo informāciju par rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem un vidi. Atbildīgā persona plāno un realizē pasākumus, kas paredzēti, lai:

- samazinātu notikušās rūpnieciskās avārijas vidēja termiņa un ilgtermiņa iedarbību un sekas;

- izpētītu šīs avārijas ilgtermiņa iedarbību un sekas;
- novērstu šādas avārijas atkātošanās iespēju.

Vides kvalitātes atjaunošana attiecināma pie ilgtermiņa avārijas seku likvidēšanas pasākumiem un iekļaujama uzņēmuma darbības turpmākajos plānos. Vides sanācības un atjaunošanas pasākumu plāna izstrādi, tā saskaņošanas procedūras ar LVGMC un VVD Lielrīgas RVP, monitoringa, citu specifisku darbu izpildi paredzēts uzdot sadarbības līgumorganizācijām.

10.3. Pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas

Lai nodrošinātu drošu darbības procesu, novērstu iespējamās rūpnieciskās avārijas vai samazinātu to sekas:

- izstrādātas tehnoloģisko procesu un iekārtu ekspluatācijas instrukcijas, darbinieku drošības tehnikas, ugunsdrošības un citas nepieciešamās instrukcijas;
- amatu instrukcijās iekļauti darbinieku rīcības noteikumi, lai izslēgtu rūpnieciskās avārijas rašanās iespējas;
- instrukcijās ir iekļauti pasākumi, kas reglamentē darba, vides aizsardzības un ugunsdrošības normu izpildi;
- darbiniekiem regulāri tiek rīkotas instruktāžas (darba aizsardzībā, ugunsdrošībā), apmācības un treniņnodarbības;
- izstrādāts objekta civilās aizsardzības plāns;
- izstrādāts drošības pārskats;
- izstrādāts rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumu plāns;
- izstrādāta sakaru un apziņošanas shēma;
- nodrošināta sadarbība ar operatīvajiem, glābšanas un avārijas dienestiem;
- izstrādāts rīcības plāns ugunsgrēku gadījumā.

Ugunsgrēks

Ugunsgrēka gadījumā kaitējums varētu tikt nodarīts terminālā darbiniekiem, apmeklētājiem, kā arī sabiedrības īpašumam.

Riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- ievērot ugunsdrošības pasākumus objektā;
- nodrošināt agrīnu aizdegšanās konstatēšanu un operatīvu rīcībutās likvidēšanai:
 - ✓ ugunsdrošības pasākumu plānošana;
 - ✓ darbinieku instruktāža un apmācība;
 - ✓ ugunsdzēsības sistēmu ierīkošana;
 - ✓ nelielu remontu tūlītēja veikšana, defektu (kļūdu) novēršana, nelielas noplūdes (sūces) likvidēšana;
 - ✓ sprādzienbīstamas vides veidošanās rezervuāru u.c. brīvajos tilpumos, arī ārpus tiem nepieļaušana;
 - ✓ potenciālo aizdedzināšanas, t.sk. eksplozijas avotu (cēloņu) rašanās novēršana;
- elektroiekārtu pareiza ekspluatācija.

Ķīmisko vielu un maisījumu piesārņojums

Riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- agrīna negadījuma konstatēšana;
- operatīva cilvēku apziņošana;
- cilvēku evakuācija;
- sadarbība ar glābšanas dienestiem.

Ķīmisko vielu izraisītie nelaimes gadījumi

Bīstami! Sargā sevi, sniedzot palīdzību!

* Lai samazinātu risku saskarties ar ķīmiskām vielām, vēlams lietot vienreiz lietojamus gumijas cimdus vai cita ūdens necaurlaidīga materiāla izstrādājumus (piem. plastikāta maisiņš).

*Retos ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos cietušā elpināšana „mute – mutē” var būt bīstama glābējam.

Ķīmiska viela uz ādas

Palīdzība:

- sausu vielu nopurini;
- skalo cietušo vietu ar vēsu (+15°C līdz + 25°C), tekošu ūdeni 20 minūtes;
- skalo tā, lai ūdens netek uz ne bojāto ādu;
- izsauc NMDP;
- neļauj atdzist cietušajam/ pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo.

Ķīmiska viela acī

Palīdzība:

- skalo traumēto aci ar vēsu (+15°C līdz + 25°C), tekošu ūdeni 20 minūtes;
- skalo tā, lai ūdens netecētu uz veselo aci;
- skalojot traumēto aci, turi to vaļā;
- izsauc NMDP;
- pārsien ar sausu pārsēju abas acis;
- neļauj atdzist cietušajam/pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo.

* Ja cietušais nēsā kontaktlēcas, skalojot acis, tās jāizņem.

Ķīmiska viela gremošanas traktā

Palīdzība:

- izsauc NMDP;
- dod izskalot ar ūdeni muti;
- dod dzert vēsu ūdeni, bet ne vairāk kā 200 ml;
- neizsauc vemšanu!
- neļauj atdzist cietušajam/ pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo;
- atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams.

Ieelpota ķīmiska viela

Bīstami! Pārvietojies drošā attālumā (svaigā gaisā) no nelaimes gadījuma vietas! Palīdzība:

- sargā sevi!
- izsauc NMDP;

- nodrošini svaigu gaisu;
- aprūpē, nomierini cietušo;
- atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams.

*Papildus ieteikumus par rīcību ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos var saņemt Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas „Gaiļezers” Saindēšanās un zāļu informācijas centrā, tālr. 67042473.

Dabas katastrofas

Dabas katastrofu avāriju gadījumā galvenokārt tiks traucēts objekta darbs. Var ciest materiālās vērtības. Riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- savlaicīga informācijas saņemšana par dabas stihijas draudiem;
- operatīva rīcība negadījuma laikā;
- operatīva cilvēku un materiālo vērtību evakuācija nepieciešamības gadījumā;
- sadarbība ar glābšanas dienestiem;
- objekta funkciju izpildes nodrošinājums atbilstoši instrukcijām.

Radioaktīvais piesārņojums

Riska un kaitējuma mazināšanai veicamie pasākumi aprakstīti CA plāna punktā 3.6.

Sprādzieni un sprādzienu draudi

Riska un kaitējuma mazināšanai veicamie pasākumi aprakstīti CA plāna punktā 3.2.

10.4. Sabiedrības brīdināšana un turpmākas savlaicīgas informācijas sniegšana valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā

Par uzņēmumā notikušo nevēlamu notikumu vai avārijas situāciju uzņēmuma darbiniekus, ka arī citas personas, kas atrodas objekta teritorijā (apakšuzņēmēji, līgumdarbinieki, apmeklētāji un citi) paredzēts brīdināt:

- ar uzstādīto elektrosirēnu (dzirdamība ~ 100 m rādiusā);
- darbinieku informēšana par notikumu paredzēta pa ATEX rācijām (ENTEL HT tipa ar 1500 m darbības rādiusu), mobilajiem tālruņiem, 4 "Lattelekom" ATS līnijām, ar megafonu, kā arī mutiski, ko veiks viņu tiešie darbu vadītāji.

Iedzīvotāju un uzņēmumu, kuru skar rūpnieciskā avārija, apziņošana rūpnieciskās avārijas vai tās draudu gadījumā paredzēts izmantot: terminālī esošo elektrosirēnu, VUGD Rīgas pilsētas CA traukmes sistēmas elektrosirēnas, pēc kuru skaņām jāieslēdz radio, TV un jānoklausās ziņojums. Ziņojumus nodos arī caur VUGD, policijas, Nacionālo bruņoto spēku (NBS) operatīvo transportlīdzekļu skaļruņiem.

Lai informētu un brīdinātu sabiedrību atbildīgā persona:

- nodrošina brīvu pieeju uzņēmuma Drošības pārskatam un informācijai par bīstamo vielu klātbūtni objektā;
- sagatavojusi, saskaņojusi ar VUGD un sadarbībā ar pašvaldībām izplatījusi sabiedrībai informatīvo materiālu sabiedrībai, kurā norādīta rīcība rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzētie aizsardzības pasākumi.

Pēc VVD vai VUGD pieprasījuma atbildīgā persona sniedz papildu informāciju par:

- nevēlamo notikumu vai rūpniecisko avāriju, norādot:

- ✓ nevēlamā notikuma vai rūpnieciskās avārijas veidu un īsu raksturojumu (piemēram, ugunsgrēks, sprādziens, bīstamo vielu noplūde gaisā, ūdenī), kā arī apjomu un nozīmīgumu;
- ✓ veiktos novērojumus, mērījumus vai prognozes, kas raksturo nevēlamo notikumu vai rūpniecisko avāriju, kā arī iespējamo tās attīstību;
- ✓ risku, ko rūpnieciskā avārija rada objektā (piemēram, atkārtotu sprādzienu, bīstamo vielu noplūdi, darbinieku saindēšanos), un kaitīgo ietekmi uz apkārtnes iedzīvotājiem un citiem cilvēkiem, kas atrodas objekta tuvumā, vai vidi;
- ✓ citu pieejamo informāciju (datus), kas nepieciešama, lai novērtētu rūpnieciskās avārijas seku nevēlamo ietekmi uz cilvēkiem un vidi;
- pieejamās ziņas par avārijā iesaistītajām bīstamajām vielām;
- veiktos rūpnieciskās avārijas ierobežošanas, likvidēšanas vai seku samazināšanas pasākumus vai citus pasākumus.

10.5. Piesārņotās vietas izpēte, sanācija un vides atjaunošana, lai likvidētu rūpnieciskās avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Atbildīgā persona pēc rūpnieciskās avārijas noskaidro rūpnieciskās avārijas apstākļus un iespējamās cēloņus kā arī rūpnieciskajā avārijā iesaistītajām bīstamajām vielām, pieejamo informāciju pa rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem un vidi.

Atbildīgā persona plāno un realizē pasākumus, kas paredzēti, lai:

- samazinātu notikušās rūpnieciskās avārijas vidēja termiņa un ilgtermiņa iedarbību un sekas;
- izpētītu šīs avārijas ilgtermiņa iedarbību un sekas;
- novērstu šādas avārijas atkārtotās iespējas.

Pēc avārijas vai katastrofas, pamatojoties uz avārijas izvērtēšanas komisijas atzinumu un ieteikumiem, kā arī valsts institūciju veikto pārbaužu aktiem un protokoliem:

- īsteno īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa atjaunošanas pasākumus, kas nepieciešami, lai rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi samazinātu vai novērstu, tai skaitā:
 - ✓ savāc rūpnieciskās avārijas laikā radušos atkritumus, atdala bīstamos atkritumus, nodrošina to drošu pagaidu uzglabāšanu un nogādā tos speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu savākšanas vai pagaidu uzglabāšanas vietās tā, lai tie neapdraudētu cilvēkus, vidi vai personas īpašumu;
 - ✓ veic monitoringu (piemēram, ņem un analizē paraugus, veic mērījumus) un izstrādā prognozes, kas nepieciešamas, lai noteiktu vai novērtētu rūpnieciskās avārijas seku apjomu, smagumu un izplatību, kā arī šīs avārijas kaitīgo iedarbību uz cilvēkiem un vidi;
 - ✓ veic piesārņotās vietas sanāciju;
 - ✓ veic citus pasākumus, kas nepieciešami rūpnieciskās avārijas seku likvidēšanai;

- īsteno pasākumus, lai novērstu rūpnieciskās avārijas atkārtošanās iespēju;
- ja nepieciešams, šajos noteikumos noteiktajā kārtībā precizē un papildina drošības pārskatu un objekta civilās aizsardzības plānu.

VVD pēc rūpnieciskās avārijas izveido un vada rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas komisiju, kuras sastāvā iekļauj valsts institūciju pārstāvjus (ievērojot to kompetences sadalījumu), attiecīgās pašvaldības pārstāvi, kā arī, ja nepieciešams, ekspertus. VVD apkopo ziņas par ekspertiem vai institūcijām, kuras var sniegt informāciju, ko var izmantot rūpniecisko avāriju izvērtēšanā, novēršanā vai to bīstamības un seku samazināšanā.

Atbilstoši 2007.gada 24.aprīļa MK noteikumu Nr.281 "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas" (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.281) prasībām, ja ir nodarīts kaitējums videi, VVD nekavējoties nodrošina videi nodarītā kaitējuma vietas pārbaudi, lai sniegtu sākotnējo vērtējumu par kaitējumu videi un noteiktu neatliekamos pasākumus.

Pārbaudē dienests apseko videi nodarītā kaitējuma vietu un novērtē tā apmēru un veidu, kaitējumam pakļautos dabas resursus un cilvēku veselību, kaitējuma iespējamo izplatību un tā novēršanas iespējas. Ja kaitējums videi rada vai var radīt draudus vai nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku veselību, dienests pieaicina Veselības ministrijas padotībā esošo iestāžu speciālistus, lai novērtētu kaitējumu videi un noteiktu, organizētu vai novērtētu neatliekamos pasākumus un sanācijas pasākumus.

Pēc pārbaudes VVD nekavējoties sastāda pārbaudes aktu. Pārbaudes aktā norāda arī termiņu, līdz kuram operatoram, kura profesionālā darbība izraisījusi kaitējumu videi, jāiesniedz dienestā neatliekamo pasākumu plāns saskaņošanai. Ja neatliekamie pasākumi veicami nekavējoties un operators tos nav veicis, dienests pārbaudes aktā norāda pasākumus, kuri operatoram jāveic. Ja dienests pārbaudē konstatē, ka operators jau ir veicis nepieciešamos neatliekamos pasākumus, pārbaudes aktā norāda veiktos pasākumus.

Atbildīgā persona pārbaudes aktā norādītajā termiņā iesniedz dienestā neatliekamo pasākumu plānu. VVD 30 dienu laikā izvērtē neatliekamo pasākumu plānu un pieņem lēmumu par neatliekamo pasākumu veikšanu. Lēmumā norāda termiņu, kādā operatoram jāveic neatliekamie pasākumi. Ja nepieciešams, lēmumā sniedz norādījumus operatoram par veicamajiem pasākumiem.

Pēc neatliekamo pasākumu veikšanas operators nekavējoties par to rakstiski informē VVD. VVD organizē šo pasākumu izvērtēšanu un novērtē videi nodarīto kaitējumu.

Atbildīgā persona atbilstoši pārbaudes aktā noteiktajam termiņam izstrādā sanācijas pasākumu plānu, ņemot vērā MK noteikumu Nr.281 IV nodaļā minētās prasības, un iesniedz to VVD izvērtēšanai un apstiprināšanai.

Ja atbildīgā persona, kura profesionālā darbība izraisījusi kaitējumu videi, sanācijas pasākumu laikā konstatē, ka ar VVD lēmumā norādītajiem sanācijas pasākumiem nevar novērst kaitējumu videi, atbildīgā persona iesniedz VVD iesniegumu, kurā pamato nepieciešamību veikt grozījumus VVD pieņemtajā lēmumā.

Pēc sanācijas pasākumu veikšanas atbildīgā persona rakstiski informē VVD par veiktajiem pasākumiem, pievienojot iesniegumam informāciju, kas apliecina, ka sanācijas pasākumi ir veikti atbilstoši VVD lēmumam, tai skaitā akreditētu laboratoriju veikto analīžu testēšanas pārskatus.

Lai konstatētu, vai kaitējums videi ir novērsts atbilstoši VVD pieņemtajam lēmumam, VVD veic pārbaudi. Pārbaudē VVD piesaista attiecīgus speciālistus, ja VVD rīcībā nav nepieciešamo speciālistu vai VVD lēmuma pieņemšanai tas ir nepieciešams. Pārbaudes aktā norāda konstatētos faktus, kā arī nosaka operatoram veicamo vides monitoringu un termiņu monitoringa datu iesniegšanai VVD, lai pārlicinātos, vai veiktie sanācijas pasākumi ir pietiekami efektīvi un nenotiek vides stāvokļa pasliktināšanās.

Informāciju par gadījumu, kad radies kaitējums videi vai tieša kaitējuma draudi, iesniedz dienestā ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc nodarītā kaitējuma videi vai radītā tieša kaitējuma draudiem. Ja sanācijas pasākumi attiecībā uz nodarīto kaitējumu videi šajā termiņā nav vēl pilnībā pabeigti, iesniedz informāciju par kaitējumu videi un jau veiktajiem pasākumiem. Turpmāko informāciju iesniedz pēc sanācijas pasākumu pabeigšanas, bet ne retāk kā reizi gadā.

11. Detalizēts būtiskāko rūpnieciskās avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts

11.1. Evakuācijas pasākumi

Evakuācijas un pirmās palīdzības sniegšanas pienākumi ir uzdoti termināļa CA vienībās iesaistītajiem.

Darbus koordinē un vada CA vienības vadītājs jeb attiecīgās darba maiņas vadītājs, nosakot katra avārijas likvidēšanas darbos iesaistītā darbinieka rīcību. CA vienībās iesaistītais personāls ir apmācīts par rīcību avārijas vai to draudu situācijās un spējīgs veikt jebkuru paredzēto darbu.

Ārpusdarba laikā, kad terminālī iespējams atrodas tikai 1 apsargs SIA "Circle K Terminal Latvia" termināļa apsardzes darbinieks nepieciešamības gadījumā aptur iekraušanu ar avārijas slēdzi, zvina uz telefonu 112 vai 01 un ziņo par notikušo, paziņo termināļa personālam par notikušo, paziņo SIA "Neste Latvija" termināļa un SIA „Lartkom” (vai SIA „Eko Osta” – akvatorijas piesārņojuma gadījumā) personālam, informē SIA „Naftimpeks” termināļa personālu, iedarbina trauksmes sirēnu, ver vaļā visus termināļa vārtus, organizē autotransporta evakuāciju, palīdz cietušajiem, sagaida ugunsdzēsējus.

Pirmās izbrauc vairāk apdraudētās mašīnas un tās, kuras ir tuvāk vārtiem. Tiek ziņots dzelzceļa darbiniekiem, ka jāatbrīvo dzelzceļa estakāde un nepieciešamības gadījumā vagoni tiek aizvilkti ar manevrējošām lokomotīvēm drošā attālumā.

Termināļa administratīvais personāls ugunsgrēka dzēšanā ārpus termināļa biroja telpām nepiedalās un patstāvīgi evakuējas caur pieejamām evakuācijas ejām. Jebkurš no ugunsdzēsības darbos iesaistītajiem darbiniekiem izraida ārpus bīstamās zonas visus strādājošos un interesentus, kuri nav aizņemti ar avārijas (bīstamo vielu/maisījumu noplūde, ugunsgrēks) likvidēšanu.

Visi evakuācijas pasākumi jāveic atbilstoši uzņēmumā apstiprinātajām instrukcijām, ar kurām ir iepazīstināts ikviens darbinieks. Instrukcijās noteiktie evakuācijas pasākumi praktiski tiek izspēlēti kompleksajās mācībās.

Jebkuras rūpnieciskās avārijas gadījumā darbiniekiem teritorija jāpamet pa ceļiem (dodoties uz pulcēšanās vietām), kas norādīti termināļa evakuācijas plānos. Terminālī nav noteikts viens evakuācijas ceļš un darbinieku pulcēšanās vieta tāpēc, ka nav iespējams paredzēt potenciālās avārijas brīdī valdošo vēja virzienu. Ņemot vērā, ka noplūdušo ķīmisko vielu un maisījumu tvaiki un/vai potenciālais ugunsgrēks izplatīsies tā brīža vēja virzienā, darbiniekiem ir noteikts, ka jāizvēlas drošākais evakuācijas ceļš. Tas nodrošinās, ka darbinieki bīstamo zonu pametīs vai apies maksimāli pretēji vēja virzienam, nepakļaujot sevi liekam riskam evakuācijas laikā.

Evakuāciju organizē CA formējumi un apsardze. Evakuācijas laikā:

- neradot paniku, darbiniekiem jādodas uz tuvāko evakuācijas izeju, pa kuru iespējama evakuācija;

- darbiniekiem jāpalīdz evakuēties cietušajiem;
- jāievēro objekta CA vienības un apsardzes darbinieku dotos norādījumus;
- nepieciešamības gadījumā evakuācijas nodrošināšanai (degšana, nogruvušas konstrukcijas utt.) jāizmanto ēkā esošos ugunsdzēsības līdzekļus (ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības inventārs);
- liela sadūmojuma gadījumā jāpārvietojas gar kapitālajām sienām iespējami tuvāk grīdai (pietupoties, rāpus);
- ja ir svarīga informācija par cietušajiem vai iesprostotiem cilvēkiem, bīstamo vielu noplūdi, u.c., jāpaziņo par to VUGD personālam;
- bez nepieciešamības neuzturieties ugunsgrēka tiešās iedarbības zonas tuvumā.

Rīcība, atrodoties telpās:

- izslēdziet elektrību un atstājiet telpas;
- aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojot atbilstošus IAL, ja tādi nav pieejami - ūdenī samērcētus apsējus no vairākkārt salocīta gaisa caurlaidīga materiāla, respiratorus ar speciāliem filtriem;
- ja iespējams, pārliecinieties, vai Jūsu kolēģi zina par avāriju un vai prot atbilstoši rīkoties.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām:

- saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot asu, kodīgu smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi doties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem);
- ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai veikt īsas, sekas ieelpas;
- ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, griezieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Atkarībā no avārijas vai katastrofas vietas un lieluma, iespējama evakuācija no teritorijas pa esošajiem ceļiem, izmantojot caurlaides un vārtus. Pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļi parādīti 1.2.pielikumā pievienotajās shēmās.

Katastrofu situācijās, kuru bīstamības avoti atrodas ārpus uzņēmuma vai uzņēmuma vadība nav spējīga veikt kvalitatīvu katastrofas situācijas novērtējumu, prognozi u.c., paredzēta centralizēta darbinieku apziņošana par evakuācijas nepieciešamību, termiņiem, maršrutiem un izvietojšanās vietām, kā arī iedalāmo transportu. Par šādām situācijām uzskatāmas:

- radioaktīvais piesārņojums, tā draudi;
- ķīmiskais saindējums no tuvumā esošajiem uzņēmumiem vai bīstamo kravu auto vai dzelzceļa pārvadājumu avārijām;
- citas, t.sk. militāru konfliktu izraisītas situācijas.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Katrs termināļa darbinieks prot sniegt pirmo palīdzību sev un citiem. Visi darbinieki ir apmācīti pirmās palīdzības sniegšanā. Sniedzot pirmo palīdzību, darbiniekiem ir jāievēro pirmās palīdzības apmācībās apgūtos medicīniski pareizos palīdzības paņēmienus. Pirmā palīdzība, atkarībā no apstākļiem, var tikt sniegta vai nu negadījuma vietā, vai arī citā drošā vietā. Veselības traucējumu vai nelaimes gadījuma situācijā nekavējoties jāizsauc NMPD. Termināļa darbiniekam saskaņā ar saņemto apmācību jāsniedz pirmā palīdzība, lai novērstu tiešas briesmas cietušā dzīvībai un jāgaida NMPD brigādes ierašanās. Sniedzot pirmo palīdzību, darbiniekiem ir jāievēro termināļa iekšējā instrukcija „Instrukcija pirmās palīdzības sniegšanā”, kas nav pretrunā ar pirmās palīdzības pareiziem paņēmieniem.

Termināļa teritorijā izvietotas 5 pirmās palīdzības aptieciņas. Administratīvajā ēkā atrodas viena nestuve.

Pilsētas neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izsaukšanu organizē CA formējumi un apsardze.

Lēmumu par papildus NMPD brigāžu izsaukumu pieņem NMPD ārsts/VUGD, kas pirmais ieradies notikuma vietā. Viņa kompetencē ietilpst arī cietušo šķirošana.

Medicīniskās palīdzības sniegšanu cietušajiem NMPD brigādes veic tīrā, neapdraudētā teritorijā, telpā. Cietušo nogādi (evakuāciju) no negadījuma vietas līdz medicīniskās palīdzības izvēršanās vietai (punktam, automašīnai) veic VUGD un termināļa (ja ir pietiekoša viņu individuālā aizsardzība) personāls.

Cietušo evakuāciju uz ārstniecības iestādēm veic NMPD sanitārais transports. Bojā gājušo identifikāciju, kā arī to mirstīgo atlieku transportēšanu no negadījuma vietas veic policija ar savu speciālo transportu.

Saskarē ar ķīmiskajām vielām un maisījumiem darbiniekiem ir pieejamas sanitārās telpas (dušas) un acu skalošanas šķidrums.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana objektā un īpašuma apsardze

Termināļa fizisku apsardzi un kārtības uzturēšanu nodrošina apsardzes firmas AS „G4S Latvia” apsargi: 2 – darba laikā, 2 – ārpusdarba laikā, bet kopumā ir 18 apsardzes darbinieki. SIA „Neste Latvija” termināļa apsardzi nodrošina tieši tā pati kompānija – abi termināļi apsardzes uzņēmumam ir kā vienots apsardzes objekts, kā dēļ starp abu termināļu apsardzi rit vienkārša informācijas apmaiņas un sadarbības risināšana. Abu termināļu apkalpojošais personāls un abu termināļu apsardzes darbinieki var pieslēgties vienotai radiofrekvencei saziņai ar rācijām. Tas nodrošina operatīvu saziņu savā starpā un veiklu problēmsituācijas atrisināšanu (pārbaudīts komplekso avārijmācību laikā).

Apsardzes darbinieks nodrošina ārpusdarbalaika videonovērošanu, teritorijas un telpu periodisko apgaitu, citu uzņēmēju (sadarbības partneru, to apakšuzņēmēju) darbinieku kontroli, tajā skaitā apreibinošo vielu kontroles veikšanu, nepieciešamo operatīvo dienestu izsaukumus, reaģēšanu uz nostrādājušo apsardzes, ugunsdzēsības, NAI signalizāciju.

11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa uzglabāšanā neatrodas tādi NĶM, kuru uzglabāšanas procesam būtu nepieciešams nodrošināt nepārtrauktu strāvas padevi (piemēram, nepārtraukta spiediena uzturēšana rezervuāros). Visus ventiļus strāvas pārrāvuma laikā ir iespējams aizvērt/atvērt manuāli. Visi vārti, durvis strāvas pārrāvuma vai avārijas gadījumā atverami lokāli.

Terminālī alternatīvu elektroapgādes avotu nav, ir uzstādīta nepārtrauktās elektrobarošanas ierīce (UPS), kas elektroapgādes pārtraukuma gadījumā īslaicīgi, atkarībā no noslodzes, uztur automātiskās vadības sistēmas (AVS) un servera darbību. Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas iekārtu un ierīču elektroapgādes tīklu elektrobarošanas zuduma gadījumā kontroles panelis automātiski pārslēdzas uz rezerves apgādi no kontrolpanelī iebūvētajiem akumulatoriem, kas nodrošina automātiskās sistēmas iekārtu un ierīču darbu vismaz 72 h gaidīšanas režīmā vai vismaz 30 h trauksmes režīmā.

Elektropadeves pārtraukuma gadījumā ugunsdzēsības galveno sūkņu (2 gab. USS, kas nodrošina ūdens padevi un 1 gab. putu centrā, kas nodrošina putu padevi) automātiskai palaišanai paredzēti akumulatori, bet nepieciešamo elektroenerģiju nodrošina ar dīzeļdegvielas dzinējiem. USS dzinēju darbības nodrošināšanai nepieciešamo dīzeļdegvielu (3000 L) uzglabā USS esošajā tvertnē, bet putu ģeneratoram termināļa putu centrā ir 30 L degvielas tvertne, kas vienmēr pildīta ar dīzeļdegvielu.

Elektroapgādes pārtraukuma laikā NĶM izdošana (nosūtīšana) nav iespējama. Iespējama NĶM pieņemšana no autocisternām uz rezervuāriem (VTR-250×2) ar automašīnu sūkņiem un NĶM pieņemšana no kuģiem uz rezervuāriem ar automašīnu sūkņiem, taču autovadītāju informē par pārrāvumu un kraušanu atsāk pēc strāvas atjaunošanās.

Pēc elektroapgādes atjaunošanās nepastāv problēmas termināļa darbības uzsākšanai un turpināšanai. Ņemot vērā elektroapgādes pārtraukumu laikus un terminālī esošos elektrodrošības risinājumus, uzņēmuma vadība neredz nepieciešamību uzstādīt alternatīvu elektroapgādes avotu.

11.5. Preventīvie avārijas attīstību ierobežojošie pasākumi

Rezervuāri

Katram VTR-5000 ir uzstādīti sekojoši mērlīdzekļi, kontroles un signalizācijas iekārtas, kas vienmēr ļauj sekot līdzi procesam un laikus konstatēt novirzes, kuras, laicīgi novēršot, izslēdz avārijas iestāšanās gadījumu:

- tālvadības līmeņrāži – uz NP operatora monitora vizuāli uzrāda rezervuāra uzpildes līmeni,
- vietējie līmeņrāži – lietojami, lai pārliecinātos par AVS datu pareizību, inventarizācijas laikā,
- kalibrēta mērlente – lietojama, lai pārliecinātos par AVS datu pareizību, inventarizācijas laikā, kā arī elektroenerģijas pārrāvumu gadījumos,
- līmeņu signalizators – ziņo par noteikto līmeņu – zemākā, maksimālā darba un maksimālā (avārijas) līmeņa sasniegšanu,
- neatkarīgs līmeņa adapters – atslēdz sūkņus, ja sasniegts maksimālais vai minimālais atļautais rezervuāra līmenis,
- glabājamo NP temperatūras reģistrācijas tālvadības mēriekārtas – uz NP operatora monitora vizuāli uzrāda faktisko NP temperatūru rezervuārā,
- glabājamo NP temperatūras reģistrācijas vietējā mēriekārta – lietojama, lai pārliecinātos par AVS datu pareizību,
- automātiskās ugunsgrēka signalizācijas iekārta – pie nedabiski augstas temperatūras raida signālu (informāciju par bojājumu) un trauksmes skaņu uz abu termināļu (Circle K un Neste) 1. stāva gaitenēs izvietotajiem signālu pieņemšanas paneļiem. Manuāli iedarbināma uz administratīvās ēkas jumta koplietošanā esošā sirēna, kas skaņu izplata ārtelpās.

Sūkņi

Sūkņu drošu ekspluatāciju nodrošina:

- strāvas kontroles aprīkojums – novērš darbību tukšgaitā,
- vietējs manometrs – ļauj kontrolēt spiediena izmaiņas,
- eļļas dzesētāju – neļauj pārkarst sūknim.

Cauruļvadi, to armatūra

Aprīkojums, kas nodrošina drošu iekšējo tehnoloģisko cauruļvadu (DN100-300, PN16) ekspluatāciju:

- manometri,
- spiediena drošībvārsti,
- hidrodinamiskā trieciena drošībvārsti,
- atgaisotāji,
- distances vadības elektrofīcēti aizbīdņi,
- atpakaļgaitas aizsargvārsti.

Autocisternu uzpildes/noliešanas stacija

Lai notiktu droša autocisternu uzpilde (noliešana) AUS aprīkota ar sekojošām iekārtām:

- sazemējuma iekārtām,
- plūsmas mērītājiem (skaitītājiem) ar ierobežotāju (1200 L/min.),
- filtriem,
- 2-fāzu ventiļiem.

Par uguns bīstamību signalizē uzstādītie termodektori. AUS uzstādīta drenču sistēma.

Dzelzeļa estakāde

Drošu vagoncisternu izkraušanu nodrošina sekojošs plecu aprīkojums:

- sazemējuma iekārtas,

- produkta plūsmas (daudzuma) mērītāji ar temperatūras kompensatoru,
- filtri,
- drošinātāji pret pārpildīšanu.

Dzelzceļa estakādē ir uzstādīti ugunsgrēka termodetektori. Dzelzceļa estakādē uzstādīta drenāžu sistēma.

Piestātne

Piestātnē var ienākt tankkuģi ar kravnesību līdz 35 000 DWT. Kravas operācijas drošības apsvērumu dēļ nenotiek uz vienkorporusa tankkuģiem, kā arī vētras un/vai pērkona negaisa laikā. Ik katras kravas operācijas laikā, izņemot periodu, kad piestātne ir sasalusi, tankkuģi norobežo ar bonām, lai noplūdes gadījumā NĶM neizplatītos un būtu atvieglota to savākšana (visi pārkrautie NĶM ir vieglāki par ūdeni – veido plēvi virs ūdens). Bonu izlikšanu un dežūras piestātnē ZO-18 kravas operāciju laikā nodrošina apakšuzņēmēja darbinieki. Bonu saimniecība, skimeri, absorbenti u.c. atrodas piestātnē ZO-18 novietotā konteinerī, kuru pēc nepieciešamības lieto SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļu darbinieki.

Preventīvie pasākumi, kas vērsti uz avāriju riska samazināšanu (skatīt CA plāna 10.1.sadaļu), termināļa darbinieku gatavību avārijas likvidēšanai (ierobežošanai), darbībām cita veida apdraudējuma gadījumā ir norādīti CA plāna pielikumos.

11.6. Objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Termināļa darbības pagaidu pārtraukšanas nepieciešamību var izraisīt:

- atsevišķu naftas (ķīmisko) produktu veidu aprites samazināšanās vai pārtraukšana saistībā ar izmaiņām tirgus konjunktūrā;
- ilgstošu elektroapgādes pārtraukumu gadījumā;
- būtiska nevēlama notikuma (ugunsgrēka, bīstamo vielu noplūdes) gadījumā;
- izsludinātas ārkārtas situācijas apstākļos;
- sakarā ar pieņemtu lēmumu par uzņēmuma darbības nerentabilitāti;
- pēc valsts institūciju pieprasījuma.

Termināļa darbības pārtraukšanas, t.sk. pagaidu gadījumos ievērojamas šādas drošības pamatprasības:

- nepieļaut uguns–sprādzienbīstamas vides veidošanos rezervuāru u.c. tilpņu brīvajos tilpumos, arī ārpus tiem;
- nepieļaut toksiskas vides veidošanos ārpus bīstamo vielu tilpnēm, cauruļvadiem u.c.;
- novērst potenciālo aizdedzināšanos, t.sk. eksplozijas, avotu (cēloņu) rašanos;
- nepieļaut gaisa, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojumu;
- nepieļaut tehnoloģisko līniju un iekārtu lietošanu nesaderīgu ķīmisko vielu un maisījumu, citu mīmisko vielu kravas operācijām bez to iepriekšējas attīrīšanas un pārbaudes, mainoties produkta veidam.

Minēto prasību ievērošanai un izpildei veicami šādi organizatoriskie, tehniskie u.c. pasākumi: rezervuāri, cauruļvadi u.c. pēc to iztukšošanas, iztīrāmi no produktu atlikumiem (iztvaicēšana, gaisa paraugu analīzes uz bīstamo klātbūtni).

Jebkuras turpmākās darbības ar rezervuāriem (cauruļvadiem) — to metināšana, griešana, remonts, uzpildīšana u.c. — pieļaujamas pēc to atkārtotas pārbaudes tieši pirms attiecīgo darbu veikšanas.

11.7. Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi, tai skaitā ugunsdzēsības pasākumi

Uzņēmuma darbība noris nepārtrauktā režīmā - 00.00-24.00, ieskaitot sestdienas un svētdienas.

Maksimālais cilvēku skaits pie normālas ekspluatācijas objektā ir ~28 darbinieki un līdz 10 apmeklētāji, kopumā – maksimāli līdz 36 cilvēki. Komplekso pārbaūžu vai sabiedrisko aktivitāšu laikā apmeklētāju skaits var pieaugt.

Darba dienas laikā kopējais iespējamais darbinieku un tehnikas skaits, kas var piedalīties šādos darbos, ir:

- "Circle K Terminal Latvia" terminālis: 1 operators, 1 vecākais operators, kā arī izmantota vieglā automašīna,
- Neste terminālis: 2 apsargi, 2 operatori, 1 maiņas priekšnieks, 1-2 operatores- deklarantes, kā arī tehnika: vieglā automašīna ar piekabi "Jullikka" un Lamor iekārtas pārvietojamais dīzeļsūkņis ar NĶM savācēju "Rock cleaner".

SIA "Circle K Terminal Latvia" terminālī notikušas avārijas (ugunsgrēka) pārvaldīšanā un seku likvidēšanā ir paredzēts iesaistīt (atkarībā no nevēlamā notikuma veida un mērogiem):

- termināļa CA vienības, personālu:
 - brīvo maiņu darbiniekus (pēc nepieciešamības).
- SIA "Naftimpeks", SIA "Apvienotais Baltijas fonds", SIA "Circle K Terminal Latvia" tehnisko līdzekļus un aprīkojumu - saskaņā ar 2016.gada 17.novembrī noslēgto sadarbības līgumu Nr.TE3807-16/11-001.
- Atbilstoši sadarbības līgumam rūpnieciskas avārijas gadījumā puses savstarpēji informē, brīdina un apziņo attiecīgās kontaktpersonas par radušos avārijas situāciju, nepieciešamības gadījumā sniedz tehnisku palīdzību, izmantojot uzņēmuma īpašumā esošos tehniskos līdzekļus vai aprīkojumu, kas ļautu novērst avāriju vai samazinātu tās izplatības robežas.
- operatīvo dienestu dežūrmaiņas:
 - ✓ VUGD RRP dežūrdaļu maiņas;
 - ✓ Neatliekamā medicīniskā palīdzības dienesta dežūrmaiņas;
 - ✓ Rīgas pilsētas municipālo (pašvaldības) policiju;
 - ✓ Valsts policijas, t.sk. Ceļu policijas struktūru darbiniekus;
- Rīgas Brīvostas Kuģu satiksmes vadības centru (ja negadījums saistīts ar tankkuģa apdraudējumu un/vai Daugavas piesārņojuma risku);
- sadarbības līgumorganizāciju apzinātos resursus – darbiniekus, tehniku, materiālus.

Rūpnieciskas avārijas, nevēlama notikuma vai tā tiešu draudu gadījumā tiesības apturēt termināļa darbību ir termināļa vadītājam vai šīs amatpersonas aizvietotājam.

Termināla darbinieku apziņošana par katastrofas situācijas draudiem un citām nestandarta situācijām, tiek veikta izmantojot rācijas, iekšējos un mobilos telefonus.

Uzņēmuma iekšējo avāriju u.c. negadījumu seku ierobežošanai piesaistāmā tehnika, aprīkojums norādīts 10.6.punktā.

11.8. Pasākumi pēc rūpnieciskās avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Pēc avārijas likvidēšanas terminālī, atbildīgā persona, piesaistot uzņēmuma krīzes vadības darba grupas dalībniekus, citus tehniskos speciālistus, sagatavo "Avāriju seku likvidēšanas pasākumu plāna" projektu, norādot tajā neatliekamajos īstermiņa pasākumus, vidējā termiņa un ilgtermiņa pasākumus, darbu izpildei nepieciešamos materiāltehniskos u.c. resursus, finansējumu tā iespējamajos avotos, izpildītājus, t.sk. specializētās līgumorganizācijas, plānoto darbu secību, to izpildes termiņus. Plāns saskaņojams ar valdi un to apstiprina termināla vadītājs – atbildīgā persona.

Pēc avārijas vai katastrofas atbildīgā persona rakstiski informē Valsts vides dienestu par:

- rūpnieciskās avārijas apstākļiem un iespējamajiem cēloņiem;
- rūpnieciskajā avārijā iesaistītajām bīstamajām vielām – to nosaukumus, bīstamās īpašības vai klasifikāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (turpmāk – regula Nr. 1272/2008), un produktu identifikatorus, piemēram, CAS numurus;
- pieejamo informāciju par rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem un vidi;
- sadarbībā ar valsts institūcijām veiktajiem pasākumiem;
- pasākumiem, kas paredzēti, lai:
 - ✓ samazinātu notikušās rūpnieciskās avārijas vidēja termiņa un ilgtermiņa iedarbību un sekas;
 - ✓ izpētītu šīs avārijas ilgtermiņa iedarbību un sekas;
 - ✓ novērstu šādas avārijas atkātošanās iespēju.

12. Rīcība nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei

Rīcības nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai norādītas SIA "Circle K Terminal Latvia" rīcības plānā avārijas gadījumos, kas pievienots 2.pielikumā.

Iekārtas, kas jāšargā no rūpnieciskās avārijas ietekmes saistītas ar bīstamo vielu vai maisījumu apstrādi un glabāšanu:

- dzelzceļa un autocisternu pārsūkņēšanas estakādes;
- bīstamo vielu uzglabāšanas rezervuāri, tvertnes;
- sūkņu stacijas;
- pietātne ZO-18;
- cauruļvadi;
- rekuperācijas iekārta

Termināļa ēkas un būves:

- administratīvā ēka;
- katlu māja;
- ugunsdzēsības ūdenssūkņu stacija.

Avārijas izejas, pulcēšanās vietas, evakuācijas maršruti un pieslēgumu vietas hidrantiem attēlotas pielikumā Nr.1.2.

13. Resursu raksturojums

13.1. Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums

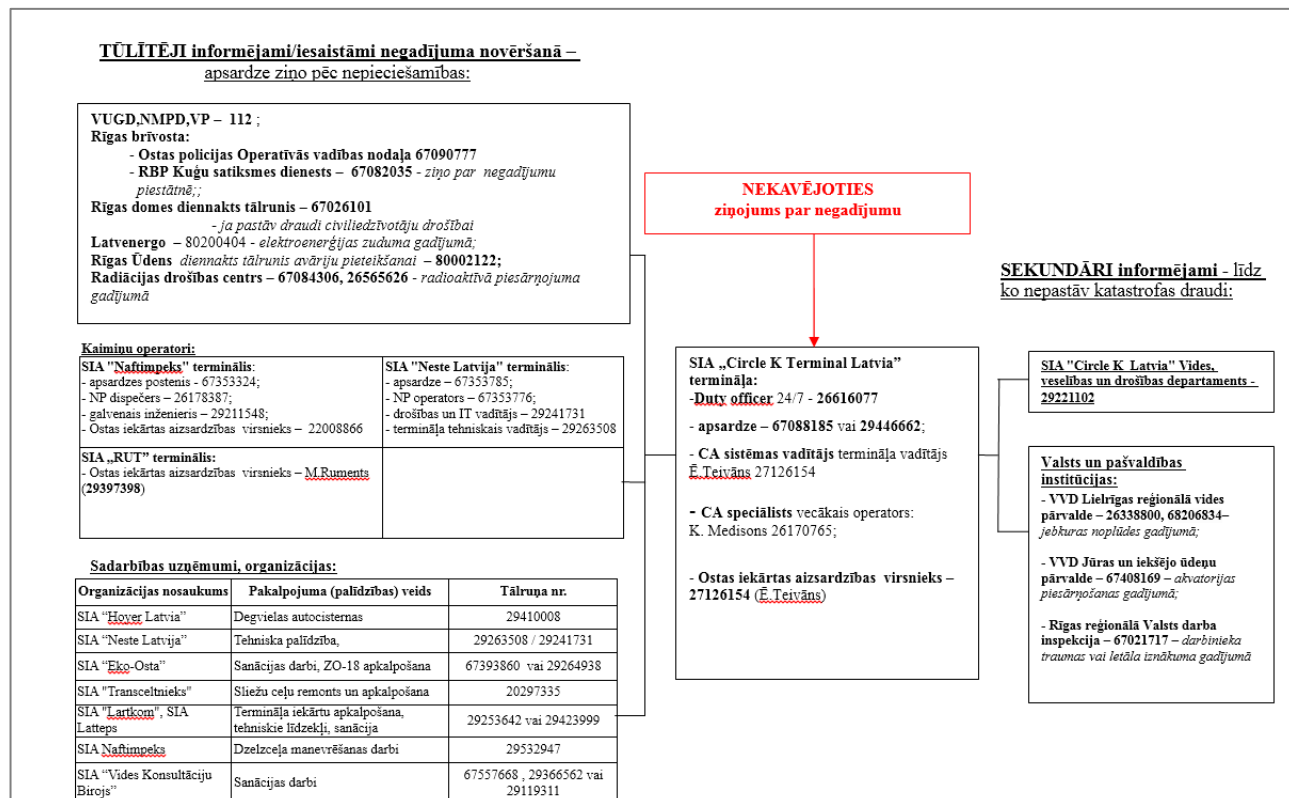
Terminālī ir noteikta trauksmes un apziņošanas kārtība (skatīties 6.1., 6.2., 13.1..attēlus), veicot termināļa darbinieku apziņošanu un informēšanu, kā arī iedzīvotāju informēšanu un apziņošanu. Termināļa darbinieku rīcībā ir:

- 4 ATS līnijas ar vietējo ATC uz 20 abonentu Nr.;
- ATEX rācījas (ENTEL HT tipa ar 1500 m darbības rādus) – 3 gab.;
- mobilie tālruņi – katram darbiniekam;
- vizuālās novērošanas sistēmas;
- rokas ugunsgrēka (trauksmes) signāldevēji, avārijas STOP pogas;
- lekšēja trauksmes apziņošanas sistēma balstīta uz video novērošanas tīklu.

SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa un tuvāko termināļu darbinieku apziņošanai tiek lietota sirēna ar dzirdamību ~100 m rādiusā.

VUGD un citi atbildīgie dienesti tiek informēti telefoniski, atbilstoši uzņēmuma ārējai sakaru apziņošanas shēmai. Blakus esošie uzņēmumi papildus tiek informēti telefoniski atbilstoši uzņēmuma ārējai sakaru apziņošanas shēmai.

Ārkārtas situāciju gadījumos informāciju par iespējamiem ārējiem apdraudējumiem jāsāņem no masu informācijas līdzekļiem. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa civilās aizsardzības organizācijas organizatoriskā struktūra dota 6.1. attēlā, savukārt sakaru nodrošinājuma un apziņošanas shēma aplūkojama 13.1. attēlā.

13.1. attēls. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa sakaru un apziņošanas shēma

13.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma ir kopēja SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļu kompleksam. Automātiskās sistēmas rekonstrukcijas projekts izstrādāts atbilstoši Latvijas būvnormatīva LBN 201-96 „Ugunsdrošības normas, standarta LVS EN 54-14:2004 „Ugunsgrēka uztveršanas un ugunsgrēka signalizācijas sistēmas. 14. daļa: Norādījumi plānošanai, projektēšanai un montāžai, nodošanai ekspluatācijā, lietošanai un ekspluatācijai” (ir identisks eirostandartam *CEN/TS 54-14:2004 „Fire detection and fire alarm systems Part 14: Guidelines for planning, design, installation, commissioning, use and maintenance”*) u.c. spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Abu termināļu telpu aizsardzībai izmantoti optiskie dūmu detektori *Synova 300 Siemens OP 320A* (abos termināļos – 102 vienības). Naftas produktu rezervuāru apjoma kontrolei virs rezervuāru pontoniem izmantoti sprādziendrošie siltuma detektori *Siemens HI320A* un *Fenwall-12-E2821-005-190* (abos termināļos – 42 un 36 vienības).

Ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas signālu pieņemšanas galvenais panelis ir izvietots administratīvās ēkas SIA „Neste Latvija” spārna dežurējošā personāla telpā. Sistēmas trauksmes signalizācijas adrešu kontrolpanelis trauksmes vai bojājumu gadījumā uzrāda attiecīgu informāciju ar trauksmes vai bojājuma vietas raksturojumu. Iespējamo notikumu rakstveida fiksēšanai kontroles paneļa komplekts papildināts ar printeri. Informācija par automātiskās ugunsdzēsības signalizācijas stāvokli un trauksmes signāli dublēti uz SIA „Circle K Latvia” 1. stāva gaitenī izvietoto atkārtotājpaneli *Siemens B3Q580*. Uz minēto atkārtotājpaneli nonāk informācija arī par piestātnes ZO-18 ugunsdzēsības sistēmas stāvokli.

Pie jebkuras ugunsgrēka atklāšanas signāldevēja nostrādāšanas, ieslēdzas centralizēta skaņas izziņošanas sistēma par ugunsgrēku – līdz ar to vienota informācija nonāk abos termināļos.

Visas automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopi veic specializēta līgumorganizācija. Tā kā abiem termināļiem ir kopīga sistēma, visas sistēmas iedarbošanās gadījumus, veiktās apkopes un bojājumu cēloņus reģistrē SIA „Neste Latvija” termināļa apsardzes vadītājs speciālos žurnālos – „Uguns aizsardzības sistēmas tehniskās apkopes un remontdarbu uzskaites žurnāls” un „Automātiskās ugunsdzēsības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnāls”. Saņemot signālu uz Circle K dublējošā paneļa, apsargs pārbauda iedarbošanās faktu. Uzreiz pēc situācijas noskaidrošanas atbildīgais par automātisko ugunsdzēsības sistēmu ekspluatāciju (vecākais operators) vai apsargs (atbildīgās personas prombūtnes gadījumā) nodod informāciju SIA „Neste Latvija” apsardzei, lai žurnālā reģistrētu vienotu informāciju.

Pusautomātiskā ugunsdzēsības sistēma
Termināļa ugunsdzēsības nodrošina:

- ~300 m attālumā no termināļa, pie Audupes atrodas ugunsdzēsības sūkņu stacija (USS), kas no gremdakas Audupē pa ugunsdzēsības ūdensvadu (DN200, PN10) sūknē ūdeni uz termināļa teritorijā uzstādītajiem ugunsdzēsības hidrantiem (UH). Ūdens padevi nodrošina 2 ūdensapgādes dīzeļsūkņi (darba un rezerves) ar katra ražību $650 \text{ m}^3/\text{h}$ (pēc situācijas novērtējuma sistēmu iedarbina termināļa darbinieks vai apsargs no putu centra (SIA „Neste Latvija” spārnā)). Cilpveida ugunsdzēsības ūdensvads ieguldīts apkārt rezervuāru parkam Nr. 1 ar 6 UH (DN100, PN10) un 4 iekšējiem ūdens krāniem (DN70, PN4), dzelzceļa estakādē izvietoti 2 UH (DN150, PN6). UH debits ir $3\text{--}10 \text{ m}^3/\text{h}$, spiediens – $\leq 10 \text{ bar}$,
- administratīvās ēkas SIA „Neste Latvija” spārnā esošajā putu centrā atrodas putu ģenerators (ražība – 283 L/min.) ar putu veidojošā šķīduma tvertnēm un dozatoru. SIA „Circle K Terminal Latvia” termināļa teritorijā ir izvietoti 6 putu lielgabali. Terminālī atrodas 12 m^3 ugunsdzēsības putu veidotāja koncentrāta „Alcoseal (3-6 %)", no kuriem 10 m^3 atrodas ugunsdzēsības stacionārajā sistēmā un pārējais daudzums – mucās USS (pēc situācijas novērtējuma sistēmu iedarbina termināļa darbinieks vai apsargs no putu centra),
- katrs VTR-5000 aprīkots ar 5 putu ģeneratoriem, kas nodrošina rezervuārā degoša NP noklāšanu ar putām (NP operators/apsargs uz displeja redz informāciju no rezervuārā uzstādītajiem termodektoriem un putu centrā iedarbina putu padošanu uz degošo rezervuāru),
- uz katru VTR-5000 ir pa 3 segmentveida perforētiem cauruļvadiem, kas nodrošina rezervuāru ārsienu dzesēšanu ar ūdeni (pēc vizuāla novērtējuma sistēmu iedarbina operators/apsargs no putu centra),
- drenču sistēma uzstādīta AUS, sūkņu stacijā (S1), VRU iekārtai, dzelzceļa estakādē, noliktavā, HTR-50×2 un VTR-30×4 laukumos,
- tehnoloģiskais laukums pietātnē ZO-18 ir aprīkots ar termodektoriem, putu stobriem ar ģeneratoriem (3 gab.), „ūdens aizkara” perforētu cauruļvadu (DN100, PN10, l = 80 m).

SIA „Circle K Terminal Latvia” terminālis neatbilst kritērijiem, kas noteikti normatīvajos aktos par ugunsdzēsības dienesta izveidošanu. Dienestam būtu jābūt apgādātam ar ugunsdzēsības un glābšanas tehniku (ugunsdzēsības automobiļiem, glābšanas automobiļiem, autokāpnēm, autopacēlājiem vai ugunsdzēsības vilcieniem), kā arī speciālo aprīkojumu un kurā ir pastāvīgi dežurējošs personāls.

Ugunsdzēsības hidrantu un krānu tehnisko apkopi veic termināļa darbinieki (vecākais operators ar operatoriem), tehniskās pārbaudes un remontdarbus veic attiecīgo licencēto līgumorganizāciju darbinieki. Ugunsdzēsības sistēmu ik gadu sagatavo vasaras periodam (aprīļa/maija mēneša laikā) un ziemas periodam (ja gaisa vidējā temperatūra naktīs nokrītas zem $-2 \text{ }^{\circ}\text{C}$ vai septembra/oktobra mēneša laikā) saskaņā ar uzņēmuma instrukcijām.

Katru gadu ņem ugunsdzēsības putu veidotāja koncentrāta „Alcoseal (3-6 %)” paraugu un nosūtīta to analīžu veikšanai uz putu ražotāja laboratoriju Apvienotajā Karalistē, lai pārlicinātos, ka tā īpašības ir atbilstošas ugunsdzēsības vajadzībām.

Manuālās ugunsdzēsības iekārtas

Atkarībā no ugunsgrēka veida un mēroga, lietojami arī pārvietojamie un pārnēsājamie ugunsdzēsības aparāti (UA). Telpās UA novietoti statīvos vai piestiprināti pie sienas (1,5 augstumā no grīdas) ar norādēm (informatīvām zīmēm) par to pastāvīgās atrašanās vietām.

UA uzskaiti veic tipveida žurnālā, to periodisko apsekošanu un nosūtīšanu uz pārbaudēm (pārlādēšanu), ko veic specializēta līgumorganizācija, arī papildus UA iegādi organizē termināļa Ugunsdrošības speciālists. SIA „Circle K Terminal Latvia” un SIA „Neste Latvija” termināļu koplietošanā esošo tehnoloģisko iekārtu, piestātnes tehnoloģiskā laukuma, telpu (putu centra, apkures katla telpas, laboratorijas, ugunsdzēsības sūkņu stacijas) nepieciešamo ugunsdzēsības aparātu iegādi veic pēc abu termināļu ugunsdrošības speciālistu saskaņota pieteikuma termināļu vadītājiem.

13.3. Civilās aizsardzības (operatīvām) vienību, pirmās palīdzības un citu operatīvo avārijas vienību materiāli tehniskais nodrošinājums

Uzņēmuma rīcībā esošo tehnisko līdzekļu un aprīkojuma saraksts norādīts 13.2.tabulā. Individuālo aizsardzības līdzekļu saraksts pievienots pielikumā Nr.6.

13.4. Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izsniegšanas kārtība

Veicot darbības ar bīstamajām vielām un maisījumiem, tehnoloģiskajā procesā iesaistīti darbinieki izmanto individuālos aizsardzības līdzekļus, kuri ir droši pret ķīmisko vielu iedarbību. Visi uzņēmumā strādājošie, kuru darbs saistīts ar bīstamiem faktoriem, ir apgādāti ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Ikdienu darbos termināļa NP operatori un pēc vajadzības termināļa vadītājs ir nodrošināti ar sekojošiem individuāliem aizsardzības līdzekļiem (IAL):

- laika apstākļiem piemērots, antistatisks, ugunsdrošs darba apģērbs,
- apavi ar triecienizturīgu purngalu, ķīmiski izturīgu, neslidošu un necaurduramu zoli,
- darba cimdi, kas piemēroti darbam ar benzīnu un dīzeļdegvielu,
- aizsargķivere,
- pretkritiena aizsardzības līdzekļi,
- elpcelņu aizsardzības līdzekļi ar A/AX tipa pretgāzes filtru.

Par IAL uzskaiti, izsniegšanu, pārbaudi atbildīgs termināļa darba aizsardzības speciālists (1 no darba maiņa vadītājiem). SIA „Circle K Terminal Latvia” ir uzņēmums, kas īpaši rūpējas par savu darbinieku veselību, tādēļ darbinieku aizsardzībai nepieciešamos materiālus iegādājas līdz ko rodas tāda nepieciešamība.

Visiem termināļa tehnoloģisko iekārtu teritorijā esošajiem cilvēkiem ir prasība būt ģērbtiem antistatiskos apģērbos un apavos, kā arī valkāt aizsargķiveri un aizsargbrilles.

Terminālī ir iegādāts pietiekams daudzums darba apģērbu, apavu un aizsargķiveru, aizsargbrīļļu, lai nodrošinātu maksimāli iespējamo cilvēku skaitu, kas var atrasties tehnoloģisko iekārtu teritorijā.

Termināļa teritorijā esošo sadarbības partneru darba vides risku novērtēšanu, apgādi ar IAL nodrošina to darba devēji. Šīs prasības ir atrunātas sadarbības partneru, kas strādā terminālī, sadarbības līgumu saistošajos pielikumos.

CA formējumos (vienībās) iesaistītajiem darbiniekiem ir paredzēti speciāli siltumu atstarojoši kombinezoni ar zābakiem un gāzmaskas – gaisa aparāti.

Visu darbinieku obligātās veselības pārbaudes notiek ne retāk kā reizi 2 gados. Arodsaslimšanas gadījumu vai aizdomu par to iespējamību, sakarā ar ko darbinieku būtu nepieciešams pārcelt citā darbā – nav bijuši.

SIA „Circle K Terminal Latvia” naftas produktu termināļa individuālo aizsardzības līdzekļu saraksts pievienots pielikumā Nr.6.

13.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

Objektā atrodas 5 pirmās palīdzības aptieciņas, kuras novietotas:

- dzelzceļa estakādē (darba konteinerā) – 1;
- administratīvās ēkas 2.stāva koridora telpā - 1;
- administratīvās ēkas 2.stāva noliktavas telpā – 1;
- administratīvās ēkas 1.stāva uzgaidāmā telpā – 1;
- administratīvās ēkas 1.stāva virtuvē – 4.

Aptieciņu atrašanās vietas ir apzīmētas ar informatīvajām norādēm. Administratīvajā ēkā atrodas arī viena nestuve. Nepieciešamības gadījumā tiks izsaukta neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts pievienots tabulā 13.1.

13.1. tabula. Stacionārās pirmās palīdzības aptieciņas komplektācija (minimums)

Nr. p./k.	Priekšmetu un materiālu nosaukums	Minimālais skaits
1.	Vienreiz lietojami cimdi iepakojumā	2 pāri
2.	Spraužamادات	4
3.	Šķēres (10 – 14 cm) ar noapaļotiem galiem	1
4.	Mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā	1
5.	Trīsstūrveida pārsējs (96 × 96 × 136) iepakojumā	2
6.	Leikoplasts (2 – 3 cm) spolē	1
7.	Brūču plāksteri (dažāda izmēra) sterilā iepakojumā	15
8.	Tīklveida pārsējs Nr.3 (40 cm)	3
9.	Marles saites (4 × 0,1 m) sterilā iepakojumā	4
10.	Marles saites (4 × 0,05 m) sterilā iepakojumā	2
11.	Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā	2
12.	Marles komplekts (600 × 800 mm) sterilā iepakojumā	1
13.	Marles komprese (400 × 600 mm) sterilā iepakojumā	1
14.	Marles komprese (100 × 100 mm) sterilā iepakojumā	5
15.	Folijas sega (viena puse metalizēta, otra-spilgta krāsā) iepakojumā	1
16.	Medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā	1

13.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apgārbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

Uzņēmuma rīcībā esošo tehnisko līdzekļu un aprīkojuma saraksts norādīts 13.2.tabulā. SIA „Circle K Terminal Latvia” naftas produktu termināļa individuālo aizsardzības līdzekļu saraksts pievienots pielikumā Nr.6.

13.7. Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas

Katrs VTR-5000 aprīkots ar putu ģeneratoriem, kas nodrošina rezervuārā degoša NP noklāšanu ar putām. NP operators/apsargs uz signālu pieņemšanas paneļa displeju redz informāciju no rezervuārā uzstādītajiem termodektoriem un putu centrā (SIA „Neste Latvija” spārnā) iedarbina putu padošanu uz degošo rezervuāru. Uz katru VTR-5000 ir pa 3 segmentveida perforētiem cauruļvadiem, kas nodrošina rezervuāru ārsienas dzesēšanu ar ūdeni (pēc vizuāla novērtējuma sistēmu iedarbina operators/apsargs). NP noplūdes gadījumā apvaļņojumā paredzēta pelķes pārklāšana ar putām no ūdens putu lieltgabaliem (6 gab.), kas atrodas pie rezervuāru parka Nr. 1 apvaļņojuma.

Reservuāru parka Nr. 2 (VTR-30×4) laukumā uzstādīta drenču sistēma. Biopiedevu rezervuāru parka Nr. 3 (VTR-250×2) ugunsdzēsības sistēma realizēta ar pieslēgumu mobilai putu tvertnei.

Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma ierīkota visās tehnoloģiskajās vienībās, noliktavā, darba un atpūtas telpās. Ugunsdzēsības tehniskajā nodrošinājumā ietilpst ugunsdzēsības sūkņu stacija, ugunsdzēsības ūdensvads, putu centrs ar putu vadiem, putu ģeneratori un cauruļvadi, dzesēšanas sistēmas, drenču sistēmas, pārnēsājamie un pārvietojamie ugunsdzēsības aparāti u.c. inventārs.

Izšķiramas noplūdes uz sauszemes (grunts, asfalta, betona, dzelzsbetona un citur) un akvatorijas (piestātnē ZO-18), kas nosaka atšķirīgas noplūdušo NĶM savākšanas metodes.

Noplūde termināļa teritorijā

Termināļa teritorijā pieejami dažādi absorbenti – paklājīņi, bonas un granulas. Ieteicamā proporcija NĶM izlīšanas gadījumā ir norādīta katram konkrētajam absorbentam.

Termināļa tehnoloģiskajās iekārtās (sūkņu stacijās, AUS, dzelzceļa estakādē, rezervuāru parkos) nolījušie NĶM neizplatīsies ārpus apvaļņojuma un, atkarībā no noplūdušajiem apjomiem, savācami vai nu tikai ar absorbentiem, vai, pie lielākiem apjomiem – izsaucot vakuumašinu un atsūknējot noplūdušo apjomu. Piesārņotā teritorija mazgājama ar ūdens strūklām, piesārņoto ūdeni novadot uz naftas produktu separatoru termināļa teritorijā.

Noplūde akvatorijā (piestātnē ZO-18)

Tankkuģim, kas atrodas pie piestātnes ar nolūku veikt naftas produktu (šeit – benzīna un dīzeļdegvielas) pārkraušanas darbus, kraušanas laikā ir pastāvīgi ierobežots ar bonām, izņemot ziemas sezonu, kad Daugavā ir ledus apstākļi, jo šajā gadījumā ledus veic bonu funkciju un nepieļauj NP izplatīšanos. Bonu norobežojuma izlikšanu – noņemšanu nodrošina specializētas līgumorganizācijas

darbinieki, kuri pietātnē ierodas ar motorlaivu, saņemot izsaukumu.

Ir izstrādāts un Valsts vides dienestā apstiprināts SIA "Circle K Terminal Latvia" termināla "Darbības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā pietātnē ZO-18", kura mērķis ir maksimāli samazināt potenciāli iespējamā naftas produktu piesārņojumu, kas varētu rasties naftas NĶM pārkraušanas operāciju laikā pietātnes ZO-18 akvatorijā.

Noplūstot no tankkuģa NP, tie veido plēvīti uz akvatorijas virsmas, bet NP izplatību nepieļauj norobežojošās bonas. Prioritāte avārijas noplūdes seku likvidācijā piešķirta NP mehāniskai savākšanai. Noplūstot naftas produktiem, jānorobežo piesārņojuma tālāku izplatīšanos ar bonām un jāuzsāk tās savākšanu ar skimeriem. Aizliegta ir NP ķīmiska apstrāde ūdenī, kas veicina tās ķīmisko sadalīšanos un nogrimšanu.

13.2.tabula. SIA "Circle K Terminal Latvia" tehniskie līdzekļi un aprīkojums

Atrašanās vieta	Aprīkojums avārijas gadījumā	Aprīkojuma raksturojums, daudzums
SIA "Circle K Terminal Latvia"		
ZO-18	Peldošās aizsargbonas	350 m, h=0.75 m (no tā virsūdens daļa = 0.3 m)
	Skimmeris "Lamor"	Suku tipa, ražība – 20 m ³ /h
	"Lamor" tipa akmeņu tīrītājs "Rocl cleaner"	Ražība līdz 20 m ³ /h
	Dīzeļģenerators	Ar 30 m garu lokanu produktu vadu
	NP uzglabāšanas baseins	2.5 m ³
	Absorbenti: - absorbentu paklāji - absorbenta granulas - absorbentu bonas	28 gab. = 7 m ² 6 gab. x 20 l = 120 l 9 gab. x 3 m = 27 m
	Ugunsdzēsāmie aparāti	1
	Instrumenti	Lāpstas, cirtņi, slotas
Terminālis	Automātiskā ugunsdzēsības atklāšanas sistēma - dūmu detektori - siltuma detektori - liesmu detektori - signālierīces	Ofisā Lielajās tvertnēs Tehnoloģiskajos laukumos Visā teritorijā
	Ugunsdzēsības inženiertehniskais aprīkojums: - attālinātas vadības iekārta - ūdens hidranti - ūdens krāni ofisa ēkā - putu sistēma	Kopīgs ar "Neste Latvija" 5 CK teritorijā 1 katrā stāvā Nosedz visu tehnoloģisko parku
	Inženiertehniskais aprīkojums: - sprādzienbīstamo gāzu detektori	Visos tehnoloģiskajos laukumos - 12 gab.
	Ugunsdzēsāmie aparāti: - ogļskābās gāzes aparāti (OA5) - pulvera aparāti PA12/PA25)	Ofisā 7 gab. Teritorijā 27 gab.
	Absorbenti:	

	- absorbentu paklāji - absorbenta granulas - absorbentu bonas	10 m ² 5 maiši 15 m
	Instrumenti	Lāpstas, cirtņi, slotas
	Individuālie aizsardzības līdzekļi	Atbilstoši apstiprinātajam sarakstam Nr.1 (05.04.2016.)
	Sakaru iekārtas	5 mobilās, 2 stacionārās
	Vieglā automašīna	1

13.8. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā ir iespējams saņemt attiecīgos resursus

Sākoties rūpnieciskajai avārijai vai rūpnieciskās avārijas laikā nekavējoties paredzēts iesaistīt (ziņot):

- VUGD;
- Patērētāju tiesību aizsardzības centru;
- Rīgas domi;
- VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu;
- Valsts un pašvaldības policiju.

Ir noslēgts sadarbības līgums starp SIA "Neste Latvija", SIA "Naftimpeks", SIA "Apvienotais Baltijas fonds" un SIA "Circle K Terminal Latvia" par sadarbību rūpnieciskās avārijas gadījumā. Citu uzņēmumu pienākumi un atbildība tiek noteikta konkrētajos līgumos ar organizācijām.

14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties rūpnieciskās avārijas vietā

Par nevēlamu notikumu VUGD ziņo pa vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112. Pēc ziņojuma saņemšanas VUGD uz notikuma vietu nosūta tuvākās VUGD daļas vai posteņa apakšvienību.

Atbilstoši SIA „NESTE LATVIJA”, SIA “Circle K Terminal Latvia”, SIA „NAFTIMPEKS” apstiprinātajam “Apvienotais ārpusobjekta civilās aizsardzības plāns” 4.punktam, ierašanās laiks Laivinieku ielā 7 ir šādi:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests - pirmās vienības līdz 9,5 min.;
- Rīgas pašvaldības policija - līdz 15 min.;
- Valsts policija - līdz 15 min.;
- Valsts vides dienests - līdz 45 min.;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – līdz 15 min.;
- Rīgas brīvostas pārvalde – līdz 20 min.;
- Rīgas pašvaldība – autobusi:
 - līdz 60 min. (no plkst.06:00 līdz plkst.22:00),

- līdz 180 min (no plkst.22:00 līdz plkst.06:00);
- VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”:
 - novērojumu informācijas sniegšana – līdz 15 min.;
 - prognožu sagatavošana līdz 1 stundai.

15. Pasākumi un kārtība, kādā sniedzama palīdzība VUGD un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas rūpnieciskās avārijas bīstamības vai seku samazināšanai, kā arī informācija, kas VUGD nepieciešama ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna izstrādāšanai

Pasākumi un kārtība, kādā sniedzama palīdzība VUGD iekļauti Ārpusobjekta CAP. Uzņēmums, sadarbībā ar valsts un pašvaldības iestādēm ne retāk kā reizi trijos gados Ārpusobjekta CAP darbību pārbauda praktiskajās mācībās.

Sākotnējā informācija, kas nepieciešama Ārpusobjekta CAP izstrādei ir atrodama termināļa DP un CA plānā. Nepieciešamības gadījumā pēc VUGD pieprasījuma tiks sagatavota arī cita nepieciešamā papildinformācija.

16. Izmantotā literatūra un normatīvie akti

1. SIA "Circle K Terminal Latvia" naftas produktu termināļa, Drošības pārskats, Rīga 2020.
2. Katastrofu riska novērtēšanas rekomendācijas. Process un metode, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Rīga, 2018.
3. Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izietošanas minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanas teritorijas plānošanas dokumentos, VARAM, Rīga, 2017.
4. Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana civilās aizsardzības un ārkārtas palīdzības jomā, VARAM, Rīga, 2017.
5. PSI "Risks un audits" SIA, "Paaugstināta riska objektu pārvaldība Latvijā", 2013, Rīga.
6. PSI "Risks un audits" SIA, "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojuma minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos", 2017, Rīga.
7. "Guidelines for quantitative risk assessment", "Purple Book" CPR 18E, Committee for the Prevention of Disasters. Hague 1999.
8. "Methods for the determination of possible damage to people and objects resulting from release of hazardous materials", "Green Book" CPR 16E, Labour Inspectorate, Dir. General of Labour. Voorburg, The Netherlands, 1989.

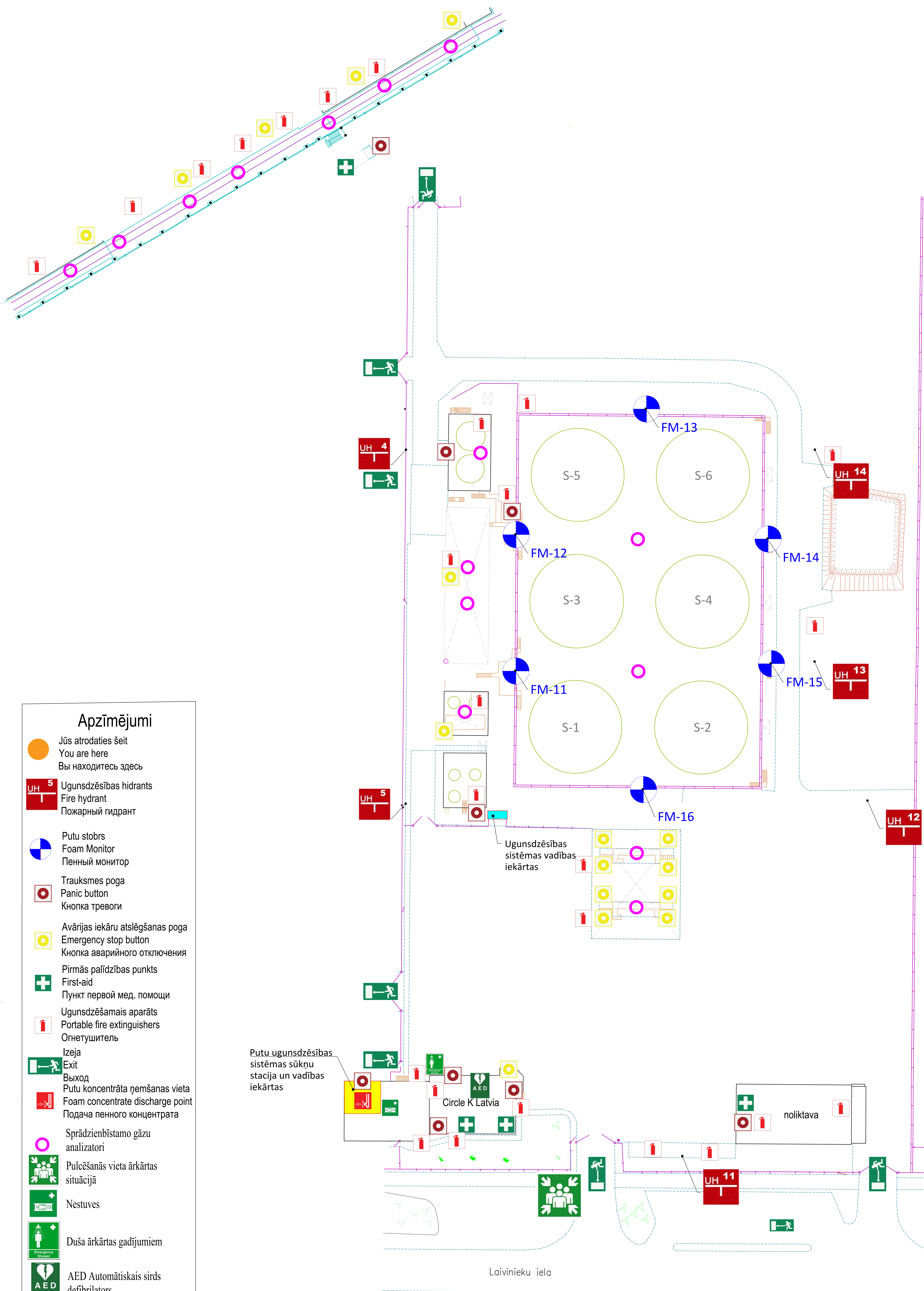
Latvijas Republikas normatīvie akti:				
14.	MK	30.06.2015.	noteikumi Nr. 333	Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 „Būvju ugunsdrošība”
15.	MK	30.06.2015.	noteikumi Nr. 326	Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-15 „Ūdensapgādes būves”
16.		15.03.2001.	Likums	Par piesārņojumu
17.	MK	12.06.2012.	noteikumi Nr. 409	Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām
18.	MK	30.11.2010.	noteikumi Nr.1082	Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai
19.	MK	12.03.2002.	noteikumi Nr. 118	Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti
20.	MK	20.11.2001.	Noteikumi Nr.483	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība
21.		24.09.1998.	Likums	Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību
22.	MK	28.08.2001	noteikumi Nr. 384	Bīstamu vielu uzglabāšanas rezervuāru tehniskās uzraudzības kārtība
23.	MK	17.11.2009.	noteikumi nr.1320	Noteikumi par bīstamo iekārtu reģistrāciju
24.	MK	23.04.2002	noteikumi Nr. 164	Prasības maģistrālajiem cauruļvadiem un maģistrālo cauruļvadu tehniskās uzraudzības kārtība
25.	MK	07.11.2000.	noteikumi Nr. 384	Noteikumi par bīstamajām iekārtām
26.	MK	14.07.2008.	Noteikumi Nr.535	Bīstamo iekārtu avāriju izmeklēšanas kārtība
27.	MK	14.02.2006.	noteikumi Nr.124	Noteikumi par bīstamo iekārtu pārbaudes zīmi

28.	MK	17.06.2009.	noteikumi Nr.538	Autotransporta līdzekļu cisternu bīstamo kravu pārvadāšanai tehniskās uzraudzības kārtība
29.	MK	07.06.2016.	noteikumi Nr. 348	Spiedieniekārtu un to kompleksu noteikumi
30.	MK	16.09.2003.	noteikumi Nr.518	Spiedieniekārtu kompleksu tehniskās uzraudzības kārtība
31.	MK	23.04.2002.	noteikumu Nr. 164	Prasības maģistrālajiem cauruļvadiem un maģistrālo cauruļvadu tehniskās uzraudzības kārtība
32.	MK	20.02.2001.	noteikumi Nr.74	Prasības degvielas uzpildes staciju tehnoloģiskajām iekārtām un iekārtu tehniskās uzraudzības kārtība
33.		20.06.2001.	likums	Darba aizsardzības likums
34.	MK	10.06.2003.	noteikumi Nr. 300	Darba aizsardzības prasības darbā sprādzienbīstamā vidē
35.	MK	15.05.2007.	noteikumi Nr.325	Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās
36.	MK	29.09.2008.	noteikumi Nr.803	Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar kancerogēnām vielām darba vietās
37.	MK	20.08.2002.	noteikumi Nr.372	Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus
38.	MK	10.08.2010.	noteikumi Nr. 749	Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos
39.	MK	03.08.2010	noteikumi Nr.713	Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu
40.	MK	28.04.2009.	noteikumi Nr.359	Darba aizsardzības prasības darba vietās
41.	MK	10.03.2009.	noteikumi Nr.219	Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude
42.		24.10.2002.	likums	Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums
43.	MK	19.04.2016.	noteikumi Nr.238	Ugunsdrošības noteikumi
44.	MK	11.11.2003	noteikumi Nr. 639	Iestāžu, organizāciju un komercsabiedrību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu izveidošanas kārtība
45.	MK	13.04.2004.	Noteikumi Nr.282	Ugunsdrošības preču, ugunsdzēsības iekārtu un ierīču atbilstības novērtēšanas noteikumi
46.	MK	03.08.2004.	noteikumi Nr. 674	Noteikumi par sprādzienbīstamiem, ugunsbīstamiem un īpaši svarīgiem objektiem, kuros izveidojami ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti
47.		01.04.1998.	likums	Ķīmisko vielu likums
48.	MK	22.12.2015.	noteikumi Nr. 795	Ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtība un datubāze
49.	MK	15.05.2007	noteikumi Nr. 325	Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās
50.	MK	01.03.2016	noteikumi Nr.131	Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi
51.	MK	23.10.2001	noteikumi Nr.448	Noteikumi par nepieciešamo izglītības līmeni personām, kuras veic komercdarbību ar ķīmiskajām vielām un maisījumiem
52.		05.05.2016.	likums	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums
53.	MK	19.09.2017	noteikumi Nr.563	Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība
54.	MK	05.12.2017.	noteikumi Nr.716	Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam
55.	MK	11.09.2018.	noteikumi Nr.568	Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts

56.	MK	07.11.2017.	noteikumi Nr.658	Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju
57.	MK	20.06.2017.	noteikumi Nr.341	Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību
58.	MK	07.03.2017.	noteikumi Nr.131	Noteikumi par juridiskās vai fiziskās personas resursu iesaistišanu reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos vai ugunsgrēka dzēšanā, vai glābšanas darbos, kā arī tai radušos izdevumu un zaudējumu kompensācijas aprēķināšanas kārtību
59.	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr.1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu (CLP regula)			
60.	Eiropas Parlamenta un Padomes (01.06.2007.) Regula (EK) Nr.1907/2006 (REACH regula), kas attiecas uz ķīmisko vielu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežojumiem			

1.1. Pielikums. SIA "Circle K Terminal Latvia" atrašanās vieta (M 1:10 000) (*Baltic maps, 2020*)

- Jūs atrodaties šeit
You are here
Вы находитесь здесь
- Ugunsdzēsības hidrants
Fire hydrant
Пожарный гидрант
- Putu stobrs
Foam Monitor
Пенный монитор
- Trauksmes poga
Panic button
Кнопка тревоги
- Avārijas iekāru atslēgšanas poga
Emergency stop button
Кнопка аварийного отключения
- Pirmās palīdzības punkts
First-aid
Пункт первой мед. помощи
- Ugunsdzēsamais aparāts
Portable fire extinguishers
Огнетушитель
- Izeja
Exit
Выход
- Putu koncentrāta ņemšanas vieta
Foam concentrate discharge point
Подача пенного концентрата
- Sprādzienbīstamo gāzu analizatori
- Pulcēšanās vieta ārkārtas situācijā
- Nestuves
- Duša ārkārtas gadījumiem
- AED Automātiskais sirds defibrilators

Informatīvais materiāls sabiedrībai par rīcību avārijā situācijās SIA „Circle K Terminal Latvia”

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

SIA “Circle K Terminal Latvia” terminālis Laivinieku ielā 7, Rīga, LV-1015

SIA “Circle K Terminal Latvia” termināļa augstākā vadība ir Circle K Terminal valde, kuru terminālī pārstāv termināļa vadītājs. SIA “Circle K Terminal Latvia” rūpniecisko risku novērtēšanas un samazināšanas pasākumu atbildīgā persona ir termināļa vadītājs Ēriks Teivāns.

SIA “Circle K Terminal Latvia” savā darbībā vadās pēc starptautiski atzītiem kvalitātes, vides, veselības un drošības sistēmu standartiem un ir sertificētas atbilstoši ISO 9001:2008; ISO 14001:2004 un OHSAS 18001:2007 standartu prasībām.

Iepazīties ar termināļa darbību, Drošības plānu un Civilās aizsardzības plānu, kā arī saņemt papildu informāciju, var zvanot uz tālr. 67353761 darba dienās no plkst. 10.00 līdz 12.00.

Lai samazinātu potenciālo rūpniecisko avāriju iespējamību, SIA “Circle K Terminal Latvia” nepārtraukti veic modernizācijas pasākumus, vadības un drošības sistēmas pilnveidošanu. Tiek veikta nepārtraukta tehnoloģisko procesu un tehnoloģiskā aprīkojuma uzraudzība un tā tehniskā stāvokļa diagnosticēšana, ir izveidota tehniskās apkopes un remonta sistēma.

Darbinieku un apkārtējo iedzīvotāju drošībai SIA “Circle K Terminal Latvia” terminālim atbilstoši Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumiem Nr.131 “*Rūpniecisko avārijas riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*” ir izstrādāts Drošības pārskats un Civilās aizsardzības plāns, kas reglamentē SIA “Circle K Latvia” termināļa vadības un darbinieku gatavību avārijas gadījumiem, kā arī nosaka obligātās sākotnējās darbības avāriju un citu apzināto apdraudējumu gadījumā. Šajos plānos ir iekļauta informācija par iespējamo avāriju seku izplatību,

iespējamo apkārtnes objektu un iedzīvotāju apdraudējumu, apdraudējuma veidiem un iespējamiem ietekmes efektiem. Tāpat tas iekļauj informāciju par neatliekamiem pasākumiem avārijas gadījumā, apziņošanas kārtību, u.c.

Drošības pārskats ir iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā. Valsts vides dienestā ir iesniegts Iesniegums par bīstamajām vielām.

Sadarbībā ar valsts avārijas un glābšanas operatīvajiem dienestiem un blakusesošiem naftas produktu uzglabāšanas termināliem tiek organizētas mācības iespējamo avāriju lokalizācijai un to seku likvidācijas darbu organizēšanā.

SIA “Circle K Terminal Latvia” termināļa rīcībā esošās mobilās iekārtas, aprīkojums un inventārs, kas paredzēts izmantošanai avārijas seku likvidēšanai, samazināšanai un ierobežošanai, ir norādīti Civilās aizsardzības plānā un Drošības pārskatā.

SIA “CIRCLE K TERMINAL LATVIA” RĪGAS TERMINĀĻA DARBĪBA

SIA “Circle K Terminal Latvia” termināļa teritorijā tiek veikta gaišo naftas produktu (benzīns, dīzeļdegviela), kā arī etanola uzglabāšana rezervuāros un pārkraušanu tankkuģos, auto un vagoncisternās. Terminālā izvietoti 6 naftas produktu

uzglabāšanas rezervuāri (5000 m³ katrs), 2 biodegvielas rezervuāri (250 m³ katrs), 4 degvielas piedevu rezervuāri (30m³), sūkņi, autocisternu uzpildes/noliešanas vieta, dzelzceļa estakāde, piestātne ZO-18 un cauruļvadi.

BĪSTAMO VIELU RAKSTUROJUMS

Benzīns – 1.bīstamības kategorijas, bezkrāsains, gaistošs un viegli uzliesmojošs šķidrums ar zemu viskozitāti un raksturīgu naftas ogļūdeņražu smaržu. Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums. Tvaiki ir smagāki nekā gaiss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Var kairināt ādu. Lielas koncentrācijas ieelpošanai ir narkotisks efekts un var izraisīt galvas sāpes, reiboni un miegainību. Norīšanas gadījumos var izraisīt ģenētiskus bojājumus vai izraisīt nāvējošu ķīmisko

pneimonītu. Benzīns var saturēt līdz 1% benzolu, kas tiek klasificēta kā kancerogēna viela, ilgstoša iedarbība var kaitēt auglībai vai izraisīt citas slimības). Pastāv gruntsūdeņu piesārņojuma un saindēšanas risks. Toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

Dīzeldegviela   - 3. bīstamības kategorijas bezkrāsains vai dzeltenbrūns gaistošs šķidrums ar raksturīgu ētera (saldenu) smaku. Uzliesmojošs šķidrums. Tvaiki ir smagāki nekā gaiss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Viela kairinoši iedarbojas uz ādu, acīm, degunu un rīkli, kaitīgs ieelpojot var izraisīt reiboni, galvassāpes un nelabumu un bezsamaņu. Iekļūšana plaušās var izraisīt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Dīzeldegviela var saturēt ievērojamu daudzumu aromātisko ogļūdeņražu savienojumus, daži no tiem tiek uzrādīti kā iespējamie vēža izraisītāji. Ilglaicīga vai atkārtota atrašanās vietas ietekmē var izraisīt orgānu bojājumus. Pastāv gruntsūdeņu piesārņojuma un saindēšanas risks. Toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

Etanols -   - 2. bīstamības kategorijas bezkrāsains, gaistošs šķidrums ar raksturīgu asu spirta aromātu. 2. kategorijas viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Tvaiki ir smagāki nekā gaiss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Var izraisīt vēzi, var izraisīt ģenētiskus bojājumus, kairinošs ieelpojot var izraisīt reiboni, galvassāpes un nelabumu un bezsamaņu. Nokļūstot acīs var kairināt gļotādu. Ilgstoši saskaroties ar ādu var izraisīt tās attaukošanos un dermatītu. Kaitīgs norijot. Var izraisīt nieru bojājumus. Var ietekmēt centrālo nervu sistēmu, radot satraukumu, galvas sāpes, reiboni, miegainību, samaņas zudumu. Vidē noturīgs, noārdās lēni gaisa skābekļa un fotoķīmisko reakciju rezultātā, kā arī biodegradācijas rezultātā. Izlieto iepakojumu uzglabā pēc nacionālo vai vietējo atkritumu saimniecības norādījumiem.

PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

Nokļūstot acīs – nekavējoties skalojiet ar lielu ūdens daudzumu. Ja parādās iekaisums, kļūst neskaidra redze vai parādās un nepāriet uztūkums, griezieties pie speciālista, lai saņemtu medicīnisko palīdzību.

Nokļūstot uz ādas – noģērbiet netīrās drēbes un skalojiet ādu ar lielu daudzumu ūdens un ziepēm. Ja ādas kairinājums nepāriet, sazinieties ar ārstu.

Ieelpojot – pārvietojiet personu svaigā gaisā un turiet miera stāvoklī, lai būtu ērti elpot. Konsultējieties ar ārstu.

Norijot – NEIZRAISIET VEMŠANU. Konsultējieties ar ārstu (pastāv risks iekļūt plaušās, īpaši, ja rodas nelabums vai kairinājums).

INFORMĀCIJA PAR TO, KĀ BRĪDINĀS UN INFORMĒS PAR RŪPNIECISKO AVĀRIJU UN KĀ JĀRĪKOJAS UN JĀIZTURAS IEDZĪVOTĀJIEM, KURI VAR TIKT IETEKMĒTI ŠĀDĀ AVĀRIJĀ

SIA “Circle K Terminal Latvia” **apstiprina**, ka ir noteikta kārtība (apziņošanas shēma), kādā notiek sadarbība ar avārijas un glābšanas operatīvo dienestu, kā arī to iesaistīšana avāriju likvidēšanā un ar to saistītās darbībās. Saņemot ziņojumu par avāriju, saskaņā ar operatīvās apziņošanas shēmu, tiek apziņotas visas nepieciešamās personas, iestādes un termināļa personāls.

SIA “Circle K Terminal Latvia” termināļa vadība, izvērtējot reālo situāciju, pieņem lēmumu par objekta Civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, nosaka avārijas pagaidu bīstamības līmeni, kā arī pieņem attiecīgus lēmumus avārijas lokalizēšanai un izraisīto seku likvidēšanai.

Lai brīdinātu sabiedrību, rūpnieciskas avārijas gadījumā, kuras rezultātā var tikt apdraudēti iedzīvotāji ar bīstamo vielu toksisko iedarbību vai siltumstarojumu, tiks iedarbināta uz ēkas jumta izvietotā **trauksmes sirēna**, ko ar termināļa atbildīgās personas rīkojumu iedarbina apsardzes darbinieks.

Blakus esošus uzņēmumus informēs telefoniski par rūpnieciskas avārijas draudiem. Ņemot vērā, ka pie rūpnieciskas avārijas scenārija ar ārpusobjekta ietekmi iedzīvotāji netiks apdraudēti, to informēšana nav nepieciešama.

RŪPNIECISKO AVĀRIJU ATTĪSTĪBAS SCENĀRIJI

Rūpnieciskas avārijas termināļa teritorijā ir saistāmas ar bīstamu ķīmisku produktu noplūdi un šīs noplūdes sekām:

- produktam noplūstot veidojas un **izplatās vidē vielu tvaiki ar toksisku ietekmi**,
- noplūstot produktam **notiek tūlītēja noplūdes peļķes aizdegšanās**, izraisot nopietnu ugunsgrēku ierobežotā laukumā,
- pie novēlotas aizdegšanās sprādzienbīstamo tvaiku un gaisa maisījums var aizdegties ar tālāku

sprādzienu un sprādziena izraisītu gaisa **pārspiediena** vilni.

Rūpnieciskās avārijas bīstamība uzņēmumā SIA „Circle K Terminal Latvia” raksturojas ar noplūdušo produktu siltumstarojuma izplatību, kura, pie avāriju scenārija ar vielas noplūdi no lielākā rezervuāra var ietekmēt blakus esošos uzņēmumus (SIA „Neste Latvija” un SIA „Naftimpeks”). Apdraudējums dzīvojamajām vai sabiedriskām teritorijām sliktākā avāriju scenārijā no izplūdušā produkta degšanas nav sagaidāms.

INFORMĀCIJA PAR RŪPNIECISKĀS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBU UN RISKĀ FAKTORIEM, KĀ ARĪ RŪPNIECISKĀS AVĀRIJAS IESPĒJAMO IETEKMI UZ CILVĒKA VESELĪBU, DZĪVĪBU, ĪPAŠUMU UN VIDI

Cilvēka veselību ietekmējošs **toksisko tvaiku mākonis** var izplatīties ne tika uzņēmuma teritorijā, bet arī vairāk kā 100 metrus ārpus uzņēmuma, tajā skaitā arī Laivinieku ielas rajonā. Degšanas procesā iespējama dūmu gāzu kaitīga iedarbība, kura var saturēt dažādus toksiskus produktus, kas var izraisīt akūtu saindēšanos vai cilvēku nāvi.

Bīstamajām vielām izlīstot, iekšēju aizdedzināšanas ierosinātāju esamības gadījumā notiks aizdegšanās, kas realizēsies kā pelķes **ugunsgrēks** ierobežotā laukumā. Pēkšņas aizdegšanās un/vai sprādziena laikā cilvēki būs pakļauti dzīvībai ekstremāli bīstamas temperatūras iedarbībai, smagu apdegumu gūšanai. Kā arī degšanas procesā iespējama dūmu gāzu kaitīga iedarbība, kura var saturēt dažādus toksiskus produktus, kas var izraisīt cilvēku nāvi vai akūtu saindēšanos.

Notiekot sprādzienbīstamo koncentrāciju aizdegšanai var veidoties **sprādziena izraisīts pārspiediens**, kurš var ietekmēt cilvēka veselību. Pārspiediena ietekme var sasniegt līdz pat 170 metriem no noplūdušās vielas tvaiku mākoņa centra, tomēr iedzīvotājus ārpus rūpnieciskās uzņēmumu zonas (teritorijas) sliktākā avāriju gadījuma pārspiediens neietekmēs. **Sprādziens** jebkurā darba vidē var būt ārkārtīgi postošs. Pēkšņas aizdegšanās un/vai sprādziena laikā cilvēki pirmkārt būs pakļauti dzīvībai ekstremāli bīstamas temperatūras iedarbībai. Siltums, kas izdalās degšanas procesā, iedarbojas kā uz ēkām, tā arī uz apkārtējo floru un

faunu. Papildus tam cilvēki var ciest no sprādziena viļņa izraisītas lidojošu priekšmetu iedarbības, kas var izraisīt bojāeju vai tā rezultātā var iegūt smagus miesas bojājumus. Sprādzieni rada arī ekonomiskos zaudējumus, kuru apjoms ir tieši atkarīgs no sprādziena lieluma (piemēram, bojāts aprīkojums, telpas, utt.).

Uzņēmumā identificētie riska faktori ir saistāmi ar pārkraujamajām ķīmiskajām vielām, to fizikālajām īpašībām un avāriju seku izpausmēm notiekot negadījumiem ar iepriekš aprakstītajiem scenārijiem uzņēmumā izmantotajām ķīmiskajām vielām (siltuma starojuma izpausme, tvaiku toksiskā ietekme un sprādziena pārspiediena ietekme).

Vielu noplūde var notikt tehnoloģisko vienību bojājumu dēļ, cilvēka nepareizas rīcības dēļ, vai dabas katastrofu izraisīta iemesla dēļ (piem., orkāns vai zibens u.tml.). Noplūdušās vielas iztvaikošanu un lēnu izkliedi apkārtējā vidē veicina bezvējš un atmosfēras inversija, savukārt tvaiku un gaisa radītā sprādzienbīstamā maisījuma eksploziju var izraisīt dabīgas izcelsmes (piem. zibens, statiskā elektrība) vai mākslīgi radīts uzliesmošanas avots (piem. cigaretes smēķēšana, darbi ar atklātu uguni, iekšdedzes dzinēju izraisīta dzirksteļošana u.c.). Izlīdusī šķidruma aizdedzināšanu līdzīgi var izraisīt iepriekš minētie dabīgie vai mākslīgie aizdedzināšanas avoti.

RĪCĪBA SAŅEMOT BRĪDINĀJUMU PAR AVĀRIJU

- **Dzirdot trauksmes sirēnas signālu** – papildu informāciju par rūpniecisko avāriju un veicamajiem aizsardzības pasākumiem var saņemt, zvanot uz **SIA “Circle K Terminal Latvia” termināls tālruniem-67353785 un 67353761**,
- **Rīcība, atrodoties telpās** – saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot naftas produktu specifisko smaku no ārpuses, aizveriet un noblīvējiet ar ūdeni samitrinātu audumu logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus. Neizslēdziet radioaparātu un televizoru, klausieties turpmāko informāciju. Avāriju gadījumos atstāt telpas atļauts tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas.
- **Rīcība, atrodoties ārpus telpām** – Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot naftas produktu specifisko smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja

- tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem). Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai veikt īsas, seklas ieelpas.
- **Ieklausieties** Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk – VUGD), Valsts policijas personāla sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildiet tos.
- **Nelietojiet atklātu uguni** un neveiciet darbības, kas izraisa dzirksteļošana vai ugunsliedzības rašanos.
- Ja iespējams, **pārliecieties**, ka apkārtējiem ir zināms par avāriju un ir skaidrs kā rīkoties.
- **Sagatavojieties iespējamai īslaicīgai evakuācijai** drošā attālumā no bīstamās zonas, vai īpašos gadījumos - evakuācijai, līdzīgi ņemot personu apliecinošus

- dokumentus, zāles, pirmās nepieciešamības preces, naudu u.c.
- **Evakuācija** – informācija par evakuēšanas nepieciešamību un papildus norādījumi tiks sniegti ar plašsaziņas līdzekļu vai VUGD un policijas skaļruņu palīdzību. Ja iespējams, dodieties prom ar savu personīgo autotransportu, ievērojot VUGD vai policijas norādījumus un evakuācijas virzienus. Nepieciešamības gadījumā evakuāciju, pagaidu izmitināšanu, aprūpi un īpašumu apsardzi veiks atbildīgās institūcijas (attiecīgā pašvaldība, Valsts un pašvaldības policija, Nacionālie bruņotie spēki, Labklājības ministrijas iestādes) saskaņā ar teritoriālajiem civilās aizsardzības plāniem.
 - **Veselības stāvokļa pasliktināšanās gadījumā** (galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana) vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai, ja Jūsu tuvumā ir cietušie, nekavējoties izsauciet Neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu pa tālruni 113.

NECELIET PANIKU UN SAGLABĀJIET MIERU!

AVĀRIJAS GADĪJUMĀ AICINĀM IEVĒROT OPERATĪVO DIENESTU RĪKOJUMUS, INSTRUKCIJAS UN PRASĪBAS!

SIA "Circle K Terminal Latvia" apstiprina, ka objektā ir nodrošināti nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

KONTAKTTĀLRUŅI

Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukuma numurs: 112
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests: 113
Valsts policija 110

SIA "Circle K Terminal Latvia" terminālis: +371 26616077
SIA "Circle K Terminal Latvia" termināla vadītājs: +371 27126154